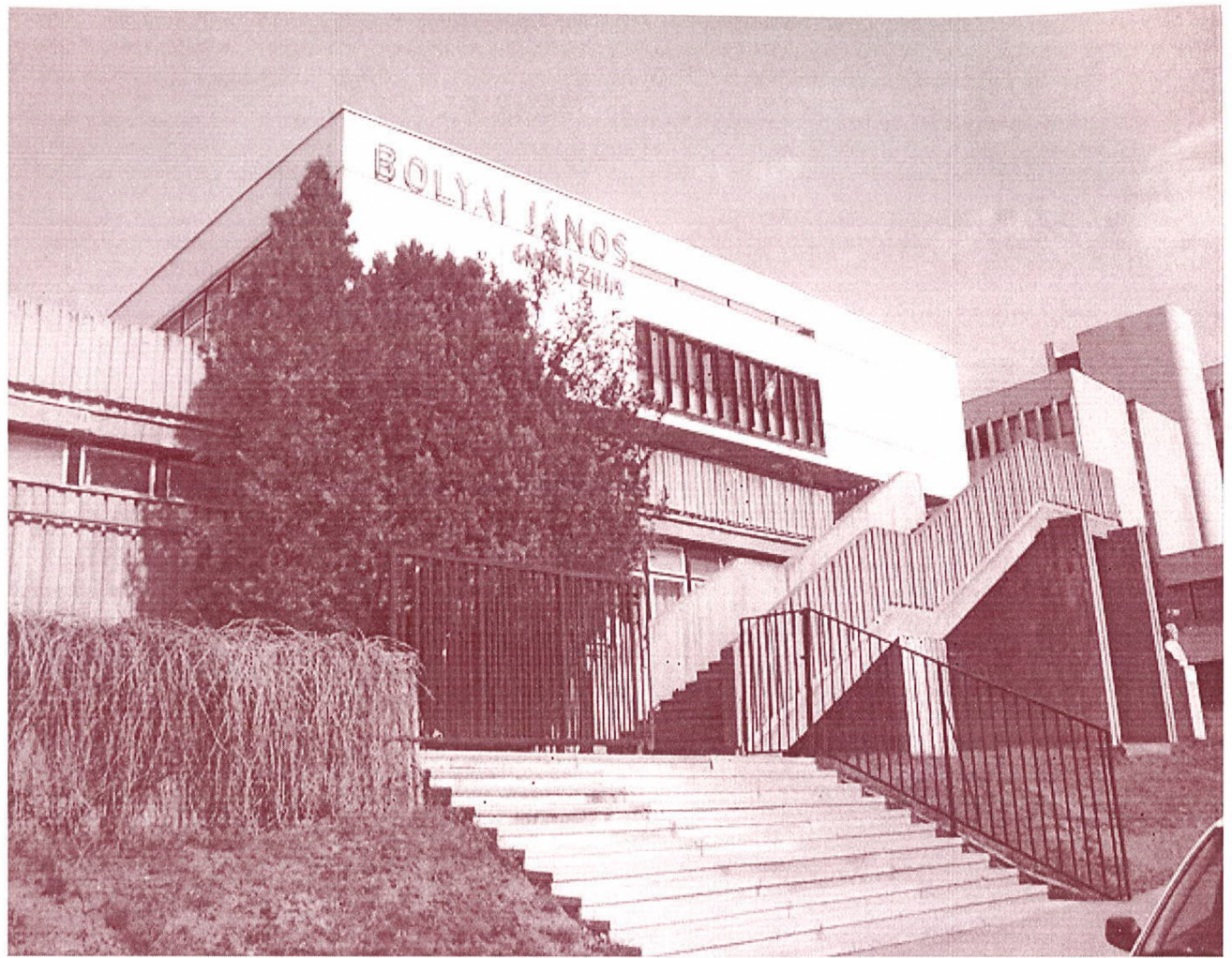

ÉVKÖNYV

35.

2000-2001

BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUM SALGÓTARJÁN

" ... De jelenthet a Bolyai név a salgótarjáni diák számára többet, programot is.

Ha például igazán meg akarja érteni, mi is az, amit névadójuk csinált, mi az a nemeuklideszi geometria, amellyel mint apjához írt levelében mondta, a semmiből egy új világot húzott elő, akkor már középiskolában oda kell küzdenie magát az új matematika s azon át a modern fizika küszöbére, hisz az a semmiből előhúzott világ, nemcsak vakmerő kirándulás volt a gondolhatóba, hanem hamarosan új ostromlétra is lett, amit a gondolható a természetből jelt adó valóságnak támaszt."

(részlet Németh Lászlónak a Névadó ünnepre írt üdvözléséből)

ÉVKÖNYV

35.

2000-2001.

BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUM SALGÓTARJÁN

Bolyai János Gimnázium

évkönyve

2000-2001

Felelős kiadó: **Székyné Sztrémi Melinda**

Szerkesztette: **Kiss Ernőné**

A szerkesztő bizottság tagja: **Lékóné Lantos Zsuzsanna**

A montázsokat **Berencsikné Gedeon Hajnalka** tervezte

A fotókat **Széky Miklós, Tolnai Gábor** és az **E.T. Bt.** készítette

Az évkönyv a HUNGAROTEL RT 21, IK-CON Kft., Karácsony József és a
Lexikon Kft támogatásával készült.

*Szedés: **Sándor Anett***

*Nyomdai előkészítés, nyomás: **Lexikon Kft., Salgótarján, Szerpentin út 3.***

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezető

A 18. évkönyv elé – a 2001. évi Bolyai Napok igazgatói nyitóbeszéde
(*Székyné Sztrémi Melinda*)

5

II. Névadónkra emlékezve

A hiperbolikus geometria modelljei (*Marosszéky Gábor*)

7

III. A tanév adatai

1. A tanulók adatai

10

2. Az iskola vezetői, tanárai

11

3. Eseménynaptár (*Kiss Ernőné*)

13

IV. Iskolánk fennállásának 35. évfordulója

1. *A Bolyai Napok története – 1969-2001.* (*Kiss Ernőné*)

15

2. Képek a 35. évforduló ünnepi rendezvénysorozatából

18

a) Részletek a Bolyai Napok nyitó műsorából

18

”Bolyai János, a későn megértett ember”

(*a műsört szerkesztette: Tóth Géza*)

b) “...csak ballada voltam, citeraszó...” – Czinke Ferenc emlékkiállítás

(*Berencsikné Gedeon Hajnalka*)

21

c) Beszélgetés volt bolyais diákokkal (*Pilinyi Attila*)

23

d) Részletek a tudományos ülészekon elhangzott előadásokból

A géntechnológiáról diákszemmel (*Filkor Kata, Racs Marianna*)

23

Stonehenge (*Pilinyi Attila, Molnár Péter*)

26

e) Ballagási ünnepély

- A diákok nevében

Gazsi Eszter 11. a osztályos tanuló búcsúzik

30

- A ballagók nevében

László Szilvia 12. a osztályos tanuló köszön el az iskolától

31

- A szülők és a felnőtt társadalom nevében

Varga László szól a ballagókhöz

32

- A tantestület nevében

Székyné Sztrémi Melinda igazgatónő mond búcsúztatót

32

V. Műhelymunka (2000-2001.)

Tehetséggondozás-eredményesség

1. „Édes anyanyelvünk” (*László Szilvia*)

35

2. Édesanyám rózsafája (*Tóth Nóra*)

36

Hagyományaink

1. Székelyföldi hadjárat a Somoskői vár völgyében (*Godó Gábor*)

38

Partnerkapcsolataink, közös együttműködés

1. „56-os arcok és sorsok” a Derkovits Gyula Iskolagalériában
(Gressainé Lóránt Lujza) 41
2. A 160 éves TIT 26. Salgótarjáni Nemzetközi Ifjúsági Nyári Egyetem 2001.
(Szászné Molnár Zsuzsanna) 43
3. „A repülést hagyd a madarakra!” (Juhász Zsuzsa) 44
4. Hospitálás iskolánkban (Viszoczky Gabriella) 44
5. Találkozás magunkkal (Szabó Miklós) 46

Az iskolai munkát meghatározó tényezők

1. Újragondolt dokumentumok (Székyné Sztrémi Melinda) 48
2. Minőségfejlesztés a Bolyai János Gimnáziumban
(Bulyovszkyné Borók Edit) 49
3. A szakképzés bővülése a 13. évfolyamon: Idegenforgalmi ügyintézői képzés
(Dembrovsky Zsuzsanna) 50
4. Régi elképzelések, új utak (Székyné Sztrémi Melinda) 52

Diákélet és sport

1. Interjú Herold László tanár úrral, iskolánk volt igazgatójával (Bodócs Péter) 54
2. Diákközgyűlés (Gebhardt Zsuzsanna) 55
3. A 24 órás foci (Híves Zsolt) 56
4. A “Jó tanuló, jó sportoló” verseny díjazottjai (Pálfalvai Zoltán) 57

Nyelvtanulás

1. Es lohnte sich... (Bolla Karolina) 58
2. PAD ösztöndíjjal Németországban (Horváth Angelika) 59
3. Három hét három ország határán (Prokai Réka) 59

Utazások, cserekapcsolatok

1. 15 éves a megye legrégebbi külföldi ifjúsági cserekapcsolata
(Szászné Molnár Zsuzsanna) 61
2. Hogyan is kezdődött a königsbrunni cserekapcsolat (dr. Antal Eleménné) 62
3. Látogatóban a Montaguon-i tanyamúzeumban (Vojtek Szandra) 64
4. A lengyel cserekapcsolat (Godó Gábor) 65
5. ODK-túra 2001. (Gazsi Orsolya, Rádi Mariann) 67

VI. A tanév az adatok tükrében (2000-2001.)

1. A tanév kitüntettjei 69
2. Versenyeredményeink 70
3. Az iskola osztályai (fotók, névsor) 75
4. Végzős osztályaink
 - a) Fotók, névsor 82
 - b) Nyelvvizsga eredmények 85
 - c) Érettségi eredmények 87
 - d) Felvételi eredmények 87

(Összeállította: Kiss Ernőné)

A 35. év

Székyné Sztrémi Melinda
igazgató

A 35. év. 2001. Egy gimnázium Salgótarjánban.

Megannyi volt és mai bolyais diák, tanár.

Bolyais szülő és tanár, aki maga is bolyais diák volt egykor. Egy iskola, „A” Bolyai, ahol egybemosódik múlt, jelen és jövő, ahol élnek a hagyományok, ahol köteleznek a hagyományok, ahol a múlt értékei mentén születik az új világ.

Ahol értékek őrződnek és „mentődnek át a tulsó partra”. Ahol új hagyományok teremődnek. Ahol új utakat tapos egy közösség.

Egy közösség, ahol büszkeség a múlt, az összetartozás. Egy közösség, amely megtart és visszahív. Egy közösség, amely újra és újra erőt tud meríteni múltjából, jelenéből.

35 év. Porszemnyi lét az idő végtelenjében.

Alig fél emberöltő. A nagy múltú alma materek mellett eltörpülő kicsiny világ.

De miénk. Az általunk megélt. Az együtt átélt. A közösen formált 35 év.

Sok apró emlék, nehéz küzdelem, kemény munka, megannyi szín, világ, sok kicsiny planéta a 35 év egén.

35 év. Felvillanó képek, eredmények apró előrelépések, nagy pályát befutó utak.

Egy közösen kialakított nyelvi labor, konditerem, kémia labor, egy iskolai könyvtár, az országban elsőként létrehozott iskolagaléria, a legmodernebb technika eszközei, Internet, régi képek a tablón, egy iskolatörténeti kiállítás, Bolyai körüli plakátok, tagozatok a 70-es években, szerkezetváltás a 90-es években, Évkönyvek, házi versenyek, kórusfelvétel, diáknapiak, közös ünnepek, vidám együttlétek, OKTV-eredmények, sikeres felvételik és nyelvvizsgák, műhelymunka, irodalmi folyóirat, szellemi párbajok, a két Bolyai örök egymásnak feszülése, Németh László üzenete, levele – program a salgótarjáni diák számára, Bolyai János szellemi öröksége.

A Bolyai.

35 év. Évszámok és események. Szikár tények. Számokba zárt világ.

1966.

Az Új Gimnázium megnyílik a hegyen.

1969.

Bolyai János nevét választja egy közösség, s ezzel kijelöli maga számára az utat.

Az országban elsőként megalakuló iskolagaléria,

Bolyai Tudományos Diákkör.

1970.

Matematika tagozat, majd kémia, fizika, idegen nyelvi, biológia – újabb útkijelölés: a természettudományok és a nyelvek

1980.

Fakultációs rendszer

1983.

Tömbösített idegennyelv-oktatás

1993.

Szerkezetváltás – hatosztályos gimnázium

1995.

Újabb szerkezetváltás – érettségire épülő szakképzés

1997.

Pedagógiai program – jövőkép meghatározás

2001.

Újabb önmeghatározás, útkijelölés – két tanítási nyelvű képzés, nemzetközi érettségi.

És 35 éves lett 2001-ben egy salgótarjáni gimnázium. A Bolyai.

35 évesek lettünk. Ezt írtuk Neked, aki egyszer, egy időre (hosszabbra, rövidebbre) velünk éltél, a Bolyai tanára voltál. Itt hagytál magadból egy darabkát, egy kézmozdulatot, egy jellegzetes szót, egy anekdotát, egy vallomást, egy életet.

35 évesek lettünk. Ezt írtuk Neked, aki egyszer néhány évig velünk voltál, a Bolyai diákja voltál. Te is hagytál itt magadból egy darabkát, egy jelet, egy verset, egy dalt, egy kézlenyomatot a rajzterem falán.

35 évesek lettünk. Mondanánk Neked, tanítványunk és kollégánk, aki már nem lehetsz velünk. De emléked őrizzuk a falon, a szívünkben, a mozdulatainkban.

35 évesek lettünk. Köszönjük, hogy eljöttél közénk, hogy újra velünk vagy, hogy együtt örülsz velünk, hogy büszke vagy ránk, hogy velünk együtt keresed a választ Bolyai János „megválaszolatlan kérdései” -re.

Milyen utat jelölt ki Bolyai János szellemi öröksége?

Az örök kételkedést, a meg nem elégedettséget, a teljesség felé törést, az újat akarást, a megismerés kínzó kérdéseit.

Mit rejtenek a jövő nemzedékének Bolyai zaklatott egyéniségét kutató kérdései:

„Aki az erő és szellem hétköznapi csatáiban már – már elfeledte, vajon tudja-e ki volt Bolyai János?”

„Aki tudja, hogy híres, nagy elméjű matematikus volt, az elsők közt is az első”, tudja-e, milyen hit, milyen bátorság kell a kétkedéshez?

„Aki teremtett már új, más világot – akár aprót, tenyérnyit is, de amit nemcsak magának szánt, az találkozott-e hasonlókkal, kik ugyanazt gondolták ki: az ismeri-e a legyőzetés s az elsőségért vívott harc érzését?”

Mire biztat névadónk alkotó szelleme, mit tisztelhetünk Bolyai János példájában:

a kitaróan alkotó, az alkotásban élete értelmét látó, tudatosan élő, munkálkodó, értékeket létrehozó embert, aki lényegében minden tettében szembesíti önmagát a világgal, a gondolkodás bátorságát, az észbe vetett bizalom erejét.

Miért választotta az egykori iskolavezetés, nevelőtestület és tanulóifjúság Erdély szülöttét, ezt az egyetemes elméjű, a térgeometriát új irányba vivő, zseniális, de korában, s még sokáig meg nem értett nagyszerű gondolkodót névadójául?

A névadó ünnepén Szophoklész szavai csendültek fel: „Sok van mi csodálatos ...”, hirdetve egy hitvallást, egy vállalt értékrendet: az emberbe vetett hitet, az isteni, a belső törvények győzelmét a zsarnoki önkény által alkotott törvények felett; az emberség, az emberiség győzelmébe vetett hitet. Az emberség, az emberiség győzelmét a külvilág romboló hatásai felett. Az emberi méltóságba, az emberi tartásba vetett hitet. Az emberi értékek mentését a túlsó partra. A hitet, hogy mindig lesz valaki, aki „fogában tartva átviszi a túlsó partra”, hogy mindig lesz túlsó part.

Féltett kincsként őrizzük Németh Lászlónak a Névadó ünnepére írt levelét, üzenetértékű, programot adó üdvözlését, mely örök időkre kijelöli az utat a salgótarjáni fiatal számára, aki ebbe az iskolába jön.

Nem véletlen tehát, hogy megújult pedagógiai programunk mottóját is ebből választottuk, hogy évkönyveink belső oldalán hirdetjük ars poeticaként, minden bolyais diák és tanár számára kötelező hitvallásként:

„De jelenthet a Bolyai név a salgótarjáni diák számára többet, programot is.”

Évről évre feltesszük a kérdést: Jelenünkkel tudjuk-e igazolni, hogy megfelelünk ennek a programnak. S a kérdést naponta megválaszoljuk a hétköznapi apró munkáival, az ünnepek örömeivel, a mindennapok műhelymunkájával és az általuk megszerzett óriási ered-

ményekkel. Megválaszoljuk évente a Bolyai Napok rendezvénysorozatán, **amikor** kitüntetjük, jutalmazzuk legjobban teljesített tanítványainkat, **amikor** büszkén mondhatjuk, hogy idén 26 tanítványunk jutott országos döntőbe, hogy 116 tanuló kapja meg majd a mai napon az iskola Versenyokiratát kiemelkedő országos eredményeiért és megyei 1. helyezéseért.

Amikor az ország középiskoláinak rangsorában felvételi eredményeink, jegyzett OKTV-döntőseink teljesítménye és nyelvvizsgát szerzett tanulóink száma alapján kiváló minősítést kapunk.

Amikor a megfeszített munka – a tanulás, a felvételre készülés – mellett tanár és diák ezernyi más tevékenységet végez: pedagógiai programot, helyi tantervet, pályázatot ír, cserekapcsolatot szervez, építi az iskola minőségfejlesztési rendszerét, mert a kihívásoknak minőségbiztosított intézményként akar megfelelni, felméri partnerei igényeit, hogy tudja hibáit korrigálni, meg tudja határozni jövőképét; mesterien zenél, táncol, énekel, diáknapot szervez, házirendet alkot, Bolyai Estre készül, irodalmi folyóiratot szerkeszt, keményen edz, honlapot ír, túrázik, kirándul, Bolyai körüli előadásokra készül, diszkót szervez, biztosítja a technikát rendezvényeinken, műsort szerkeszt és szerepel.

Amikor értelmes életre készül, **amikor** megtanulja, mit jelent tartalmasan élni, mit jelent megfelelni a kihívásoknak, mit jelent a soha – meg – nem – elégedés parancsa, mit jelent az együtt kiküzdött eredmény boldogsága, mit jelent a közös játék öröme.

Mit jelent keményen küzdeni és önfeledten örülni. Mit jelent egy kudarc után talpra állni és nem csüggedni.

Mit jelent újra és újra megújulni úgy, hogy közben a múlt szellemi örökségéből táplálkozik, nem tagadja meg értékeit, hagyományait.

Amikor megérti, mire tanít Bolyai szellemi öröksége, **amikor** átéli, mit jelent bolyaisnak lenni.

Amikor tudatos jövőt épít, **amikor** nem pusztán a célt látja, de megépítette a hozzá vezető utat, s képes is azt megtenni, kitaposni új ösvényeket, melyen a jövő nemzedéke tovább kapaszkodhat.

Akkor 35 év távlatából bátran szembe merünk nézni az újabb 35 évvel, amelyek újabb kihívásokat és újabb „megválaszolatlan kérdéseket” hoznak majd.

35 év. A 35. év 2001. Egy gimnázium Salgótarjában. 35 éves lett 2001-ben egy salgótarjáni gimnázium. A Bolyai.

Ezen gondolat jegyében a 35 éves iskolában 32. alkalommal megrendezendő Bolyai Napok rendezvénysorozatát megnyitom.

A hiperbolikus geometria modelljei

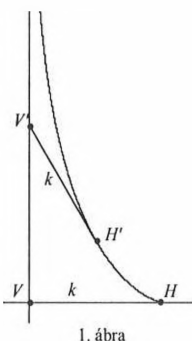

Marosszéky Gábor matematikatanár

Bolyai János forradalmi felfedezését a kortársai nem értették meg. Ennek egyik fő oka az volt, hogy a hiperbolikus geometria nem szemléltethető a megszo- kott euklideszi síkon. Bolyai életében már létezett az euklideszi térben olyan fel- ület – ha ő nem is hallott róla –, amelynek belső geo- metriája megegyezik a hi- perbolikus sík geometriájá- val.

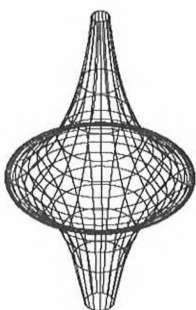
1. Beltrami-féle modell

Ferdinand Adolf Gottlieb Minding (1806-1885) len- gyel származású orosz matematikus a **traktrix** (vonta- tási vagy üldözési görbe) meg- forgatásával nyert egy felületet. A **traktrix** a következőképpen származtatható: az 1. ábra x tengelyén levő H hajót az origóban levő V vontató az y tengelyen ha- ladva vontat a kötélén. A hajó az y tengelyhez aszimptotikusan közeledő görbén halad, mert a hajó tehetetlenségi ereje a kötél- lel egy vonalba eső és a vontatótól irányú erővel hat. A görbe érintője az érintési ponttól az y tengelyig állandó és k hosszúságú.

1. ábra

Minding kiegészítette a görbét az x tengelyre vonatkozó tükörké- pével, majd megforgatta az y ten- gely körül. Így megkapta a **pszeudoszférát**, amely egy állandó, negatív görbületű felület (2. ábra). Ezen a felületen a geodetikus von- nalakkal (két pontot a legrövideb- ben összekötő felületi vonal) hatá- rolt háromszögekre olyan trigono- metrikus összefüggéseket vezetett le, amelyekben hiperbolikus függ- vények vannak.

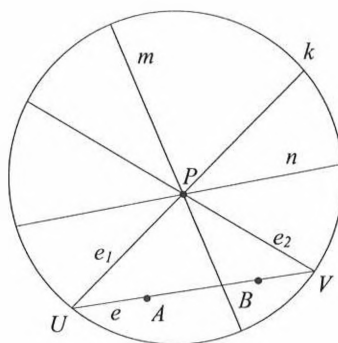

2. ábra

Eugenio Beltrami (1835-1900) olasz matematikus észrevette, hogy ha az euklideszi sík egyeneseinek a **pszeudoszféra** geodetikus vonalait feleltetjük meg, akkor a **pszeudoszférán** a hiperbolikus geometria téte- lei érvényesek. 1868-ban megjelent értekezésében ezt nyilvánosságra hozta, és így bebizonyította a Bolyai- Lobacsevszkij-féle geometria létjogosultságát.

A **pszeudoszférán** a hiperbolikus sík csak egy ré- sze valósul meg. David Hilbert (1862-1943) német matematikus 1901-ben igazolta, hogy az euklideszi tér- ben nincs olyan állandó negatív görbületű felület, amelyre a teljes hiperbolikus síkot le lehetne képezni.

2. Klein-Cayley-féle modell

Felix Christian Klein (1849-1925) né- met matematikus 1871- ben megalkotta a hiper- bolikus geometria egy modelljét. A végtelen kiterjedésű hiperboli- kus sík pontjait leké- pezte egy egységsugarú kör belső pontjaiba. Így a modellen a hiperboli- kus sík pontjai az euklideszi kör belső pontjai, még a hiperbolikus sík egyenesei a kör húrjai végpontjaik nél- kül (3. ábra). (A körvonal már nem tartozik a hiperboli- kus síkhoz.)

Kimutathatók, hogy ezek az alapelemek a modellen a maradék axiómarendszerben leírt összes tulajdonsá- got teljesítik. Egy pont illeszkedik a modell egyenesé- re, ha rajta van a kör húrján. Az AB szakaszon az A és B pontok közé eső szakaszt értjük. Két ponthoz egy és csak egy egyenes illeszkedik, mert A és B pontra csak egy húr illeszkedik. A párhuzamossági axióma (Adott egyeneshez egy rá nem illeszkedő ponton át csak egy párhuzamos húzható.) nem igaz.

A 3. ábra szerint három csoportba oszthatjuk az egye- neseket: párhuzamos egyenesek, amelyek a határkörön metszik egymást (e és e_1 valamint e és e_2); metsző egye- nesek, amelyek a határkör belső pontjában metszik egy- mást (e és m); nem metsző egyenesek (e és n).

Klein felhasználta Arthur Cayley (1821-1895) távolságdefinícióját, mely szerint az A és B pontok távolsága $d(A, B) = \frac{k}{2} \cdot \ln(ABVU)$, ahol $k > 0$ állandó és $(ABVU) > 0$.

$((ABVU) = \frac{AV}{BV} : \frac{AU}{BU}$ előjeles hányados egy egyenesre illeszkedő A, B, V és U különböző pontnégyes kettősviszonya.)

A távolságdefinícióból következnek:

- Két szakasz akkor egyenlő hosszúságú, ha kettősviszonyaik egyenlők.
- A szakaszok mértékére vonatkozó jellegzetes tulajdonságok érvényben maradnak:
 - a) $d(A, A) = 0$ (reflexív);
 - b) $d(B, A) = -d(A, B)$ (szimmetrikus);
 - c) $d(A, B) + d(B, C) = d(A, C)$ (tranzitív).

- Az euklideszi értelemben egyenlő szakaszok a körvonal felé közeledve egyre jobban összezsugorodnak.

- A k kör kerületi pontjai a hiperbolikus sík végtelen távoli pontjai.

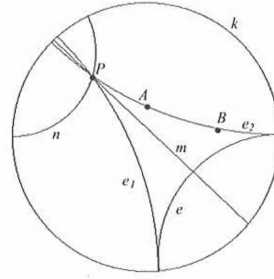
A hiperbolikus sík modellje alapján a tér Klein-Cayley-féle térmodellt is fel lehet építeni. A hiperbolikus tér pontjait képezzük le egy adott egységsugarú gömb belső pontjaiba úgy, hogy a gömbfelület pontjai már nem tartoznak a modell pontjaihoz. Egyenesen a gömb végpontjaitól megfosztott húrját, síkon pedig a gömböt metsző sík gömbön belüli részét, a gömb főkörét és a gömbi kisköröket értjük.

3. Poincaré-féle körmodell

Ebben a modellben a hiperbolikus sík pontjainak egy egységsugarú k kör belső pontjai, egyeneseinek a k kör átmérői és a k kört merőlegesen metsző körök k határkörbe eső körívei felelnek meg. (Két kör merőlegesen metszi egymást, ha a metszéspontba húzott érintők merőlegesek egymásra.) A határkör belső tartománya a modell síkja, még a k kör kerületi pontjai a sík végtelen távoli pontjai. (4. ábra) Ezt a modellt Henri Poincaré (1854-1912) francia matematikus 1882-ben szerkesztette. Mint az előző modell, ez a modell is torzítja a

távolságokat. Előnye, hogy a hiperbolikus sík egyenlő szögeinek a modellen egyenlő szögek felelnek meg.

Két egyenes hajlásszögén átmérőknél az általuk bezárt szöget, átmérő és körív vagy két körív esetében pedig a metszéspontban húzott érintő és az átmérő vagy két érintő által bezárt szöveget értjük. Egy pont illeszkedik a modell egyenesére, ha rajta van az átmérőn vagy a köríven. AB szakaszon átmérőnél az euklideszi AB szakaszt, még ha az egyenes körív, akkor A és B pontok közé eső körívet értjük.

4. ábra

Ezen a modellen is kimutatható, hogy az adott alapelemek a maradék axiómarendszer összes tulajdonságát teljesítik, a párhuzamossági axióma pedig nem érvényes a modellen. Pont és egyenes távolságán az adott pont és a merőleges egyenes talppontja közötti távolságot

értjük.

Az egyenesek három csoportba oszthatók (4. ábra). Párhuzamos egyenesek, amelyek a határkörön metszik egymást (e és e_1 valamint e és e_2), metsző egyenesek, amelyek a határkör belső pontjában metszik egymást (e és m), nem metsző egyenesek (e és n). Igaz, hogy egy egyeneshez egy rá nem illeszkedő ponton át két párhuzamos egyenes húzható, hiszen P és A valamint P és B pontokhoz egy-egy a határkört merőlegesen metsző kör szerkeszthető. A P ponton átmenő metsző egyenesek sokaságát a nem metsző egyenesek sokaságától a két párhuzamos egyenes választja el.

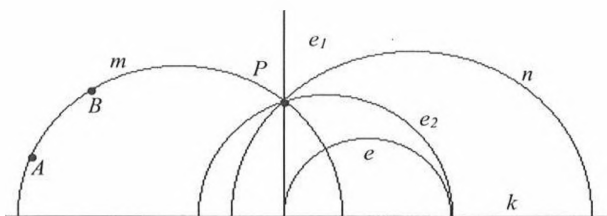
A Poincaré-féle körmodell térbeli megfelelőjében a hiperbolikus tér pontjainak egy egységsugarú gömb belső pontjait, egyeneseinek a gömböt merőlegesen metsző körök gömbön belüli íveit, valamint a gömb végpontjai nélküli átmérőit feleltetjük meg. A síkok a gömböt merőlegesen metsző gömbök gömbön belüli gömbösüvegei és a gömb főköréi lesznek.

4. Poincaré-féle félsíkmodell

A hiperbolikus síknak megfeleltetünk egy k határegyenesű félsíkot. A választott félsík a modellünk félsíkja. A hiperbolikus félsík pontjai az euklideszi félsík pontjai a k határegyenes kivételével. A modell egyenesén a félsíkban levő és a k határegyeneset merő-

legesen metsző félköröket, és a k határegyenesre merőleges félegyeneseket értjük (5. ábra).

A modellen két egyenes hajlásszögén a metszéspontbeli érintők által bezárt szöget, ha a két egyenes metsző félkör, ha pedig a két egyenes egy félkör és egy azt metsző, a határegyenesre merőleges félegyenes, akkor a metszéspontban a félkörhöz húzott érintő és a félegyenes szögét értjük. (Két félegyenes vagy egybeesik, vagy nem metszi egymást.) Egy pont illeszkedik az egyenesre, ha rajta van a félkörön vagy a félegyenesen. Az AB szakaszon az A és B pontok közé eső euklideszi szakaszt értjük, ha a pontok félegyenesre illeszkednek, ha pedig félkörre, akkor a pontok közé eső körívet nevezük szakasznak. Ezek az alapelemek a maradék axiómarendszerben leírt összes tulajdonságot teljesítik, a

5. ábra

párhuzamossági axióma pedig nem igaz. A modellen egy pont és egy egyenes távolságán a pontból az egyenesre, illetve a félkörre bocsátott merőleges szakasz, illetve körív hosszát értjük. Két pont távolságának a meghatározásához itt is *Cayley* távolságdefinícióját használjuk fel. A félsíkmodellen a szögek hiperbolikus és euklideszi mértéke megegyezik.

A határegyenesre nem illeszkedő egyenesek sokaságát három csoportba sorolhatjuk. Adott a P pont és az e egyenes (5. ábra). A P -n átmenő e -t metsző egyenesek sokaságát (pl. m) a P -n átmenő e -t nem metsző

egyenesek sokaságától (pl. n) a két e -vel párhuzamos egyenes (e_1 és e_2) választja el. (Az olyan egyeneseket nevezzük a modellen párhuzamos egyeneseknek, amelyek metszéspontja a k határegyenesen van.) Egy egyeneshez egy rajta kívül levő ponton két párhuzamos egyenes húzható. Ezek az első nem metsző egyenesek. A k határegyenes pontjai a modell síkjának végtelen távoli pontjai.

Poincaré féltérmodelljében a hiperbolikus térnek egy sík által határolt euklideszi féltér felel meg. A féltér pontjai a modell pontjai, még a határsík pontjai a modell végtelen távoli pontjai. Egyenesek a határsíkra merőleges egyenesek és körök féltérbe eső részei, vagyis a félegyenesek és félkörök. Síkok az adott síkra merőleges félsíkok és félgömbök. Belátható, hogy ezek a modellek egymásból levezethetők.

Felhasznált irodalom:

1. *Bolyai János*: Appendix (szerkesztette: *Kárteszi Ferenc*); Akadémiai Kiadó, Bp., 1977.
2. *H.S.M. Coxeter*: A geometriák alapjai; Műszaki Könyvkiadó, Bp., 1987.
3. *Kálmán Attila*: Nemeuklideszi geometriák elemei; Tankönyvkiadó, Bp., 1989.
4. *Pelle Béla*: Geometria; Tankönyvkiadó, Bp., 1979.
5. *Reiman István*: A geometria és határterületei; Gondolat, Bp., 1986.
6. *Sain Márton*: Nincs királyi út! Gondolat, Bp., 1986.
7. *Strohmajer János*: A geometria alapjai; Tankönyvkiadó, Bp., 1972.
8. *Weszely Tibor*: A *Bolyai-Lobacsevszkij* geometria modelljei; Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1975.

A tanév adatai

A tanulók adatai 2000-2001.

A tanulók adatai rész, az évkönyv végén található osztálynévsorok és Az iskola vezetői, tanárai, dolgozói című fejezetek az 2000/2001. tanév szeptember 15-i állapot alapján készültek.

1.	Az osztályok száma	17
2.	Tanulók létszáma	499
3.	A tanulók megoszlása	
a)	lakóhely szerint	
	salgótarjáni	337
	vidéki	162
b)	korosztály szerint	
	általános iskolás	70
	gimnazista	403
	szakképzésben résztvevő	26
c)	évfolyamonként	
	7. évfolyam	35
	8. évfolyam	35
	9. évfolyam	113
	10. évfolyam	106
	11. évfolyam	97
	12. évfolyam	87
	13. évfolyam	26

**AZ ISKOLA VEZETŐI, TANÁRAI, DOLGOZÓI
2000-2001.**

Igazgató:		matematika-fizika	1985-
		Kancsulik Attiláné	
Székyné Sztrémi Melinda	1996-	magyar-népművelés-	
magyar-orosz-német	1981-	drámapedagógia-könyvtár	1992-
		Konti Csilla	
Igazgatóhelyettesek:		matematika-fizika	1986-
		Kuntz Orsolya	
Kiss Ernőné (nevelési)	1996-	magyar-német	1990-
angol-orosz	1976-	Lékóné Lantos Zsuzsanna	
		magyar-orosz-francia	1985-
Pálfalvai Zoltán (általános)	1999-	Marosszéky Gábor	
testnevelés	1985-	matematika	2000-
		Paróczainé Varga Ildikó	
Tanáraink:		matematika-kémia	1996-
		Reszoly Gusztávné	
Árpád Sándor		számítástechnika-informatika	1995-
történelem-orosz	1973-	Rozgonyi István	
Árpádné Vincze Marietta		matematika-ének-zene	1971-
magyar-történelem-filozófia	1986-	Siklósi Zoltán	
Bajnóczi Éva		történelem-ének-zene	1996-
magyar-német	1991-	Soósné Axmann Zsuzsanna	
Bagyinszki Boglárka		matematika-kémia	2000-
biológia-kémia	1996-	Sóvári László	
Batki Arnold		magyar-történelem	1996-
angol-amerikanisztika	1997-	Szabóné Básti Csilla	
Batkiné Tótok Katalin		angol-orosz	1995-
magyar-angol	1993-	Szászné Molnár Zsuzsanna	
Berencsikné Gedeon Hajnalka		német-filozófia-magyar	1994-
földrajz-rajz	1987-	Széky Miklós	
Bulyovszkyné Borók Edit		földrajz-számítástechnika	1987-
német-orosz	1984-	Tolnai Gábor	1974-1984.
Czene Éva		matematika-fizika	1989-
biológia-testnevelés	1998-	Tóth Géza	
Cserkúti Edit		matematika-fizika	1998-
testnevelés-matematika	1981-	Tóth Zoltán Zénó	
Dembrovsky Zsuzsanna		testnevelés-matematika	1997-
orosz-történelem-francia	1985-	Turcsányi Marianna	
Gedőcziné Berger Mária		orosz-német	1990-
történelem-angol	1984-	Viszoczky Gabriella	
Gressainé Lóránt Lujza		angol-orosz	1993-
matematika-rajz	1997-	Viszoczky Zsuzsanna	
Holesné Csige Ilona		matematika-fizika-számítástechnika	1996-
történelem-orosz-angol	1987-	Zsiveráné Fekete Borbála	
Juhász Zsuzsanna		angol-orosz	1981-

Óraadók:

Bagyinszki Jenő testnevelés	2000-2001.
Karácsonyiné Sándor Gabriella hostess elmélet és gyakorlat	1995-2000.
Kelemen Gábor matematika	2000-
Kis Zoltán testnevelés	2000-2001.
Korill Ferencné referensi ismeretek	2000-
Kökény Józsefné idegenforgalmi ismeretek	1995-2001.
Máté Zsuzsanna vendéglátás, gasztronómia, szálloda	1995-
Nóvé Zoltán marketing	1995-2001.
dr. Peák Istvánné matematika	1998-
Szabó Ferencné idegenvezetés elmélete és gyakorlata	1995-
dr. Szabó Istvánné biológia	2000-2001.

Nem pedagógus dolgozók:

Reszelné Tótok Mária	gazdasági ügyintéző
Varga Zsigmondné	pénzügyi előadó
Bodorné Papp Tünde	laboráns
Takácsné Turai Gabriella	iskolaitató
Sándor Anett	pedagógiai és könyvtárasszisztens
Szigetfalvi Hugóné	portai dolgozó
Papp Ilona	portai dolgozó
Rigó József	karbantartó
Csala Jánosné	takarító
Nagy Lajosné	takarító
Bozó Józsefné	takarító
Dlehány Istvánné	takarító
Nyeste Ferencné	takarító

*Eseménynaptár
2000-2001.*

Tábor a kezdő évfolyamok számára
Alakuló értekezlet
Pótbeíratkozás
Javítóvizsgák
Munkaközösség-vezetők megbeszélése
Munkaközösségi foglalkozások – tervekészítés
Nyitó értekezlet
A 13. évfolyam felvételi vizsgája
Munkaterv készítése
Órarend elkészítése
Nyitóértekezlet
Tanévnyitó
Városi tanévnyitó
– polgármesteri dicséretok átadása –
Váczi Mihály Zeneiskola

Szeptember

A 13. évfolyam órarendjének elkészítése, külsős tanárok megszervezése
Osztályfőnöki munkaközösségi megbeszélés
SZMK ülése
Mester Béla grafikusművész kiállítása
Tűzriadó
A DÖK alakuló ülése
A Bolyai Kör előkészítése
Új iskolabemutató készítése
Kiállítás „Az ifjúság és a 21. század” című gyermekrajzpályázat (alagsor-rajzterem)

Október

Október 6-i megemlékezés
Földünkért világnap – vetélkedő általános iskolások számára
Hangverseny
Francia csere – a magyar tanulók utazása
Október 23-i megemlékezés
Tantestületi kirándulás Sátoraljaújhelyre
Szülői fogadó óra
Ki tud többet Bolyairól? – vetélkedő a kezdő évfolyamok számára
Jelvényavató ünnepség – gólyabál
Nevelési értekezlet - minőségbiztosítás
Őszi szünet

November

Német csere – a német diákok érkezése

Látogatás a szolnoki Varga Katalin Gimnáziumban (két tanítási nyelvű képzés – tapasztalatcsere)
Nyílt hét szülőknek
Gyermeki jogok napja
Nyílt napok a 6. és 8. osztályosok számára
Homoga József fotókiállítása
Diáknap diszkó
Szülői fogadó óra
Pályaválasztási kiállítás a József Attila Művelődési Központban
Pályaválasztási fórumok általános iskolákban
OKTV-versenyek
AIDS-ellenes világnap – vetélkedő az osztályok számára

December

Csete Örs 56-os fotókiállítása
Szalagavató
Idegen nyelvű karácsonyi ünnep
Karácsonyi ünnep
A 13. évfolyam első félévének vége
Téli szünet

Január

Szülői fogadó óra
Szülői értekezlet a 8. osztályos tanulók szülői számára
Szülői értekezlet a 6. osztályos tanulók szülői számára
Újhelyiné Csincsik Orsolya kiállítása
Első félév vége – osztályozó konferenciák
Diszkó
Kultúra napja – koszorúzás a Madách szobornál
Ellenőrzők kiosztása

Február

Félévzáró értekezlet
Farsang
Fakultációválasztást előkészítő szülői értekezlet a 10. évfolyamosok szülői számára
Szülői értekezletek
Irodalmi vetélkedő általános iskolai tanulók számára
Megemlékezés a kommunista diktatúrák áldozatairól – rádiós műsor
Hangverseny
A 12. évfolyamosok továbbtanulási lapjainak elküldése

Március

A 6. és 8. osztályosok jelentkezési lapjainak beérkezése
SZMK ülése
Nőnap megemlékezés
Március 15. – emléktúra
A Szép Magyar Beszéd verseny megyei fordulójának rendezése
Irinyi János Kémia verseny megyei fordulójának rendezése
Francia csere – a francia tanulók érkezése
Szem szűrővizsgálat (OFOTÉRT)
A víz világnapja
24 órás foci rendezése
Kiállításmegnyitó
Szülői fogadó óra
Diszkó
Szülői értekezlet a két tanítási nyelvű képzésről

Április

Diáknap
Nevelési értekezlet
Megemlékezés a holokaust áldozatairól (április 16.)
Bolyai Est
Kiállítás tanítványaink munkáiból
A jelentkezők és az általános iskolák értesítése a felvételtől
Iskolai hangverseny
Diákközséggyűlés

Május

Iskolamozi: A Szent Korona megtekintése
Tavaszi osztálykirándulások

Ünnepi Bolyai Napok – Évkönyv megjelenése
Czinke Ferenc emléktábla avatása
Czinke Ferenc emlékkiállítás – dr. Bereczky Lóránt a Nemzeti Galéria igazgatójának megnyitója
Ballagási vacsora
Ballagás
A 13. évfolyam 2. félévének vége
Írásbeli érettségi vizsgák
Madarak és fák napja
Közös írásbeli érettségi-felvételi vizsgák
A 13. évfolyam írásbeli vizsgája

Június

A 13. évfolyam szakmai vizsgája
Érettségi dolgozatokat elbíráló értekezlet
Érettségi dolgozatok megtekintése
Táncház – pünkösdi királyság
Osztályozó konferenciák
Iskolán kívüli program az alsóbb éveseknek
Szóbeli érettségi vizsgák
Tanévzáró ünnepély
Tanévzáró értekezlet
Matematika érettségi dolgozatok ellenőrzése (OKÉV)
Beiratkozás
Német csere – a magyar diákok kiutazása

Július

ODK-út Horvátországba

Augusztus

Angliai utazás

A Bolyai Napok története (1969-2001.)

Kiss Ernőné
igazgatóhelyettes

*„Ha az ünnep elérkezik
életedben, akkor ünnepelj
egészen. Felejts el mindent,
ami a köznapok szertartá-
sa és feladata. Az ünnep le-
gyen ünnepies.”*

(Márai Sándor)

Valószínűleg hasonló gondolatok indították el 1969-ben a Bolyai Napok háromnapos rendezvénysorozatát, amely az évek során hagyománnyá nőtte ki magát. Olyan hagyománnyá, amelyhez hűen ragaszkodunk, olyan hagyománnyá, amely a Bolyai János Gimnázium legrangosabb ünnepe. Az évek során formálódott arculta, időnként valamilyen új színfolttal gazdagodott, de alapvető tartalmát mind a mai napig őrizzük.

A **Bolyai Napok** rendezvénysorozata kettős célt szolgál. Egyrészt névadónkra emlékezünk, másrészt számvetést készítünk, hogy mit is végeztünk az év során.

1969. május 8-án 9 órakor névadó ünnepélyre gyűltek össze az iskola tanárai, tanulói. Hankó János, a megyei tanács vb elnökhelyettese engedélyezte az iskola számára a „Bolyai” név használatát. Erre az alkalomra készült dr. Jármay Pálné felkérésére Németh László a Névadó ünnepre írt üdvözlője, amelynek részlete azóta is évkönyvünk mottója és amely azóta is iskolánk ars poeticája.

Ebben az évben az Iskolagalériában Czinke Ferenc az iskola tanára és Lóránt János festőművész alkotásaiból rendeztek kiállítást.

Diákköri ülésszak, sportbemutató és a ballagás tartozott még az ünnepekhöz, illetve ekkor történt az emléklapok, pályadíjak és jutalmak kiosztása, mint ahogyan ez napjainkban is van. Voltak évek, amikor az első nap délutánján az iskola színjátszó tanulói valamilyen színdarabbal készültek a névadó ünnepekre.

1974 óta **Bolyai Emléklap** és **Díszokirat** adományozunk a kiemelkedő munkát végző kollégáknak. Az Emléklap Czinke Zsuzsanna munkája.

1974 óta a következő kollégák kapták meg a Bolyai Emléklap és Díszokiratot:

1974.

Czinke Ferenc
Fabulya Lászlóné
Kapás József

1975.

Dr. Jármay Pálné
Szász Jánosné

1976.

Dr. Sarlóska Ernő
Boródi Ferencné
Csík Pálné
Dr. Fabulya László

1977.

Rozgonyi István
Kertai Józsefné
Antal Gáborné

1978.

Dr. Dobány Irén
Dr. Antal Elemérné
Bedő Éva

1979. nem volt kitüntetett

1980.

Dr. Tuba Gáborné
Az iskola leánykara

1981.

Jakab Margit
Tóth Lászlóné

1982.

Básti Istvánné
Dr. Peák Istvánné

1984.

Dr. Dobány Irén
Szabó Istvánné

1985.

Kalocsainé Varga Éva
Boronyainé Nagy Ágnes

1986.

Dr. Fabulya László
Minden 20 éve az iskolában tanító tanár:
Bodócs István
Csík Pálné
Fegyveres Zsigmond
Jónás József
Kapás Józsefné
Kertai Józsefné.
Kmetyi Ferenc
Dr. Tuba Gáborné
Tóth András
Czinke Ferenc
Dr. Jármay Pálné

1987.

Árpád Sándor
Zsiveráné Fekete Borbála

1988.

Székyné Sztremi Melinda
Bolyai Kör
Dr. Szabó Istvánné

1989.

Herold László
Dembrowszky Zsuzsanna

1990.

Herold Lászlóné
Kiss Ernőné

1991.

Széky Miklós

1992. nem volt kitüntetett

1993.

Berencsikné Gedeon Hajnalka
Pelléné Czene Csilla

1994.

Zeke Józsefné
Tolnai Gábor

1995.

Pálfalvai Zoltán
Varga Zsigmondné

1996.

Bulyovszkyné Borók Edit
Molnár Györgyné
Vinkóné Kovács Mária

1997.

Dembrowszky Zsuzsanna
Lékóné Lantos Zsuzsanna

1998.

Gyarmati Attila
Viszoczky Gabriella

1999.

Bagyinszki Boglárka

2000.

Zeke Józsefné

2001.

Kancsulik Attiláné
Juhász Zsuzsanna

1991 óta **Bolyai Emlékérm**et ítélünk oda azon kol-
légáknak, akik hosszú éveken át kiemelkedő munkát
nyújtottak az intézményünkben. Az Emlékérm
Cziránszky Mária készítette.

1991 óta Bolyai Emlékérm kaptak:

1991. Herold László
1996. Kapás Józsefné
1997. Dr. Szabó Istvánné
1998. Czinke Ferenc
1998. Dr. Peák Istvánné
2001. Dr. Dobány Irén

Szintén 1974 óta a Bolyai Napok nyitó ünnepségén azok a folyamatosan kiváló munkát teljesítő végzős tanulónk, akik meghatározó egyéniségei voltak iskolánknak, megkapják az iskola **Díszoklevelét és Emlékplakettjét**, azok a végzősök pedig, akik a négy, hat éven át jó tanulmányi és közösségi munkát végeztek, a **Bolyai János Gimnázium kitüntetését** kapják.

1996-ban alakult meg a BÖDE, a Bolyais Öregdiákok Egyesülete, amely éves közgyűlését mindig az Bolyai Napok első napjának délutánján tartja.

1996 óta létezik a **BÖDE-díj**, amelyet a BÖDE kuratóriuma ítél oda annak a végzős diáknak, aki valamely területen kiemelkedő eredményt ért el.

2000-től pedig a **Diákönkormányzat díját** kapja az a végzős tanuló, aki a 4-6 év során kiemelkedő diákönkormányzati munkát végzett.

Ekkor ismerjük el tanítványaink kiemelkedő tantárgyi, sport és egyéb munkáját is. A harminckét év alatt több száz tanulónk részesült elismerő oklevélben, kitüntetésben az OKTV-én és egyéb országos tanulmányi és sportversenyeken elért kiemelkedő eredményéért.

1972 májusában avattuk a **Bolyai-falat**, Kákonyi István alkotását. Azóta minden évben a Bolyai Napok nyitóünnepségének keretében a Bolyai-fal megkoszorúzásával tisztelgünk névadónk előtt.

1986-ban a 20. évfordulón helyeztük a Bolyai-fal mellé az **In memoriam táblát**, amely alatt kis részlemezre van felvéve elhunyt kollégáink neve. Így adózunk értékes munkájuknak és így emlékezünk.

1985-ben került Vas Viktor **Bolyai szobra** az iskola épülete elé, melyet 1988-tól kezdve végzős diákjaink a ballagás napján megkoszorúznak.

Öt évenként **jubileumi Bolyai Napokat** rendezünk, amikor gazdagabb programmal várjuk vendégeinket,

meghívjuk volt kollégáinkat és sok volt tanítványunkat is. Előadásokat szervezünk volt tanítványaink közreműködésével, régi diák-mostani diáktalálkozókat szervezünk.

A Bolyai Napok második napján, a **tudományos ülészsakon** azokat az előadásokat hallgatjuk meg, amelyek a legjobboknak, legérdekesebbeknek és a legkiválóbbaknak bizonyultak a kéthetente a Bolyai Körön elhangzott előadások közül.

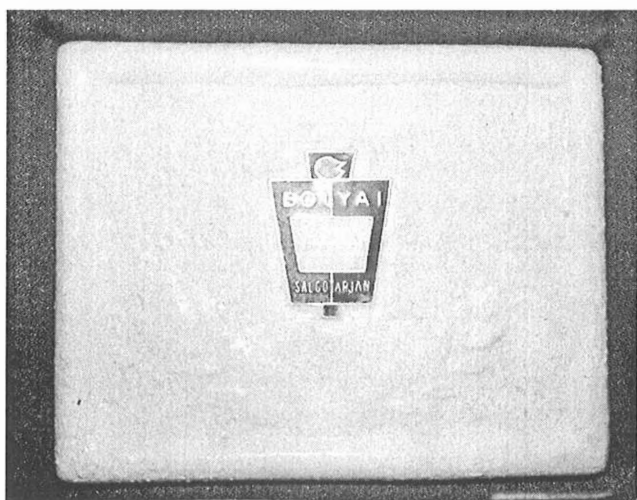
Ezen a napon találkozhatunk meghívott előadókkal, egyetemi tanárokkal, kutatókkal, közéleti személyiségekkel is.

A Bolyai Napok rendezvénysorozatát a **ballagás** zárja. Végzős tanítványaink végigballagnak az iskola osztálytermein, elköszönnek az alsóbb évesektől, tanáraiktól, búcsút vesznek a könyvtártól, az iskola egész épületétől. Az alsóbb évesek műsorral köszöntik a ballagókat.

A ballagást a végzős diákok és a tanárok közös ballagási ebédje követte a kezdetek óta. 1984-től a ballagási ebédet a szombat este tartott közös ballagási **vacsora** váltotta fel, majd 1990-től a ballagási vacsora péntek estére került.

A **Bolyai Napok** rendezvénye kapcsán jelenik meg **évkönyvünk**, amely amellet, hogy hagyomány, egyben iskolatörténeti dokumentum is.

A Bolyai Napok rendezvénysorozata egyéni arculatot ad az iskolának, színt, változatosságot, izgalmat jelent a tanítási napok sorában, megmozgatja az iskola valamennyi tanulóját és tanárát. Jó alkalmat nyújt a közösség előtti szereplésre, a különböző ötletek megvalósítására és a kialakult hagyományok gyakorlására. A **Névadónkról** való rendszeres megemlékezés az iskola hagyományápolását szolgálja.

Képek a 35. évforduló ünnepi rendezvénysorozatából

2001-ben ünnepeltük iskolánk fennállásának 35. évfordulóját. A jubileumi ünnepség a 32. **Bolyai Napok** rendezvénye volt az iskola életében. Volt kollégákat és sok volt tanítványunkat is meghívtuk a közös ünnepsésre.

Az iskolazászló ünnepélyes behozatala és a megjelentek üdvözlése után a nyitó műsorral indult az ünnepség.

a) Részletek a Bolyai Napok nyitóműsorából
a műsort szerkesztette: Tóth Géza

Tóth Géza
matematikatanár

1802. január 1-jét jelzett a naptár. Azon év utolsó napjaiban Bolyai Farkas János nevű kisfia bölcsője felett elmélkedett a kis emberpalánta sorsa felett.

„Most is rám mosolyog. Egészséges, szép gyermek, vonásai finomak, haja, szemöldöke fekete, égő sötétkék szeme olykor úgy ragyog, mint két drágakő.”

Bolyai János:

Mindeddig a legnagyobb magyar matematikus. A haláláról szóló anyakönyvi bejegyzés tanúsága szerint: „Híres, nagy elméjű matematikus volt, az elsők közt is első. Aki az elsők közt is első volt, annak az élete lehetett tragikus, de semmiképpen nem hiábavaló.”

„A matematika iránti érzék általában az emberiség nagy kárára és hátrányára, fájdalom, csak igen kevés emberben ébred.”

1832-ben megjelent Bolyai Farkas fő művének első kötete, a Tentamen. E mű három függeléke közül az egyik, az Appendix Bolyai János abszolút geometriája. Vajon miben volt Bolyai János az elsők közt is első?

A párhuzamosság fogalmát Eukleidésznél általánosabban értelmezte, és ezzel új geometriát épített fel.

Egy adott kor erkölcsi normákat állít. Ki akarsz ezekből törni, mert érzed, hogy egy boldogabb, esetleg öszintébb jövő vár, ha korlátaid megszűnnek, illetve ha más korlátok váltják fel azokat. Nem korlátokba, falakba ütközöl!

Muszáj maradnod. Csak nagyon aprólékos munkával és nagyon keveseknek sikerül. Az áttörés lavinaszerű, mely új korlátokat is hoz.

Hát nem furcsa?

Bolyai művét akkor tudjuk igazán értékelni, ha elgondoljuk, hogy az ő művei nyomán fejlődött ki a matematikai tér fogalma és ezen túlmenően a fizikai tér fogalma is.

Boncompagni kiváló olasz matematikátörténész. 1869-ben felkérte a magyar hatóságokat és 1971-ben az akadémiát, hogy a két Bolyai hagyatékát vizsgálják át. Ezzel siettetta a két Bolyai érdemeinek hivatalos elismertetését.

Hiteles kép nem maradt róla. Ez mintha még titkosabbá tenné alakját. Életének egyik elkeseredett órájában semmisítette meg arcképét.

„Összeszaggattam; annyira nem vágytam az afféle, mások által vadásztatni szokott külső halhatatlanságra, minden affélét semminek nézvéen.”

Ezt az embert életében sok méltatlanság érte.

Nem vágyott ő „külső halhatatlanságra”, de nagy jelentőségű matematikai művei halhatatlanná tették.

Paul Stäckel német matematikus fáradságos munkájának köszönhető, hogy Bolyai János kéziratban maradt matematikai eredményeit a tudományos világ a századforduló idején megismerhette.

Bolyai alkotótevékenysége óta eltelt másfél évszázad alatt matematikai ismereteink szinte felmérhetetlen fejlődésen mentek át. Így nyilvánvaló, hogy munkáinak reális értékelésénél az akkori fejlettségi szintet kell tekintetbe vennünk.

George Bruce Halsted egyetemi tanár, a texasi Akadémia elnöke 1891-ben az Appendixet angol nyelvre fordítja. Ez a nemes lelkű és nagy tudású ember Bolyai János iránti megbecsülése jeléül 1896 nyarán Marosvásárhelyre zárandokol és sírját is fölkeresi. Magyar fordításban az Appendix csak 1897-ben lát napvilágot.

Bolyai felörlődött abban az ellentmondásban, ami matematikai teljesítményének egyetemessége és a befogadó közeg sivársága között tátongott. Két évezred megkövesedett gondolkodásmódjának tehetetlenségi erőit nagyon nehéz legyőzni. A társadalomban a kimagasló tehetség féltelmes ellenség. Hordozójának egész életét tönkreteseti.

A zenében minden disszonáns, ami nem illeszkedik a fülünk által már megszokotthoz. Mégis! Talán nem ez volt a fejlődés útja?

Ami először furcsa, az utána képes simogatni lelkünket, képes borzongató élményt előidézni, örömbanatkönyveket kicsikarni.

Hát nem furcsa?

Bolyai borzongva idegenkedik a könnyű, de nem becsületes érvényesülések útjától. De ne feledjük el: egy beteg társadalomban az egészséges gondolkodás ember tűnik betegnek, egy tudatlan környezetben a lángész az örült.

Az alkotó elme végül is egyedüli hű meghallgatójához menekült: a türelmes néma papíroshoz. Élete végéig megőrizte a gondolkodás örömét, és munkája azzal a reménységgel töltötte el, hogy részese a humánus jöv-

vőt formáló cselekedeteinek.

Néha megesküszünk, hogy társként egy másik embert soha nem választanánk. Az idő múlásával azonban kezdjük őt megismerni, megszeretni.

A folyamat vége, hogy mindenkinél jobban szeretjük. Szerellemmel is. Már meghalni is képesek lennének érte. Ő lett a mindenünk.

Hát nem furcsa?

Apa és fiú együvé tartozásának felismerését érzékelteti az a későbbi elhatározás, hogy oly sok év után, végül is egymás mellé temessék őket. A két sírt felnyitották, maradványaikat egy-egy érckoporsóba helyezték. A koponyacsontokat a marosvásárhelyi kolégium őrzi.

Bolyai az anyagot, a teret, az időt örökké létező objektív valóságként fogja fel, és hirdeti, hogy az anyag és a mozgás egymástól elválaszthatatlan.

Minden, ami mozog, anyagi, testtel bíró... Mozgás van szüntelen, nyomalom soha, semmikor, sohasem. a világ, a természet él!

Úgy gondoljuk és tudjuk, hogy a hőmérséklet emelkedésének nincs fel-

ső határa. Amikor hidegben járunk, akkor arra gondolunk, hogy alsó határa sincs. Sőt, biztosak vagyunk ebben. Kiderült azonban, hogy van alsó határ, ami soha el nem érhető.

Hát hogy van ez? Érthetetlen. Nem így gondolnánk? Hát nem furcsa?

„A természet él! Az egész világ részei között szűkeséges és szoros törvényszerűség van, vagyis az egész világ egységes, mégpedig tökéletesen élő egész.”

Számos helyen kifejezésre jut a tér és az anyag egységéről vallott felfogása. Tehát anyag nincsen tér nélkül, tér sincsen anyag nélkül.

„Vajon az idő és a tér *megvannak-e* vagy csak *lát-szólagosak*? Hibásan véltem régtől fogva, hogy képek nélkül (tehát anyag nélkül) lehessen a teret valaha megismerni?”

A már általunk ismert vagy elért sebesség túlszárnyalása, átlépése mindig is az emberiség álma volt. Természetesen azt gondoltuk, hogy minden kitűzött sebesség elérhető. Akár a rólunk elmenő fényt is lehagyhatjuk. Ez lenne a természetes.

mum. Semmilyen információ nem továbbítható ettől nagyobb sebességgel.

Ennek elfogadása is a tudományos világ több évtizedébe került.

Hát nem furcsa? Az egyenlőtlen sűrűségű anyageloszlás a tér görbületére is kihatással van, s így ennek euklidészi jellegét megváltoztatja. János sejti, hogy az anyag döntően befolyásolja a tér szerkezetét.

Bolyai Jánost joggal tarthatjuk számon a fizika geometrizálása gondolatának legelső megfogalmazójaként, a fizika geometrizálása előfutáraként.

Ki ne látott volna már egyenes vonalzó? Ki kérdőjelezné meg, hogy a vonalzó két éle, ha az precízen van elkészítve, bármilyen meghosszabbítás esetén párhuzamos marad? De ki az, aki merné állítani, hogy ez a valóságos fizikai térben le is ellenőrizhető? Ki az, aki az egyenesek párhuzamosságát nem így képzelel el?

Bolyai János volt az, a későn megértett elme. Ő másképpen merete definiálni a párhuzamosságot.

Hát nem furcsa?

Az emberek nem azt látják, ami ténylegesen van, hanem azt, aminek a látására tanították őket.

Bolyai Jánost életében itthon még csak észre sem vették. Természetesnek kell találnunk, hogy a matematikusok is, akik az euklidészi geometriai szemlélettől megszabadulni még sokáig nem tudtak, kezdetben ellenszenvvel fogadták az új geometriát.

A Bolyaiak neve, ha nem is Gauss segítségével, de mégis vele kapcsolatban került a világ színe elé. A Gauss-hagyaték rendezése közben, 1856-ban sűrűn felbukkant a Bolyai név.

Bolyai úgy vélte, hogy a hiperbolikus geometria akkor kellőképpen megalapozott, ha létezik olyan tér, amelyben ez a geometria érvényes.

Az ember a körülötte lévő szűk világot először érzékszerveivel tapintgatta, szagolgatta, ízlelte, nézegette.

Mikor a saját érzékelők „rövidek lettek”, akkor azokat kiterjesztette. Műszereket készített. Ezekkel fantasztikus világokat látott meg. Kiderült azonban, hogy a saját és a mű érzékszervek képességei is végesek.

Mit tegyünk? Hogyan ismerjük meg az óriási és a szűk kozmikumot? Miket építsünk még?

A válasz mindig is a polcon hevert.

Ez volt a matematika.

Az elme gyárai hozták ezt létre. Itt nem romlanak el a csavarok, nem kicsik és nem nagyok. Ha van fogékony csatlakozás, akkor könnyen egymáshoz illeszkednek. A csatlakoztatás azonban évtizedekig is eltarthat.

Bolyai János volt az, aki megtalálta az elme alkotta különleges alkatrészt. Csatlakozóelemek akkor még nem voltak.

Mások, például Hilbert és Riemann azonban megtalálták a hozzá illeszkedőt. Így aztán a gigantikus és a miniatűr kozmikum szerkezetére elménk által kellett hogy rájőjjünk.

Egyszerűen nincs más műszerünk.

Mindennek tehát a megalapítója volt Bolyai János, a későn megértett, de még most is élő elme.

Székyné Sztrémi Melinda igazgatónő megnyitó

beszéde után **Pusztai Béla úr, Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának polgármestere** mondott **köszöntőt**. Köszöntőjében kifejtette, hogy fontos Salgótarján városának a Bolyai János Gimnázium, amely a város legjelentősebb és legfontosabb középiskolája. Nagyra értékeli az igényes és színvonalas oktató-nevelő munkát, amit a sok nagyszerű verseny, nyelvvizsga és felvételi eredmény is mutat, a hagyományok megőrzése és ápolása mellett a nyitottságot az újra, hiszen a

35 év alatt mindig is innovációra nyitott vezetése volt az iskolának támogató tantestülettel és érdeklődő diáksággal.

A múlt tartást és optimizmust jelent, a jövő erősebb vonzást, versenyképességet, hiszen a 2002/2003-as tanévtől új képzési forma bevezetésére kerül sor a gimnáziumban, és ez az angol-magyar két tanítási nyelvű képzés és majd az ebből kinövő nemzetközi érettségi, amelyre nagy szüksége van a városnak és a térségnek is.

Végezetül reményét fejezte ki, hogy a fiatalok egyetemi, főiskolai tanulmányaik befejezése után visszajönnek a városba és itthon telepednek le.

A Bolyai Napok nyitó ünnepségének keretében avattuk fel **Czinke Ferenc**, iskolánk volt tanárának **emléktábláját** és nyitottuk meg **emlékkiállítását**, melyen dr. Bereczky Loránd művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója mondott méltató beszédet.

b) „Csak ballada voltam, citeraszó”

Hommage a Czinke Ferenc

renc

„Az ember úgy él a világban, mint a folyókban alakuló kavics ... ezekből épül fel aztán az a katedrális, ami életünknek és saját jövőnknek lesz a jelképe. És ha időnk lejártával elkészül a tető, boldogok lehetünk a mű láttán ...”

(Czinke Ferenc)

*Berencsikné
Gedeon Hajnalka
rajztanár*

Már egy esztendő múlt el azóta, hogy egy borús őszi reggelen mélységes megdöbbenéssel hallottuk a szomorú hírt: Czinke Ferenc tanár úr 74 éves korában hirtelen és tragikusan itt hagyott bennünket.

Megvallom, nehéz szívvel és elfogódottsággal gondolok arra, hogy a Feri bácsihoz fűződő, majdnem két évtizedes kötődésemnek, rendszeres találkozásainknak immár vége, és ezután már csak a tőle tanultakból, az erőt adó emlékekből meríthetek. Hálás vagyok azért a sok biztatásért, megerősítésért és segítségért, amit eddigi pályám során, őt követve tőle kaptam.

Ő volt a Bolyai János Gimnázium első és nagy hírű rajztanára, országosan elismert grafikus- és festőművész.

Az 1966-67-es tanévben megalapította – Magyaror-

szágon elsőként – a Bolyai János Gimnázium Derkovits Gyula Iskolagalériáját, amely éppen 2002-ben ünnepli fennállásának 35. évfordulóját.

Feri bácsi 20 éven át tanította, nevelte a gimnazista

nemzedékeket a képzőművészet alkotó értésére, számos művészt, művészettörténészt, tanárt indított el a pályáján. Pedagógiai sikereire legalább olyan büszke volt, mint a művészetével szerzett elismeréseire. Hitvallása szerint a mai művésznek egyszerre kell tanítómesternek, képzőművésznek, alkalmazott grafikusnak, szobrásznak, építésznek (éppen elkészült a lappföldi kápolna terve!), iparművésznek vagy éppen költőnek és írónak is lennie. Számos művészi elképzelését valósította meg külföldön, az ország különböző városaiban (Tihany, Sárospatak, Budapest, Salgótarján, stb.), szülőfalujában, Pácinban, de megteremtette iskolánk arculatát, esztétikai környezetét is. Művészi keze nyomán formálódtak az aktuális plakátok, feliratok, iskolai logók és táblók, a rajzterem berendezései és a galéria kiállító terei, tárgyi gyűjteményei.

Mint művész, elnyerte a legrangosabb állami elismeréseket; Munkácsy-díjjal, SZOT-díjjal, Erdemes- és Kiváló művész címmel tüntették ki. Megkapta iskolánk legmagasabb rangú kitüntetését, a Bolyai-érmét is.

Mindannyiunk számára példaértékű következetes művészi állásfoglalása az örök emberi értékek: a szépség, a jóság, az igazság, az értelem és a múltunkkal szembeni tisztelet iránt.

Czinke Ferenc azt vallotta, mint Művésznek elrendeltetett a sorsa. Saját korának mindennapos küzdelmein felülemelkedve tennie kell a dolgát, hogy követhesse a számára kijelölt utat. Ez a munka iránti odaadó alázat és megbecsülés jelentette a Mester számára a méltóságot és az igazi tekintélyt.

A Derkovits Gyula Iskolagalériában 2001. május 10-én, a Bolyai Napok nyitó ünnepségén emlékkiállításon búcsúztunk Czinke Ferencről.

A bemutatott 41 mű csupán egy-egy szelete volt a művész életpályájának. A kiállított alkotásokat úgy próbáltuk válogatni, hogy a teljes oeuvre legjelentősebb korszakainak, műfajainak legalább az emblematisz fontosságú darabjai láthatók legyenek, így pl. *A csúnya juhásznő balladája*, *Bartók B.: Szlovák tánc*, *a Koskirály*, *Tihanyi alapítás*, *Madách: Csák végnapjai*, *Vak Béla*, *Izsák feláldozása*, *Lucifer*, *Józsefet eladják testvérei*, *Káin és Ábel*, *Bukott angyal*, *Szalmabábu*, *Requiem a vizekért*, *Feszület és a Kőmadár*.

A tárlaton végigtekintve kirajzolódik az az alkotói következetesség, amely a nemzeti, művészi és emberi hovatartozást egyértelművé, követendő példává, csodálatra méltóan egyetemessé emeli. E grafikai és festői lapok nem csupán esztétikai öröm forrásai, a mesélő kedv szöszölői, hanem átlényegülnek a remekművek költőiségével, fennkölt varázsával. Czinke Ferenc tragikus motívumaiban is nemesen egyszerű, méltóságteli maradt, ugyanakkor művei sugárzó dekorativitásban

ragyognak. A fekete-fehér rajzot lényegre törő fogalmazása, az elmúlt években készült vegyes technikájú, színpompás képek a tévedhetetlen komponáló készség nagyszerű példái.

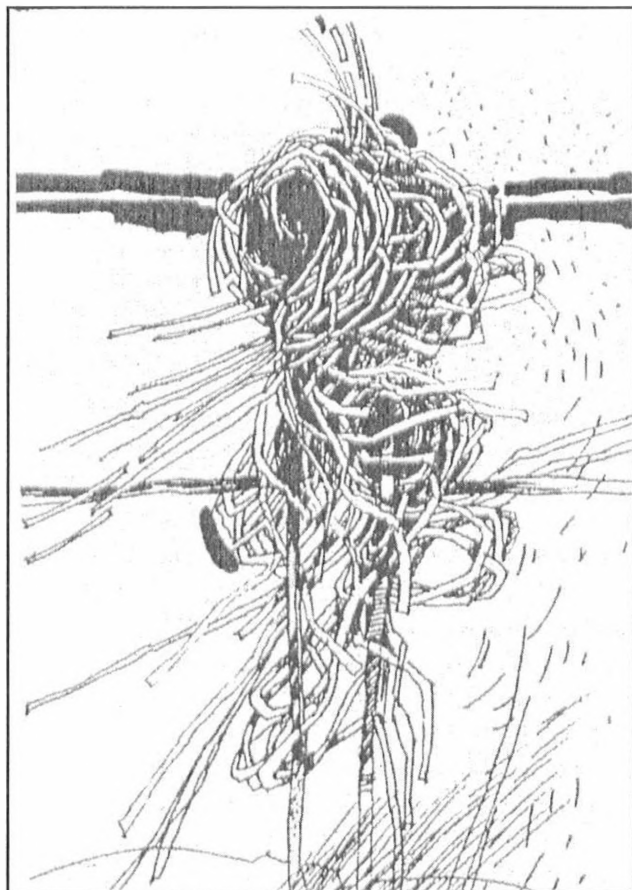
Ez a megkapó hang, összetéveszthetetlen egyéni stílus teszi felejtethetlenné és örökérvényűvé a művész balladai szűkszavúságba tömörített üzenetét.

Czinke Ferenc emlékkiállítását és művészi életpályáját Bereczky Loránd művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója méltatta. Kiemelte, hogy a mai magyar művészet egyik legrangosabb, legjobb képviselőjét veszítettük el, aki a XX. század hiteles, drámaian meggyőző és megismételhetetlen ábrázolását nyújtotta a világnak. Az általa teremtett szertartások, rangos tradíciók mintaként szolgálnak a ma nemzedékeink is, ezért szent kötelességünk ezek ápolása és folytonos megújítása.

Czinke Ferenc művészetében az élet végtelen szeretetét és igenlését hangsúlyozta. Nekünk, a czinkei életmű örökösének is ezt a tanulságot kell mélyen az emlékezetünkbe vésnünk, hogy szellemi hagyatékának méltó utódai maradassunk.

Czinke Ferenc *Ha elmegyek*

magammal viszem majd a Napot
a Holdat minden csillagot
a Belső-tó tükrét hogy benne cicomázzák
magukat az angyalok
egy citerát a hátamon hogy kéznél legyen a dal
az iramló patakot csacska csevegésével
ha már elszivárgott az Idő
nyomtalanul ne tűnjek el maradjon hiányom
csak ballada voltam citeraszó
melyben saját halálomat
a titok csöndjébe takarom
ott élek majd a nyitva hagyott
csillogón nevető unoka-szemekben
marad egy tetőtelen vályogkatedrális
hozzávezető deres legelőkön meztéllábas
gyalogutam apró lábnyom-hangjegyei
harangszókíséret ami messziről hallatszik
csak el ne veszítsék az életemből

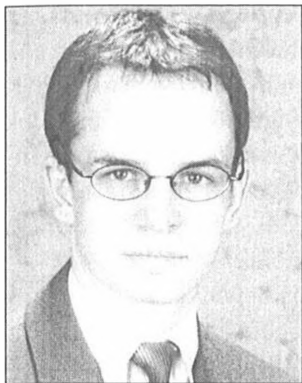

Czinke Ferenc: Szalmabábu

A nyitó ünnepség után tartott fogadáson az ünnepi alkalomra megjelent évkönyvünket adtuk át minden kedves vendégünknek.

A délután a volt diákok és a mai diákok beszélgetésével folytatódott.

c) Beszélgetés volt bolyais diákokkal

*Pilinyi Attila
11.a*

A 2001-es év egyik „nosztalgikus” programja volt a Bolyai János Gimnáziumban, amikor a jelen diákjai az egyik délután találkozhattak egykori bolyaisokkal, öreg diákokkal, akik azóta már az élet legkülönbözőbb területein próbálták szerencsét.

Így volt közöttük vállalkozó, egyetemi tanár, történész is. Nagy örömmel idézték fel a gimnáziumi éveiket,

és nagy kedvvel meséltek a mostani diákoknak a múlt eseményeiről. Egy hangulatos délutánt varázsoltak a gimnázium falai közé, és még akkor sem hagyott alább kedvük, mikor a színpadon ülve hiába várták a diákoktól a kérdéseket, azok nem jöttek. Ekkor érkezett el a két műsorvezető (Nagy Lejla, Pilinyi Attila) ideje, az ő kérdéseik aztán újabb lendületet adtak a délutánnak.

A rendkívül szimpatikus és segítőkész öreg diákoktól azonban nem sok mindent kellett kérdezni, hiszen szinte egymás szavába vágva adták elő történeteiket, amikből például megtudhattuk, hogyan is zajlott egy focibajnokság régebben a Bolyaiban, vagy hogy miként történtek a diáknapok. Ez volt talán a legizgalmasabb

az egészben, hiszen mostanság a diáknap az, amit egész évben vár a diákhad, ez az, ami egy kis szintet visz a mindennapi felelésekbe. De például azt is megtudtuk, hogy a Magyar Televízió is itt volt iskolánkban az első diáknap (akkor még KISZ-nap) alkalmával, vagy hogy a konyhás nénik akkoriban milyen finomságokat készítettek a tanulók számára.

A délután legmeghatóbb pillanata azonban az volt, mikor egykori diákok találkoztak az egykori osztályfőnökkel, igazgatóval. Ugyanis a helyszínen hallgatta végig a beszámolókat Herold Laci bácsi, aki az öreg diákok közül sokat tanított. Így az üdvözlés és egy kis meghatottság után már szinte egy teljes osztály jelen volt, és közösen folytatódhatott a találkozó.

Úgy gondolom, hogy az öreg diákokban egy szimpatikus, humoros társaságra találhattunk, egy olyanra, akik szerettek ide járni, és akik szívesen idézték fel gimnáziumi élményeiket.

Reméljük, jövőre újra találkozunk.

A napot a Bolyai Öregdiákok Egyesületének éves közgyűlése zárta.

A második napon a tudományos ülészakon 18 különböző előadás hangzott el. Nehéz volt az előadásokat kiválasztani, mert az év során a Bolyai Körre minden tantárgyból nagyon sok színvonalas, igényes és izgalmas kiselőadás készült. Végül is az érdeklődők először a természettudományi, majd a szünet után a társadalomtudományi előadásokat hallgathatták meg.

d) Részletek a tudományos ülészakon elhangzott előadásokból

A géntechnológiáról diákszemmel

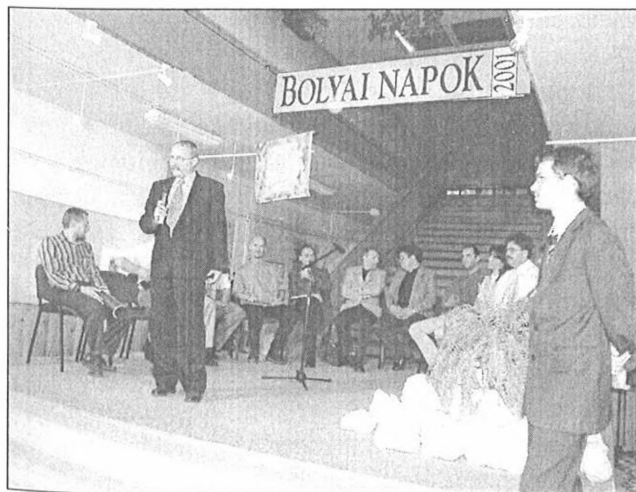

*Racs Marianna
11.d*

*Filkor Kata
10.c*

50 éve nagy port kavart fel tudományos körökben az a merész feltételezés, hogy az élő sejtek információhordozó és örökítő molekulái nem is a fehérjék, hanem

esetleg a DNS. Ma viszont már beletörődéssel fogadjuk, hogy a rajzfilmszatornák műsoraiban Piroska és a farkas helyett klónozott teremtmények és génátalakítással tökéletesített szuperhősök vívják a harcukat.

De mit is jelent a klónozás és a génmanipuláció? Milyen lehetőségeket és veszélyeket jelenthetnek számunkra? Megtudhatjuk Filkor Kata és Racs Marianna írásából, amely a Bolyai Napok tudományos ülésszakának egyik előadása volt.

A klónozásról

Ma már számos élőlény örökítő anyagát ismerjük, DNS-ük bázissorrendjét leírták. Elkészült az ember teljes géntérképe is. A fejlett országokban már gyakorlatiá vált az örökítő anyag mesterséges megváltoztatása, valamint a másolatok, klónok előállítás.

Mit is jelent a klón?

Egyetlen egyedből vegetatív módon szaporodó vagy szaporítható utódok összessége, melyek génállománya teljesen azonos.

A növényvilág már régen alkalmazza ezt a lehetőséget, hiszen az ivartalan szaporodás vagy szaporítás (oltás, szemzés, dugványozás) kapcsán az utóded egyed teljesen azonos az előgyeddel.

Az emlősök és az ember világában már más a helyzet. Nem akarhatjuk, hogy minden országn olyan legyen, mint a híres Elza, vagy minden szembejövő fiú Brad Pitt legyen. Ugye borzasztó lenne?

Az 1997-es év nagy szenzációja volt Dolly, a birka, akit egy skóciai kutatóintézetben állított elő Ian Wilmut. Dolly az első emlős volt, amelyet egy felnőtt állat testi sejtjéből ivartalan úton hoztak létre úgy, hogy egy vemhes állat (anya) tögyéből származó sejt sejtmagját beültették egy megtermékenyített petesejtbe, amit egy másik állat („béranya”) méhébe juttattak.

Később Dollyt többen követték:

- 1998-ban előállították George-t, Albertet és Charlie-t, a három egészséges klónozott szarvasmarha borjút;

- 1999-ben klónozott egereket hoztak létre, többféle szövet sejtmagját felhasználva.

A klónozás kifejlesztése részben gazdasági okokra vezethető vissza. Néhány ország bizonyos húsféléket – például Japán szarvasmarhát – kénytelen külföldről

beszerezni, ezért a tudósokat nagyon foglalkoztatja, hogy a klónozást felhasználják a hús- és tejtermelés javítására. Az USA-ban és Nagy-Britanniában végzett felmérések azonban azt mutatják, hogy a lakosság bizonyos fokig tart az ilyen állatok ételmszer-alapanyagként való felhasználásától.

Emellett nagyon fontos szerepe lehet a klónozásnak a természetvédelemben is. Napjainkban számos faj áll a kipusztulás szélén, a kevés egyedből álló populációikban a beltenyésztéssel számolhatunk. Nyilvánvaló, hogy klónozással sem hozhatunk létre genetikai értelemben új változatokat, de gyarapíthatjuk az egyedek számát, ezáltal megmenthetők és sokszorosíthatók a ritka változatok, vagy a meddő egyedekben hordozott előnyös tulajdonságok, vagy az idős, szaporodni már nem képes állatokban meglévő gének.

Mivel Dolly pillanatok alatt médiastárrá vált, az emberekben számos kérdés fogalmazódott meg az ember klónozásával kapcsolatban.

Mint minden, az emberiség szempontjából nagy jelentőségű felfedezés (gondoljunk csak az atomenergiára) – ez a tudományos eredmény is felhasználható nemtelen célokra. Joggal tarthatnánk például attól, hogy egy kutatásban élenjáró hatalom például tökéletes, elpusztíthatatlan hadsereget hoz létre az emberi

klónozás által.

Ettől azonban egyelőre nem kell tartani, mert a világ szinte minden országában – így hazánkban is – tiltják az ember klónozását.

A génmanipulációról

Géntechnológia vagy génmanipuláció alatt azt értjük, mikor egy élőlény génállományába bevisznek vagy onnan eltávolítanak egy vagy több gént azzal a céllal, hogy tulajdonságait megváltoztassák.

Talán nem is gondoltuk volna, hogy pl. Lengyelországban növekedésserkentő emberi géneket hordozó pontyok úszkálnak már 3 éve a halastavakban. Magyarország ma már ötféle „génátültetett” terménnyel folytat szabadföldi kísérletet, ilyen a burgonya, dohány, kukorica, olajrepcse és a lucerna. Vagy például, hogy a burgonyák betegséggel szembeni ellenálló képességét

növeljék selyemszövő lepke génjét ültették be abba, míg kukoricánál és gyapotnál a kártevőkkel szembeni ellenállást skorpiógén-beültetéssel próbálták fokozni. Észak-Amerikában a génmanipulált paradicsom, ami egy beültetett rothadástgátló génnek köszönhetően hosszabb ideig friss marad, már ott mosolyog az áruházak polcain. A kínálat szinte korlátlan: banán, paradicsom, dinnye hetekig vagy hónapokig friss marad, vannak olyan termékek is, amelyek ellenállnak a gyomirtó szereknek is. Gyorsabban növekvő lazac, pisztráng vagy ponty válhat mindennapos étrendünk részévé.

Azonban a génmanipulált szervezetek gonosz meglepetéseket okozhatnak, mivel a beavatkozás felborítja a gének működésének összefüggésrendszerét. A beültetett gén tönkre is teheti vagy befolyásolhatja a gazdaszervezet saját génjeinek tevékenységét. Egy újonnan beépített gén akár ki is kapcsolhat más géneket.

Számos állatkísérlet is mutatja, hogy idegen gének beültetése milyen sokszor fájdalmas mellékhatásokkal jár: az USA-ban disznókba emberi növekedési hormont kódoló géneket ültettek, hogy gyorsabban és nagyobbra nőjenek az állatok. Ez azonban a disznóknál csökkent látást, ízületi gyulladást és letargiát okozott.

A veszélyek még fenyegetőbbé válnak, ha a génkezelt szervezeteket kibocsátják a környezetbe. Ezeknek az élőlényeknek nincs természetes élőhelyük, mivel nem a természetben fejlődtek ki, hanem laboratóriumban tervezték őket. Ha azonban kikerülve a génmanipulált élőlények életben maradnak és elszaporodnak, kiszoríthatnak vadon élő fajokat, s azoktól függő állatokat, illetve növényeket. A beültetett gén előnyöket biztosít-

hat a génkezelt élőlénynek a természetes kiválasztódásban a többi fajjal szemben. Ezek az élőlények képesek akár magukat a betegségektől és a kártevőktől megvédeni, akár más növények rovására szaporodhatnak el nagy számban. Így a csúcstermények közeléből élő természetes rendszerek biológiai sokfélesége veszélybe kerülhet.

A génkezelt szervezetek környezetbe kijutása még a radioaktív vagy mérgező anyagok kibocsátásánál is veszélyesebb, mivel ezek képesek újratermelni önmagukat. Elszaporodhatnak, elterjedhetnek, miközben mutáció történhet, s genetikai anyagukat átadhatják más rokon fajoknak. S ha egyszer kibocsátottuk őket, a génmanipulált szervezeteket nem különíthetjük el.

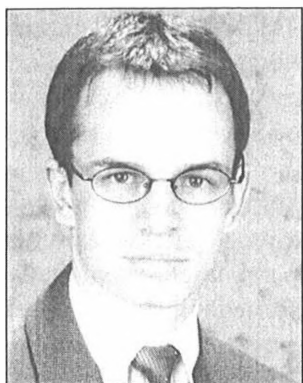
A génmanipulált élőlényekre, élelmiszerekre egyre nagyobb szükség van, de előállításuk, s felhasználásuk szigorú törvényeket kíván: pl. 2000. szeptember 1-jével lépett életbe az EU génmanipulált élelmiszerek jelölésére vonatkozó törvénye, melynek értelmében a termék csomagolásán jelölni kell, hogy „modern biotechnikával készült”. Sajnos sokszor elrejtve, csak miniatűr betűkkel teszik ezt meg, valamint a direktíva szerint csak a DNS-t vagy fehérjét tartalmazó termékekre kell egyáltalán ráírni valamit, ami azt jelenti, hogy számos génmanipulált alkotóelemet tartalmazó termék kiesik ebből a körből. Ilyen például minden szójalecitint tartalmazó élelmiszer is, azaz a csokik, gyorsételek és sok minden más. Láthatjuk hát, hogy a géntechnológia óriási lehetőségeket, de sok veszélyt is rejt magában. Hogy javunkra válik-e vagy ellenünk fordul, az attól függ, hogy mit kezdünk vele.

Példák a fajhatárokat átlépő génmanipulációra növényekben és állatokban

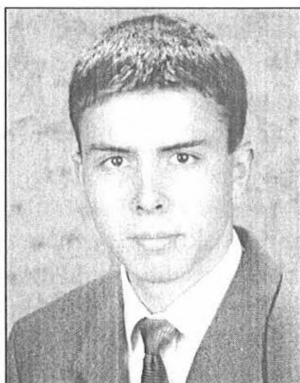
Génmanipulált faj	transzgén forrása	A génátvitel célja
burgonya	csirke	betegség rezisztencia (1)
burgonya	selyemszövő lepke	betegség rezisztencia (1)
burgonya	baktérium	gyomirtó rezisztencia (1)
burgonya	ember	nehézfém rezisztencia (3)
kukorica	baktérium	gyomirtó rezisztencia (1)
kukorica	skorpió	rovarkártevő rezisztencia (2)
gyapot	skorpió	rovarkártevő rezisztencia (2)
paradicsom	ember	nehézfém rezisztencia (3)
paradicsom	baktérium	rovarkártevő rezisztencia (2)
paradicsom	lepényhal	hidegtűrés (1)
paradicsom	vírus	vírus rezisztencia (2)
dohány	kinai hőresög	szterol tartalom növekedés (1)
dohány	egér	csökkent nehézfém-tartalom (4)
dohány	ember	nehézfém tolerancia (3)
rizs	baktérium	rovarkártevő rezisztencia (1)
dinnye	vírus	vírus rezisztencia (1)
uborka	dohány, petúnia	betegség rezisztencia (1)
tök	vírus	vírus rezisztencia (1)
aranyhal	lepényhal	hidegtűrés (6)
ponty	pisztráng	gyorsabb növekedés (7)
ponty	ember	gyorsabb növekedés (8)
lazac	lepényhal	gyorsabb növekedés (9)
sertés	ember	nagyobb súly (10)

Forrás: Greenpeace International, bővítésekkel

Stonehenge

Pilinyi Attila 11.a

Molnár Péter 11.a

Stonehenge is a prehistoric temple with unique importance. From the earliest times it has attracted many people. Over the course of time almost everybody has claimed to be its builder. It is only in 20th century that archaeological excavations have given us reliable information about its history and its age and now we can say what the main features of Stonehenge are and about when and in what order they were built.

Today visitors approach Stonehenge on its west side. The original ceremonial entrance was from the north-east and an Avenue was later added in the same direction. Both align with the direction of the midsummer sunrise.

The state of Stonehenge, which visitors see today, is a ruin. When complete, Stonehenge consisted of a fully lintelled stone circle, which enclosed an inner horseshoe figure of stones, perhaps open on the north-east side. Around the stone circle were an earth bank and a ditch.

The stones of Stonehenge consist of different kinds of rocks. The larger blocks are all of sarsen, which occurs about 30 km to the north of Stonehenge. The smaller stones, known as the Bluestones from their colour, come from south-west Wales, about 385 km away.

The first phase of Stonehenge was a circular earthwork. The earliest structures were the ditch and bank, dating from about 3050BC. Within the bank, the Aubrey Holes were dug. They formed a circle 86,6 m in diameter. This earthwork had two entrances: one in the north-east, aligning with the midsummer sunrise, and a secondary entrance in the south.

The second phase of building was when the timbers arrived. This phase lasted between 2900BC and

Stonehenge egy őstörténeti templom egyedülálló jelentőséggel. A kezdetektől fogva rengeteg embert vonz. A történelem során sok nép bizonygatta, hogy ez az ő építménye. Csak a XX. század régészeti feltárásai adnak megbízható információkat történetéről és koráról, és most már el tudjuk magyarázni Stonehenge főbb jellemzőit és azt, hogy nagyjából mikor és milyen sorrendben épült.

A mai látogatók Stonehenge-et nyugatról közelítik meg. Az eredeti, szertartásos kapu északnyugat felől volt, s később egy ilyen irányba mutató úttal toldották meg. Mindkettő egy egyenesbe esik a nyári napforduló naplementéjével.

Az utolsó állapot, amit a mai látogatók megtekinthetnek, már kissé megrongálódott. Mikor Stonehenge elkészült, egy kőkör volt, s ez közrezárt egy kőből készült lópatkó alakot, ami természetesen az északnyugati oldal felé volt nyitott. A kőköron kívül volt egy földsánc és egy árok.

2 fajta kő található Stonehenge-nél. A nagyobbik, a „sarsen” kő, Stonehenge-től 30 km-re északra lelhető meg természetes környezetében. A kisebb kövek, melyek színük után a „kékkő” elnevezést kapták, Délnyugat-Walesből, 385 kilométerre Stonehenge-től erednek.

Stonehenge első fázisa egy kör alakú földsánc volt. A legkorábbi építmények, az árok és a homokpad, Kr.e. 3050 körül keletkeztek. A homokpadon belül kiásták az Aubrey-lyukakat. Ezek egy 86,6m átmérőjű kört formáltak. Ekkor két bejárata volt Stonehenge-nek: egy az északkeleti Iránban, egy vonalban a június 24-i napfelkeltével, egy pedig a déli oldalon.

Az építés 2. szakasza az volt, amikor megérkeztek a gerendák. Ez a szakasz Kr.e. 2900-2600 közé tehető. Ezek már nem láthatók. Ez egy lópatkó alakú faszerkezet volt az emlékmű közepén Észak felé nyitva.

Az építés következő fázisában megérkeztek a „kék kövek”, nagyjából Kr.e. 2600-ban kezdődött. Wales-ből, a „Preseli”-hegységből szállították ezeket. A kövek súlya elérte a 4 tonnát. Ezek egy dupla félhold alakot képeztek a földtöltés közepén.

200 vagy 300 évvel a kékkövek érkezése után elkezdődött a „sarsen” kövekből álló kör felépítése. Középen 5 óriási kőkaput állítottak fel, körülöttük pedig 30 oszlopot kapcsoltak össze óriási szemöldökfákkal.

Az északkeleti bejáratot 3 „Portál Kő”-vel jelölték meg. Ezek közül ma már csak egy van meg. Szintén ebben az időben a bejáraton kívül a Sarokkővet is felállították. A földsáncban belül 4 „Állomás Kő” [Station Stone] különböző holdfázisokat jelölt és egy vonalban

2600BC. Over time they have been removed. This timber setting was in shaping like a horseshoe in the centre of the monument and it was open from the north side and looked like an entrance. The next level of the construction was when the bluestones arrived. It began in about 2600BC. They were carried from Preseli Mountain in Wales. Each of the stones weighed up to 4 tonnes. They were set up to form a double crescent in the centre of the earthwork.

Perhaps two or three hundred years after the arrival

volt a téli napéjegyenlőség napján tapasztalható napnyugtával.

Stonehenge építésének 3. szakasza egy újabb 700 évet vett igénybe, s így nagyjából Kr.e. 1600-ig tartott. volt a téli napéjegyenlőség napján tapasztalható napnyugtával. Ezen idő alatt a kékköveket egy kör és egy patkó formájában helyezték át. Kr.e. 1700 körül kiásták az „Y és Z” lyukakat, hogy újra áthelyezzék a kékköveket, de ez a munka befejezetlen maradt. Stonehenge építésénél az egyetlen hajtóerő az emberi izom volt, ki-

of the bluestones, the construction of the sarsen stone circle was begun. At the centre 5 huge trilithons were raised and around them 30 sarsen uprights were capped with continuous line of sarsen lintels.

The entrance in the north-east was marked by 3 Portal Stones. Today there is only one standing there. The Heel Stone was also set at that time outside the entrance.

Within the perimeter of the bank, the four Station Stones marked alignments with lunar cycles as well as the midwinter sunset.

The final stage of Stonehenge extended another 700 years until about 1600BC. During this period the bluestones were changed to a circle and a horseshoe. In about 1700BC the Y & Z holes were dug to rearrange the bluestones again, but that work remained unfinished.

For the building of Stonehenge the only motive power was human muscles, aided by the simplest devices such as ropes, levers and rollers.

The sarsen stones were almost certainly brought from the Marlborough Downs, about 30 km north of Stonehenge. For these heavier stones water transport would have been impossible. They must have been dragged overland all the way on massive sledges and rollers. To pull the heaviest stone—that is about 50 tonnes-up the hills would have needed about 500 people

egészítve az olyan legegyszerűbb eszközökkel, mint a kötél, emelőrud és a görgő.

A „sarsen” köveket minden bizonnyal a Marlborough vidékéről hozták, ami 30 km-re van a Stonehenge-től. Ezeket a nehéz köveket képtelenség lett volna vízen odaszállítani. A szárazföldön kellett húzni görgőkön. A legnehezebb kő – ami 50 tonna volt – megmozdítása a hegyekben 500 embert igényelt, további 100 főt pedig, hogy a görgőket a kő elé helyezze. Modern tanulmányok szerint ezen út megtétele 1 évbe tellett.

Az építők formákat vájtak az egymással érintkező köveken, hogy elkerüljék a felső kövek leesését, vagy különböző irányba való elmozdulásukat.

Az emberek rudak segítségével emelték meg a köveket. Mivel csak 60 cm-t tudtak egyszerre emelni a köveken, így hosszú időbe tellett míg végeztek a munkával.

Az a hit, hogy Stonehenge a druidák építménye, bizonyosan hamis. Amikor ők éltek, a kövek már 2000 éve megvoltak és valószínűleg nagy részük el is volt helyezve. Be kell hát vallanunk, hogy nem tudjuk, kik építették Stonehenge-et. Talán később jó pár leesett követ elloptak az emberek és távolabb otthonuk építéséhez használtak. Meglepő módon csak 1918-ban lett Stonehenge az államé. Korábban magán tulajdont képezett. Eddig az időpontig csak a fele lett feltárva.

with an extra hundred to lay the rollers in front of the sledge. Modern studies suggest that this route had taken more than a year to complete. The builders formed special shapes on the stones to connect them to each other and to avoid them from falling down or moving in different directions.

People could lift the stones within the help of levers. They lifted the stones only 60 cm at one time so it took them a lot of time to complete.

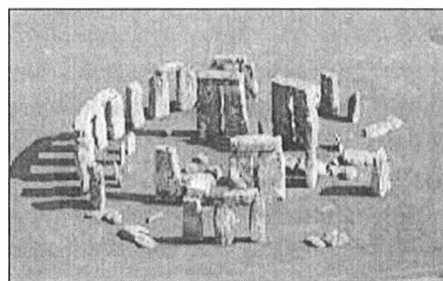
The belief that Stonehenge was built by the Druids is certainly false. By their time the stones had been standing for 2000 years and were probably in ruins. We must admit that we don't know who Stonehenge was built by. Whether it is surprising or not to you, Stonehenge has been a bit destroyed. As we have mentioned the final stage of Stonehenge dated to about 1600BC. In spite of their great size, many of these sarsen stones have disappeared. Builders were trying to achieve the maximum stability, but there were shallow holes and some of the established stones fell over at an early date. After a few centuries people stole some of the fallen stones to build their own houses afield.

Az utóbbi években a látogatók száma nagyon megnőtt – 700,000 ember évente! Hogy megóvják a

Stonehenge-et a látogatók továbbí rongálásától, az emlékművet elkerítették. Csak ilyen módon lehet ezt a páratlan építményt átvinni a jövőbe. Van egy rész, hogy m a j d n e m megérinthe-tünk egy kék-követ, de álta-

lában távolabb vagyunk a középponttól – a töltés és az árok mögött. Nincsenek idegenvezetők. Ingyenesen lehet kölcsönözni egy mobiltelefon-szerű szerkezetet,

mely segít, hogy hova álljunk, mit nézünk és tényeket, feltételezéseket közül Stonehenge-ről.

Reméljük, nagyjából hasonlót lehet hallani, mint amiket mi leírtunk – szóval nem kell költeni az utazásra...

Péntek este került sor a tantestület és a végzős diákok közös vacsorájára az iskola aulájában, amelyet mindig a mindenkori 11. évfolyamosok szerveznek.

12. a

12. b

12.d

Ballagás

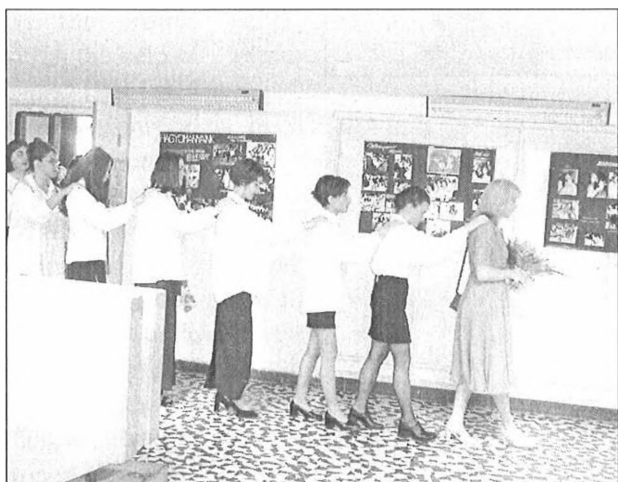
Szombaton a **ballagás** zárta a háromnapos rendezvénysorozatot. A végzős diákok először megkoszorúzták Bolyai János szobrát, majd végigballagtak az iskolán, teremről teremre járva.

Az alsóbb évesek ünnepi műsorral köszöntötték ballagó diáktársaikat.

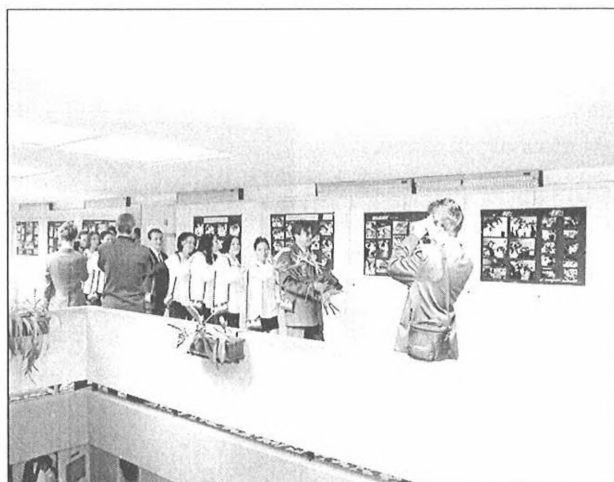
Az ünnepi műsor után következtek a búcsúbeszéd.

12. a

12. b

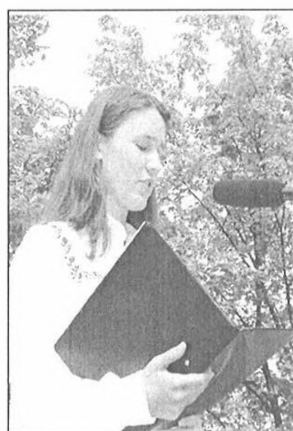
12. d

A diákok nevében Gazi Eszter 11.a osztályos tanuló búcsúzik.

Kedves ballagó Tizenkettedikesek!

Amikor valakit búcsúztatni kell, az ember nem igazán tudja, mit is mondjon. Hisz valami véget ért, számotokra az itt eltöltött négy, illetve hat év, és elkezdődik valami új, amelyhez sok szerencsét és kitartást kíván mindenki.

Egy elsősnek, amikor új iskolába került, a beilleszke-

désen kívül a gólyaavatás okozza a legnagyobb izgalmat. Így voltunk ezzel mi is. A gólyatáborban, majd itt az iskolában, fura jelmezekben ti avattatok fel minket. És most mi búcsúztatunk titeket, akik köszöntöttetek bennünket, és akikkel három, illetve öt évig együtt voltunk a Bolyai János Gimnázium tanulói.

Most elballagtok. Elbúcsúztok iskolátoktól, tanára-
itoktól és barátaitoktól. Végigjárva újra a tanterme-
ket, virággal a kezetekben, énekelve, egész biztosan felidéz
néhány emléket bennetek. A régi tantermek, az aula, a
fogasok, a menza, a csengő és a hirdetésjelző szignálja
is mindennapjaitok részét képezték. A gólyaavatás, sza-
lagavatók, ballagások, diáknapok, március 15-i túrák,
tanévnyitók és tanévzárók már-már monotonnak tűnő
sorozata most megszakadt. Legközelebb már nem tan-
órára jöttök ide, hanem érettségizni.

Bár jövőre már nem ezekbe a padokba ültök be, és
nem ezeken a lépcsőkön jártok iskolába, valamit mégis
hátrahagytok az utánatok következőknek.

Az iskolai focihajó, a 24 órás foci, a diákna-
pok vetélkedései, egymással vagy egymás ellen, mind-
mind emlékezetes marad számunkra és az iskola szá-
mára is. De emlék maradhat utánatok egy rajz, tabló-
kép vagy egy padba firkált szöveg formájában is.

Jövőre mi fogunk itt ülni, és majd tőlünk próbál
búcsúzni egy alsóbb éves.

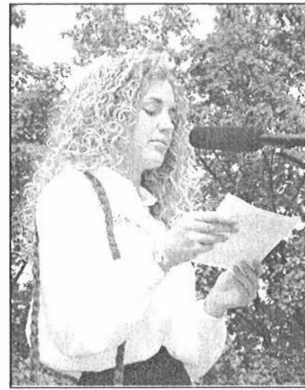
A búcsúztató tizenegyedikesek és összes diáktársam
nevében kívánok nektek sikeres érettségit, felvételit és
azt, hogy kitűzött céljaitokat el tudjátok érni akár egy
felsőoktatási intézményben, akár a nagybetűs életben.
Persze a sok tanulással teli napok után –legyen egy
gondtalan nyári szünetetek!

Végezetül William Blake szavaival szeretnék elbú-
csúzni.

*„ Egy homokszemben lásd meg a világot,
Egy vadvirágban a fénylő eget,
Egy órában az örökkévalóságot,
S tartsd tenyeredben a végtelent!”*

**A ballagók nevében László Szilvia 12.a osztályos
tanuló köszön el az iskolától.**

Kedves Szülők, tisztelt Tanárok, Diáktársaim!

Eltelt négy év. Négy év
az új csodák, a felfedezé-
sek, a korszakalkotó talál-
mányok korában, négy év a
piramisok, katedrálisok, hi-
dak, terek és szobrok mo-
numentális kiállítótermé-
ben, négy év a szép szavak,
csilingelő hangok képzelet-
beli világában, négy év a ri-
deg számok, törvények és
kemény szabályok birodal-

mában, a követelmények, a megmérettetések, s a nagy-
ra törő álmok országában. Eltelt gyermekkorunk utolsó
négy éve a Bolyai János Gimnáziumban.

Lábunkat meredek út köveire tettük, amikor ide ér-
keztünk, de tarisznyánkban magunkkal hoztuk a tudás
utáni vágyunkat, szüleink hitét, a jövő reményét, me-
lyek birtokában elég erősek voltunk ahhoz, hogy vál-
laljuk a ránk váró feladatokat. Megértettük az iskola
üzenetét, hisz már az ide vezető lépcsők is azt hirdetik:
„Mindig menj tovább, még akkor is, ha utad néha fá-
radságos, tartsd meg a lépések sorát, s úgy oszd be erő-
det és lélegzetedet, hogy meg ne állj, míg célodhoz nem
érsz!”

Köszönjük Tanárainknak, hogy utunk során szemé-
lyes példájukkal mindig előttünk jártak, figyelmünket
a valós értékekre irányították, kezüket intve emelték a
szakadékok láttán.

Köszönjük Szüleinknek, hogy felelősséggel, tanító
szóval végigkísérték, ha az ifjúság hevétől megszedül-
tünk, homlokunkra hideg borogatást tettek, az olykor
jeges szélről kicsorduló könnyünket letörölték, a rejtett
kapaszkodókat velünk együtt keresték.

Nektek, akik továbbra is itt maradtok, s holnap, hol-
napután a helyünkbe léptek, céljaitok eléréséhez kitar-
tást, munkátokban sok sikert kívánunk. S ha a hétköz-
napok sodrásában megtorpantok egy pillanatra, küldje-
tek nekünk egy mosolyt, egy gondolatot, egy biztató
szót a távolba!

Társaim, Ballagók! Jó volt egy csapat lenni, jó volt
együtt küzdeni, együtt örülni, bátran minden mondat-
végi pont helyére együtt kérdőjelet tenni. A kérdésekre
közös válaszokat adni, s éppoly jó volt néha hossza-
san vitatkozni. S most talán mindannyiunkban felme-

a kérdés: Érdemes volt-e végigcsinálni, sikerül-e vágyaink felé továbblépni?

Ha egy pillanatra visszafordulunk, meglátjuk azt, amit magunk mögött hagyunk: neveinket az évkönyvben, rajzainkat a falon, az elismerést tanáraink szemében, és reménykedve hisszük, hogy az egyenblúzok hímezésében egy-egy cérnaszál majd örökre hirdeti, hogy mi is itt jártunk. Így már büszkén emeljük tekintetünket újra a magasba, s nem félünk „a végtelen jövővel szembenézni”.

Utunk majd elválik, lelkünk azonban nem távolodik el, s ha újra találkozunk, kedves szóval, baráti mosollyal köszöntjük egymást.

S hogy utam pontosan hová vezet, nem tudom még. A jövő a végtelen ködébe vész, s csak a titok eltévedt fénysugarai érnek el hozzám.

Mindennek ellenére Madách ugyanazon szavaival most biztosan vallom azt, amit elsőként még csak reménykedve mondtam ki: „azt tartom, hogy meggletem az utat, mely a valódi nagysághoz vezet.”

A szülők és a felnőtt társadalom nevében Varga László szól a ballagókhöz.

Kedves Ünneplők, kedves Ünnepektek!

A közelmúltban vettem részt a 30. érettségi találkozón. Örültünk egymásnak, de bennem volt egy kis szomorúság is.

Volt tanáraink közül hárman vettek részt a találkozón, sajnos már csak hárman. Szomorú volt arra a felismerésre jutni, hogy mire kellő bölcsességre teszünk szert és rájövünk arra,

hogy mit köszönhetünk az iskolának, tanárainknak, adigra talán már nem is tudjuk megköszönni.

Kicsit hálátlannak tűnik ezért a tanári pálya. Kicsit hálátlannak tűnik minden diák. Pedig csak arról van szó, hogy még nem elég tapasztalt, nem elég bölcs egy 18 éves felnőtt. De hogy is lenne az, amikor előtte áll minden, ami azzá teheti.

Mindenek előtt szülővé kell válni ahhoz, hogy egykori nevelőit megértse: hogy tudja, mit jelent a féltő gondoskodás, az aggodalom, a büszkeség.

A későbbi tanulmányai, munkahelyi sikerei, közös-

ségi szerepvállalása fogják bizonyítani, hogy mi mindent kapott az iskolától abban az életkorban, amikor a legfogékonyabb mindarra, ami egyéniséggé teszi.

Természetes tehát, hogy ezekben a percekben a szülő – a többi szülő nevében is – egy kicsit a gyerek helyett is köszönetet mond.

Köszönöm az iskolának, köszönöm az igazgatónőnek, a tanároknak, a szakács néniknek, a portás nélinek, a gondnok bácsinak és mindenkinek, akikre a gyermekeink úgy fognak visszaemlékezni, mint életük egyik legszébb, felejthetetlen időszakának szeretett szereplőire.

Mert ezeket az éveket ugyanúgy nem lehet elfelejteni, mint ahogy az ezekben az években tanultakat sem felejtí el senki.

Kedves Ballagók, ne feledjétek el azokat sem, akik től ezt a tudást kaptátok. Ha majd túl vagytok az egyetemi felvételin, az első sikeres vizsgán, megkapjátok az első munkahelyi elismerést, jusson eszetekbe, hogy a Ti tehetségetek és munkátok mellett, ebben érdeme van másoknak is. És ha ilyenkor felveszíték a telefont, és boldogan újságoljátok szüleiteknek a sikert, kérlek benneteket, küldjétek egy rövid SMS-üzenetet is: Tanár Úr, Tanárnő, sikerült, sikerült!

Ők fogják tudni, hogy ez volt a ti köszönetetek.

Kívánok Nektek, Szüleiteknek és Tanáraitoknak minél több ilyen örömteli üzenetet, sok sikert és boldogságot.

A tantestület nevében Székyné Sztrémi Melinda igazgató mond búcsúztatót.

Ballagás 2001.

Évek, percek, napok, pillanatok.

Évek, melyek pillanatoknak tűnnek, percek, melyek évekkel érnek fel.

Idő.

Egy szemsugárral befogott végtelen idő.

A végtelen téren átvillanó idő.

A Te időd.

Felejthetetlen, múlhatatlan, megismételhetetlen, ezért örökre nyomot hagyó idő.

Az általad megélt, a lelkeseden átszűrt idő.

A bergsoni idő.

A Te időd.

Néhány év, a legszebb néhány év.

S ez a mostani pillanat, amikor egymásba játszik múlt,

jelen és jövő.

Amikor emlékek villannak fel, a múlt homályába vesztettek hitt képek elevenednek meg újra.

S most, amikor végigjártad a néhány év helyszíneit, rád törtek emlékeid, a múlt, amely nemrég még jelen volt, de melyet az emlékezet örök időkre megőriz.

Emlékszel?

amikor ámulatba ejtettél tudásoddal

amikor az 'e' számot próbáltad megértetni velünk

amikor Örkény üzenetét tolmácsoltad

amikor bemutattad féltve őrzött kincseidet, régipénz-gyűjteményedet

amikor bevallottad apró csínytevéseid

amikor megnyerted a diáknapot

Emlékszel?

arra a színházi élményre

az első találkozásra

a közös táborra

arra az osztálykirándulásra

a Tátra-túrára

a francia cserére

arra a szalagavatói tánagra

a kora reggeli focikra

az internetes teremben töltött reggelekre, délutánokra

az itt eltöltött időre

Idő.

Filozófiai idő.

Relatív idő. Tudaton átszűrt idő.

A prousti eltűnt idő.

A megállított idő. A Varázshegy ideje.

Múlt idő. Visszaforgathatatlan idő.

A nem mérhető idő.

Az emlékezetben megőrzött idő.

Amikor felsejlik benned évek múlva egy szó, egy gondolat.

Visszaemlékszel egy kémiai kísérletre,

egy matekpéldára,

egy karácsonyi műsorra,

egy dalra,

a búcsú szép pillanataira.

Amikor újra előveszed tarisznyádát - rajta a 35-ös szám, benne a hamuban sült pogácsa, az iskolád képe, néhány szép gondolat -, akkor érted meg valójában, mit is tett az iskola jelképes tarisznyádba.

Most csak azt látod, milyen kötöttségeket, nehézségeket jelentett, milyen korlátokat állított eléd.

Akkor érted meg talán, ha belekóstoltál az egyetemi életbe.

Amikor újra eljössz hozzánk emlékezni az 5 éves találkozóra, de lehet, hogy csak 25 év múlva.

Amikor Te is elhozod hozzánk gyermekedet, ahogy szüleid tették, s téged is felismer lányod, fiad egy iskola-történeti kiállítás régi képein, s ő is büszke lesz rád.

Akkor érted meg, mennyire összenőttél velünk, mit jelent a kötődés, a valahová tartozás érzése.

Akkor érted meg, milyen értékeket kaptál, milyen tudást, tartást.

Milyen féltő, óvó gonddal felépített zárt világgal őriztünk Téged, védünk a külvilággal szemben.

Tudod-e, mit viszel magaddal képzeletbeli tarisznyádban?

Osztályfőnököd hangját, mozdulatait,

néhány tanárod egy-egy mondatát,

a közös együttlétek varázsát,

egy-egy óra hangulatát,

a hitet, hogy lesz elegendő lámpácskánk a várakozáshoz.

S Rólad mi marad a mi képzeletbeli tarisznyánkban?

Te mit hagysz itt magadból?

a kiskamasz örök kíváncsiságát

a nagykamasz örök kételkedését

a majdnem felnőtt megfontoltságát,

mert előttünk változtál át,

s mi őrizzük minden átváltozásodat, utadat az időben.

Őrizzük jelképes tarisznyánkban

évkönyvbe írt gondolataidat

Bolyai Helikonban megjelent írásaidat

fényképeken, videofelvételeken tereket betöltő hangodat

szavalataidat

táncod lüktetését, erejét

a Möbius-szalagot

Orwell-előadásodat

OKTV-eredményedet

eszmefuttatásodat az időről.

S ha megmaradt benned egy magyaróra néhány pillanata, nem felejtetted el, honnan indultál, mit kaptál képzeletbeli tarisznyádba.

Mert tarisznyádba tettük a 'rendületlenül' hitét, a várakozás hitét, az emlékezet, a végtelen jövő hitét, hogy

"Szenvedni tudj, és túrni merj,

És várni, sírni, érni,

A szirtek párnáján pihenj,

S ne félj a végtelen jövővel szembenézni."

Pillanatképek a nyitóünnepségről

Tehetséggondozás-eredményesség

„Édes anyanyelvünk”

László Szilvia 12.a

Az „Édes anyanyelvünk” nyelvhasználati verseny 20. országos döntője 2000. október 20-21-22-én Sátoraljaújhelyen került megrendezésre. Nógrád megye gimnáziumi kategóriás képviselőjeként én is részt vehettem a versenyben, ahol ötödik helyezést sikerült elérnem. Felkészülésemet Lékóné Lantos Zsuzsanna tanárnő segítette és irányította. Elsősorban neki köszönhetem,

hogy annyi tapasztalattal, élménnyel és egy Kazinczy-éremmel lettem gazdagabb.

A verseny két részből, egy írásbeli és egy szóbeli fordulóból állt. Az írásbeli feladatlap a gimnázium nyelvtani anyagának hároméves részét foglalta magába. Az itt elért pontszám mindössze a 30%-át tette ki az összpontszámnak, tehát a fő hangsúlyt a szóbeli teljesítmény kapta. A szóbeli versenyen 4 választható téma szerepelt, melyek közül egyről a megadott műfajnak és hallgatóságnak megfelelően, összefüggően kb. három percig kellett beszélni. Ezen témák voltak:

1. Történelmi múltunk Szent Istvántól – ünnepi beszéd
 2. Gondolatok az olimpia után – vitaindító egy diáklklubban
 3. Kazinczy pátriájában – élménybeszámoló
 4. A beszéd- és magatartásformák összefüggései – kiselőadás egy nyelvi táborban
- Én a negyedik témát választottam és hasonlóképpen oldottam meg a feladatot:

Kedves résztvevő Diákok!

Előadásomat beszéd- és magatartáskultúránk összefüggéseiről fogom tartani.

Az ember viselkedése és beszéde szorosan összekapcsolódik, hiszen nemcsak beszédünkkel, hanem minden mozdulatunkkal, pillantásunkkal kommunikálunk, s magatartásunkkal néha sokkal többet elárulunk önmagunkról, szándékainkról, a témához, a környezethez, a „címzethez” való viszonyunkról, mint kimondott szavainkkal. Az ember kiállása azonnal elárulja alapvető jellemét, azt, hogy magabiztos, öntudatos-e, vagy esetleg visszahúzódó, tehetetlen, félnék alkatú. Fontos öltözetünk helyes megválasztása, melynek leg-

főbb kritériuma, hogy mindig alkalomhoz illő legyen. Különbözőképpen öltözünk fel egy ünnepélyre, az iskolába, a munkahelyünkre, vagy egy szabadidős tevékenységhez. Az azonban mindig célunk, hogy ezt a társadalom és az erkölcs íratlan szabályainak megfelelően tegyük, mert azzal jelezzük, hogy igyekszünk beilleszkedni, megfelelni az adott elvárásoknak. Mimikánk teszi teljesen egyénivé és aktuálissá mondandónkat. A mosoly vidámságot, kedvességet áraszt, míg az összeszűkülő szemek fájdalmat vagy haragot közvetítenek. A kitáguló szem az ijedtség és a segítségkérés jele. Helyeslésünket, beleegyezésünket, egyetértésünket bólintással jelezzük. Mindezt kézmozdulatainkkal egészítjük ki. A kommunikációban a legfontosabb „eszközünk” azonban kétségtelenül a beszéd. Ezért kell anyanyelvi tudásunkat a legmagasabb szintre fejleszteni. És persze azért, hogy mindig azt – és pontosan azt – mondhassuk ki, amit érzünk. Ahogy Kazinczy mondta: „... a nyelv legyen hír, szín és tetsző magyarázója mindennek, amit a lélek gondol és érez.”

Díjátadás

Sajnos nagyon sok embert, aki nem tudja magát választékosan kifejezni, aki amiatt egész életében sikertelen a társadalmi érintkezésekben, aki, bár öntudatlanul, de mégis mindig az oda nem illő szót mondja ki, azt nevetlennek, mondhatnám akár „bunkónak” nevezünk. Az ilyen ember tényleg nem tud viselkedni, folyton kellemetlen helyzetbe hozza magát helytelen beszéde miatt, melyekből nem tud intelligensen kitörni. Ezek a problémák leggyakrabban a nevelésből fakadnak. A gyerekeket a szép és logikus beszédre kell nevelni. Hiszen már a csecsemőhöz is gügyögés helyett

értelmesen kell szólani, és később is biztosítani kell számára a tökéletes anyanyelvi környezetet ahhoz, hogy nehézségek nélkül, automatikusan és hibátlanul tanulja meg a világ egyik legbonyolultabb, s számára legszébb nyelvét: a magyart.

Ne nyugodjunk bele abba, amit Illyés Gyula mondott: „Jól beszélni és írni magyarul ... ez igazából: jellemkérdés.” Valóban függ az egyéntől, szellemi, gondolkodásbeli adottságaitól, ennek ellenére mindenkinek meg kell tanulnia logikusan gondolkodni és érvelni, mert ahogy Cicero mondta: „Senki sem beszélhet jól, csak az, aki okosan gondolkodik.” A helyes beszéd és a helyes magatartás alapvető feltétele annak, hogy érvényesülni tudjunk az életben.

Ezért kérlek titeket, fogadjátok meg szüleitek, tanáraitok jó tanácsait, olvassatok sokat, használjátok képzelőerőtetek, műveljétek anyanyelveteiket, s így sikerek lesztek az életben.

Köszönöm a figyelmet.

Édesanyám rózsafája

Tóth Nóra 10.a

“A magyar népdal az egész magyar lélek tükre. Mint egy nagy gyűjtőmedencébe, századokon át belefolyt a magyar érzelmi élet minden patakja, nyomot hagyott benne a magyarság minden lelki élménye bölcsőjétől fogva...”

Mi lenne alkalmasabb érzékeltetni a népdal és népzene fontosságát és alkotó erejét, mint az egyik legnagyobb népdalgyűjtőnk, Kodály Zoltán gondolata.

Az Édesanyám rózsafája című népdaléneklési versenyt legelőször 25 évvel ezelőtt rendezték meg Balasgyarmaton. Kalocsai Frigyes (Frici bácsi) indította el azzal a reménnyel, hogy hagyományt teremt. Már akkor is létezett többféle népdaléneklési verseny, de olyan, ami ezt a nevet viselte volna, még nem. Ez is egy népdal kezdő sora, amelynek számtalan változata létezik országszerte és határainkon túl is. Sokszor még maguk a zsűritagok is találkoznak számukra ismeretlen változatokkal, amiket még ők sem hallottak. Így többször is volt már arra példa, hogy egy-egy énekestől új dalt vagy variációt tanultak. Természetesen nemcsak egy népdalt kell énekelniük a versenyzőknek. A népdalversenyek

többségén az énekestől egy vagy két dalt hallhatunk. Esetleg annyi van előre megadva, hogy az egyik a saját tájegységükről való legyen. Itt viszont az a kikötés, hogy két népdalcsokorral is készüljön a versenyző. A csokoroknak tartalmazniuk kell egy erdélyi, egy alföldi és egy felvidéki népdalt. Tehát ez is nehezíti és komolyabbá teszi a felkészülést, ugyanakkor színesebbé a versenyt. Hiszen ez ott kezdődik, hogy ki kell választani a népdalokat, én magam is legalább 3-4 dalt keresek egy-egy tájegységhez. Aztán ezeket úgy kell csokorba tenni, hogy illjenek egymáshoz. Téma szerint lehetnek mondjuk lakodalmas, sirató, évszakhoz vagy ünnephez kapcsolódó dalok és még sok egyéb. A hangulat szerinti összeállítás is nagyon fontos. Ügyelni kell arra, hogy ne legyen se túl komor, se csak vidám dalokból álló. Ahogyan a zeneszerető ember sem egyformán kedveli a komoly vagy a könnyedebb műfajt és ezeknek változatait, úgy a népdalénekes sem egyformán vonzódik a szomorkásabb, komorabb vagy a pattogósabb, vidámabb dalokhoz. A versenyzőnek úgy kell összeállítani a népdalcsokrait, hogy érvényesüljön a hozzá közelebb álló stílusban való jártassága, de ugyanakkor meggyőzze a hallgatóságot arról, hogy magasabb színvonalon képes előadni az egyéb hangvételű népdalokat is.

Ha már kész a két népdalcsokor, még az a nehéz feladat is hátra van, hogy a dalokat a saját hangfekvésünkhöz igazítsuk, és úgy kapcsoljuk össze egymással, hogy könnyedén köthetőek legyenek. Így nem válik szaggatottá a produkció, és még inkább dalcsokorrá áll össze az általunk énekelt néhány népdal. Ezért tehát a felkészülés erre a versenyre többszörösen összetett feladat.

Maga a verseny az évek során nemzetközivé vált, így már a határainkon túli magyarok is részt vehetnek a megmérettetésen. Sok versenyzővel találkoztam már Erdélyből, Szlovákiából és a délvidékről.

Igaz, hogy ez a verseny a népdalokról szól és elsősorban az éneklési készségről, hogy az énekes mennyire tudja kifejezni érzéseit egy dal éneklése közben, de az sem utolsó szempont, hogy milyen ruhát visel. Valójában ezt nem pontozzák, és tényleg nincs befolyással a zsűri döntésére, de esztétikusabb, szebb látványt nyújt mondjuk egy erdélyi, a felvidékről való vagy bármely más tájegység népviselete, mint a sablonos ünnepi egyenruhák. Az évek során rengeteg gyönyörű népi ruhát láthattunk a lányokon és fiúkon egyaránt. Az igazgat megvallva a fiúkon kevesebbet, de ez abból fakad, hogy ők eleve kevesebben jelentkeznek egy ilyen versenyre, mint a lányok. Ám így sem kevés versenyző vállalja a megmérettetést, évente megközelítőleg ötvenen vagyunk.

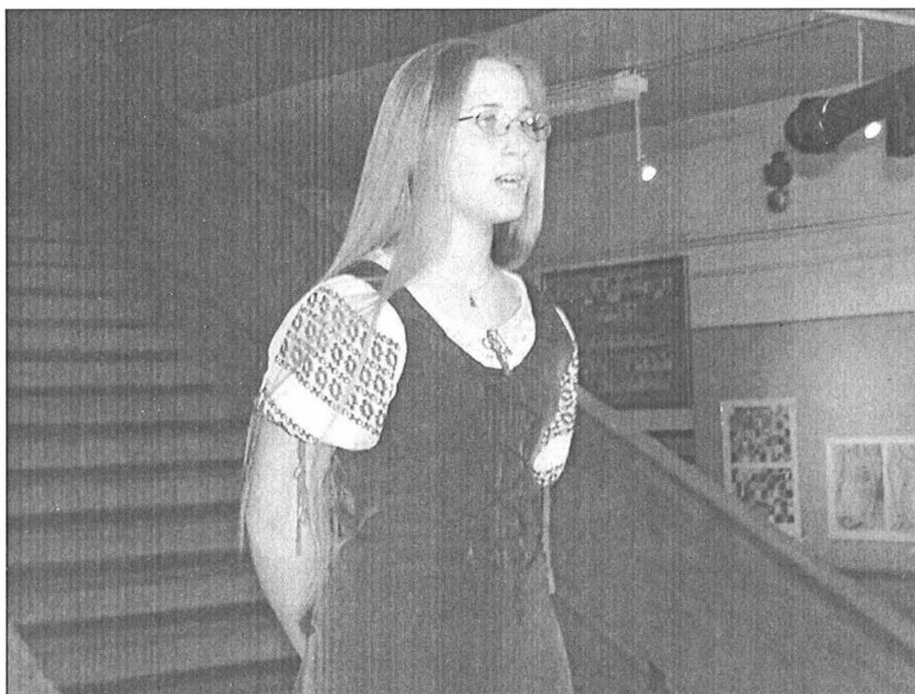
Ezt a versenyt a középiskolások részére hirdetik meg, viszont volt már arra is példa, hogy az adott korosztálynál fiatalabb vagy pár évvel idősebb, tehetséges versenyző is bemutathatta tudását a pódiumon. Többnyire a zsűri választja ki, hogy a két népdalcsokor közül melyiket szeretné hallani az énekestől, de az izguló versenyzők nagy öröme, több évben döntött úgy a zsűri, hogy mindenki kiválaszthatja, hogy az Édesanyám rózsafája változat mellett melyik népdalcsokrárt szeretné előadni.

A verseny megrendezését a kezdetek óta a balassagyarmati Szent-Györgyi Albert Gimnázium vállalja magára, színhelye pedig a Rózsavölgyi Márk Zeneiskola. A nyertesek szép jutalmakat, például könyvet és CD-t vehetnek át.

Zsűriző tanárokkal sok más énekversenyen is találkozhatunk. Ők gyakran emlékeznek néhányunkra, és örömmel tapasztalhatják sok versenyző fejlődését, mind

hangjukat, mind előadásmódjukat tekintve. S hogy kapcsolódjak a Bolyaihoz, iskolánk hírnevét is többen öregbítették már a balassagyarmati versenyen elért helyezéseikkel. Rozgonyi István tanár úr az első évtől kezdve készíti fel a diákokat nagy sikerrel. A legelső Édesanyám rózsafájá-t is az ő tanítványa, Nagy Zsuzsanna nyerte, s a további években is születtek hasonló szép eredmények a keze alatt. Számos diáknak, köztük nekem is, iskolánk másik ének-zene tanára, Siklósi Zoltán tanár úr volt segítségére a sikeres felkészülésben.

Nekem évről évre gyönyörűséget jelent találkozni a sok ismeretlen népdallal, a csodálatos népviseletekkel, ízes tájszólásokkal és a sok-sok ismerős népdalszerető „versenyzővel”. Nagyon fontosnak tartom, hogy mindig legyenek, akik szeretik, ápolják és éltetik ezt a csodaszép hagyományt. Számomra a népdal a szülőföldünk, őseink iránti tiszteletet, kötődést jelenti. Szeretném, ha minél több ember így érezne.

Székelyföldi hadjárat a Somoskői vár völgyében

Godó Gábor 10.b

Iskolánk minden évben a Tatár-ároktól induló emléktúra-akadályversennyel és a Somoskői vár előtti emlékműsorral tiszteleg az 1848-49-es forradalom és szabadságharc világraszóló eseményei és hősei előtt.

Godó Gábor (10.b): Lehet-e új tartalommal megtölteni hagyományos ünnepeinket? – kérdezem Sóvári László tanár urat, az idej emléknep ötletgazdáját.

Sóvári László: 2001. március 14-e lelkes hadijátéka azt bizonyította, hogy igen. Az új hagyománynak, amelyet elindítottunk, a lényege az, hogy minden évben az emléktúra során a magyarság nagy történelmi eseményének egy-egy „szeletét” idézzük fel előzetes felkészülés és az ezen alapuló verseny segítségével. Az akadályversenyek során egy-egy nevezetes hadjárat vagy politikai esemény történéseit „játsszuk el”.

Elsőnek Bem tábornok hadtörténetünkben párját ritkító székelyföldi hadjáratát idéztük meg. Az emléktúra hat állomása a nevezetes hadjárat csatáinak, helyszíneinek a nevét viselte. Ezek a következők voltak:

Nagybánya – Camping (az erdélyi hadsereg főhadiszállása, indító állomás) › **Marosvásárhely** – Tatár-árok (1. állomás) › **Gálfalva** – Major-rét (2. állomás) › **Vízakna-Szászsebes** – Dornyai-ház (3. állomás) › **Piski** – Eresztvény (4. állomás) › **Medgyes-Feketehalom** – Petőfi-forrás (5. állomás) › **Nagyszeben** – Somoskői vár (6. állomás)

Mi volt a szerepe a tanulóknak? Sikerült-e valóban átélteni hadijátékká tenni az eseményt?

Azt gondolom, éppen ebben különbözött ez a nap az eddigi emléknepoktól, hogy sikerült átélhetővé tenni a diákok számára.

Egyrészt a „csatahelyeken” a kérdéses ütközet nevezetes eseményeit, mozzanatait, térbeli (vaktérkép) és időbeli elhelyezkedését, főszereplőinek tetteit idéző kérdésekre kellett írásban válaszolniuk. Másrészt minden állomáson énekelniük kellett (az osztály együtt) egy-egy negyvennyolcas dalt. Ezeknek a megtanulásához

A piski csata, 1849. február 9.

egy negyvennyolcas dalokat tartalmazó füzetet mellékeltünk a felkészülés során. Minden helyszínen új dalnak kellett elhangoznia, az énekelt dal címét a „dandárparancsnok” (állomásvezető tanár) az osztály menetelére feljegyezte. A dalokat lehetett hangszerrel is kísélni, a színvonalas kíséretért két jutalompont járt. Harmadrészt ismerniük kellett Petőfi Sándor ide vonatkozó költeményeit.

Öröm volt hallani a negyvennyolcas daloktól zengő erdőt. Talán a közös éneklés az, ami a leginkább átélhetővé tudja tenni az ünnepeket. A zene belső érzékeinkre ható, érzelmeinket megmozgató művészet, amely a legsodálatosabb emlékidéző. Történelem, ének, irodalom, no meg a feladatok által tartalmassá tett gyalogtúra műveltek csodát: mindenki jól érezte magát, az emlékidézés valóban közösségi és egyéni élménnyé válhatott. No, és a gyönyörű időről – mint elengedhetetlen feltételről – se feledkezzünk el!

Tényleg, mi lett volna nem megfelelő időjárás esetén?

Nem örültünk volna, de természetesen erre is felkészültünk. Ebben az esetben az iskola aulájában az emlékműsorról kezdődött volna a nap, majd pedig a zártláncú televízió rendszer segítségével az osztályterekben a diákok megtekintették volna Sára Sándor Nyolcvan huszár című filmjét.

Tanár úr - mint történelemtanár - mit emelne ki a székelyföldi hadjárat legfontosabb eseményiből?

Kossuth 1848. december 1-jén nevezte ki a lengyel Bem József tábornokot a szorult helyzetben lévő erdélyi hadak főparancsnokává. „Osztrolenka véres csillaga” (Petőfi), a legendás nemzetközi forradalmár katonatiszt gyorsan cselekedett. Rekordidő alatt megszervezte az addig szétforgácsolt és szervezetlen magyar erőket. „Hogy sikeresen működhessen, gyorsan kell cselekednem, és nem annyira fegyverrel, mint lábbal kell az ellenséget megvernem” – írta egyik jelentésében. Egy hónap alatt, 1848. december 18-tól 1849 január közepéig Urban román határhozrejt Bukovinába kergette és január 13-án a Székelyföldet ellenőrzése alatt tartó osztrák Puchner tábornok ellen fordult. Ezzel vette kezdetét az általunk megidézett *székelyföldi hadjárat* (január 13 – március 21.).

Az első csata, a gálfalvai győzelem bizakodásra adott okot. A zseniális hadvezér kedvenc fegyverneme a tüzéség volt. Az éjszaka Bem által jól elhelyezett tüzer-

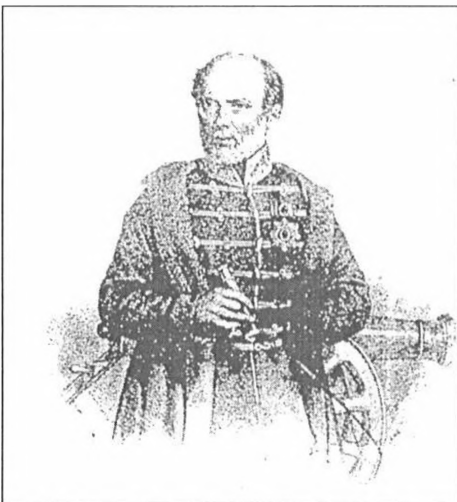
ütegeknek döntő szerepük volt a győzelemben. A székely zászlóalj, a Bécsi Légió és a Mátyás-huszárok tüntették ki magukat az ütközetben.

Bem a megszokott lendületével rögtön az ellenség főhadiszállására, Nagyszebenre vetette magát. Itt azonban az első nagyszebeni csatában még kudarcot vallott. Az első ágyúgolyók a magyar vezérkarra hullottak. Ekkor halt hősi halált Mikes Kelemen ezredes, Bem vezérkarának egyik büszkesége.

Micsoda vezérkar ez! A Bemhez hasonló hadvezéri kvalitásokkal rendelkező vezérkari főnök, Czecz János; Erdély legjobb lovasa, Bethlen Gergely őrnagy, akinek Napóleon híres huszárja, Murat a példaképe, vakmerően bátor, huszárai rohamát mindig személyesen vezeti; a komor, de határozott tekintetű Mikes Kelemen ezredes, akinek vezére fényes katonai pályát jósol; a haditanácsok leghasznosabb résztvevője, a megfontoltan mérlegelő Kiss Sándor őrnagy; a legidősebb, a bátor katona és jó hazafi Kemény Farkas őrnagy és gróf Teleki Sándor, Petőfi egyetlen arisztokrata barátja, a koltói mézeshetek kastélyának ura.

A hadijáték összeállításában arra is tudatosan törekedtem, hogy az ő neveikkel is ismerkedjenek diákjaink, hiszen nélkülük Bem tábornok egyedül nem boldogult volna.

Mennyi vereség egymás után (Nagyszeben I.21.; Vízakna II.4.; Szászsebes II.5.; szakadatlan harc közbeni visszavonulás Dévára) és azután Piski. A piski hídi csata. E helységnév jelkép lett. Jelképe annak, hogy nincs reménytelen helyzet, hogy az önfeladás a legszorítóbb körülmények között se lehet menedék, mert azzal csak a körülménye-

ket szentesíti az ember. Hogy a látszólagos magárahagyatottság, kiszolgáltatottság se törhet meg egyént és közösséget.

Czecz János, a vezérkari főnök így összegezte a fenti nehéz helyzetet: „Bem nemcsak a győzelmet tudta kihasználni, hanem a vereségeket is ki tudta egyenlíteni, egyszóval hogy Bem hadvezér volt a szó legszorosabb értelmében.”

„Ha a híd elveszett, Erdély is elveszett!” – fogalmazta meg Bem tömör figyelmeztetését. És sikerült. Megtartották a hidat, sőt, ellentámadásba mentek át. Amikor azonban a kétnapos medgyesi csatában (március 2-3.) újabb vereséget szenvedtek és vissza kellett

vonulni Segesvárra, már csak a hadvezéri képességek, a gyors helyzetfelismerő képesség, a hadicsel segíthettek.

Puchner Segesvárnál be akarta keríteni a magyar hadsereget, ezért csapatai nagy részével elhagyta főhadiszállását, Nagyszebent és csapatait oszlopokra bontva egy kerülőútra irányította (meg akarván lepni Bemmet). De a lengyel okozott meglepetést! Egy ponton áttört és a császáriakat faképnél hagyva, éjjel-nappal menetelve elfoglalta Nagyszebent. Ilyenekre volt képes! Tényleg nem ismert lehetetlent. A hadjáratot ezzel a remek „sakkhúzással” a sok vereség ellenére megnyerte. Mindez március 9-én történt, 21-re egész Erdélyt megtisztította az ellenségtől.

Remélem, hogy diákjaink a felkészülés során sokat tanultak az erdélyi hadseregtől, törzskarától és vezérétől: elvhűséget, bátorságot, kitartást, zsenialitást.

Végül még egy történet Bem tábornok bátorságáról, nyugalmáról és nagylelkűségéről. Azt vallotta, hogy aki másokat halálba küld, annak magát sem szabad kímélnie. A gálfalvai győzelem utáni üldözés során törzskari tisztjeit megelőzve vezette a jobbszárnyat. Egy szurdokszerű útkanyarulatból egy bátor osztrák könnyűlovas csapat bukkant elő. Hepperger főhadnagy kardjával a fővezér hátára sújtott, de a köpenye és kabátja felfogta az ütést. A második vágást már Mikes Kelemen ezredes hártotta. Kiss Sándor őrnagy és Teleki Sándor pedig ártalmatlanná tették az osztrák hadnagyot. Ellenfelét – aki majdnem megölte – a nagylelkű Bem a marosvásárhelyi kórházba szállíttatta.

Az eseményt záró somoskői emlékműsort minden diák érdeklődve, fegyelmetten hallgatta végig. Ebben is különbséget látok az előzőekhez képest. Talán volt ennek is valami titka?

Titok? A titok talán a dalokkal és tánccal együtt élő szövegekben rejlik. A szép, tiszta énekes – a túra alatt tapasztaltuk – és a tánc mindennél nagyobb figyelemfelkeltő és –koncentráló erő. Napjainkban az ilyenfajta énekből és táncból sokan kimaradnak. Nem része már az életünknek. Talán ezért figyelnek annyira oda rá.

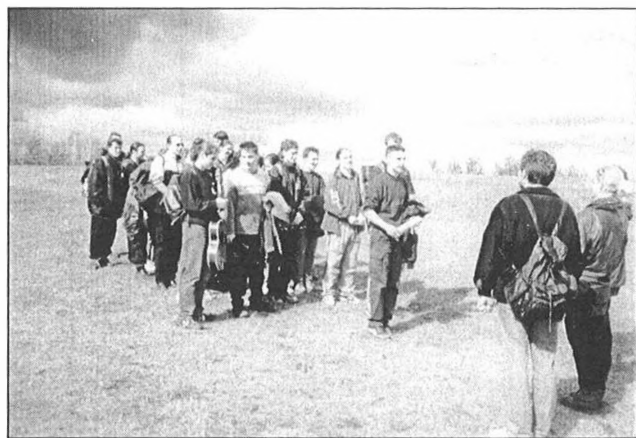
Azért az elhangzott verbális szövegek is figyelmet érdemelnek. Ünnepeinket talán azzal koptatjuk el leginkább, hogy mindig ugyanazokat a költeményeket ismétljük. A költők közül csak a legnagyobbak, leginkább Petőfi vagy Arany János verseit vesszük elő. Pedig van más is. Rendkívül gazdag irodalomból válogathatunk. Én tudatosan kevésbé ismert szövegeket válogattam: Czuczor Gergely, Gyulai Pál, Vajda János, Tóth Kálmán és egy ismeretlen szerző verseit. Merem hinni, hogy talán ez is hozzájárulhatott a kitüntetett figyelemhez.

A műsor minden egyes résztvevője megérdemli, hogy külön kiemeljem és az évkönyv számára megörökítsem a teljesítményét. Tóth Nóra (10.a) és Deák Julianna (11.b) gyönyörűen énekeltek a népdalokat. Mindketten az évenkénti népdaléneklési versenyek „dobogós” helyezettjei. A verbunkot a Nógrád Táncegyüttes tagjai: Fodor Gábor (12.a), Sirkó Gábor (12.a), Szabó Miklós (10.c) és Sziva László (12.a) táncolták dinamikus és nagy átéléssel. Az említett szövegeket Csank László (8.d), Deák István (12.a), Gacsályi Péter (10.c) Szabó Miklós (10.c), Szabó Sebestyén (10.c) és Szederjesi Attila (10.c) avatott előadásában hallhattuk.

Nehogy elfeledkezzünk a verseny végeredményéről!

Bizony! A székelyföldi hadjárat győztese a 12.a osztály lett Konti Csilla tanárnő; a második helyezett a 8.d osztály Árpád Sándor tanár úr és a harmadik helyezett a 12.b osztály Gedőcziné Berger Mária tanárnő vezetésével.

Külön kiemelem a 12.a, a 8.d és a 10.b osztály (Tóth Géza tanár úr vezetésével) lelkes, alakilag is fegyelmetten és nagy átéléssel végrehajtott „harcászati tevékenységét”. Ők valódi honvédszázalóalként masíroztak állomárról állomásra. A 12.a osztályosok a zenei kíséretben is remekeltek.

A győztes csapat a „piski csatában” (12.a)

Tanár úr! El lehet árulni, mi a jövő évi terv? Melyik hadjáratot fogják megidézni?

Természetesen. Nem titok. A 2001-2002-es tanév hadijátékának tárgya a dicsőséges tavaszi hadjárat. Reméljük, újra kedvez majd az időjárás. Tanulunk a jó szándékú bírálatokból is. A kérdések helyenként túl részletezőek, nehezek voltak. Változtatunk majd ezen is.

„56-os arcok és sorsok”
a Derkovits Gyula Iskolagalériában
– 2000 decemberében –

Gressainé Lóránt Lujza
rajztanár

A 2000-2001-es tanév harmadik kiállítása rendhagyó volt számunkra. Rend szerint a kiállító művészek kiválasztása, meghívása a galériaavezető feladata. Most, ebben az esetben a város vezetése kiállító helyet keresett az alkalomhoz illő képeknek, így a felkérést teljesítettük. Az 1956. december 8-i „Salgótarjáni Sortűz” emlékére rendezett

gyásznapi rendezvényeihez csatlakozva szerveztük meg Csete Örs fotóművész „56-os arcok és sorsok” című kiállítását. A művész úr kifejezte abbéli aggodalmát, hogy művei igényes helyre kerülnek-e.

Természetesen aggályait sikerült eloszlatnunk, hiszen a Derkovits Gyula Iskolagaléria adottságaiban, tárgyi és személyi feltételeiben vetekszik nem egy neves kiállító helyiséggel. Erről maga a művész is meggyőződött a megnyitón és maximális elégedettséggel távozott mind a hely és mind a precíz tálalás tekintetében.

Szokatlanul induló kiállításunk végül is a szokásos mederbe terelődött: a képek nagy műgonddal kerültek fel a posztamenszre; negyvenegy fekete-fehér fotóportré. Mindegyik kép mellé egy kis táblát helyeztünk el. A táblákon rövid történetet olvasható a látogató arról, hogy a fényképen látható ember (ARC) mely módon került kapcsolatba az 56-os forradalommal (SORS). Ezek a középkorú vagy idős emberek a forradalom idején még gyermekek, ifjak voltak, és nem egyszer az is megesett, hogy csak sodródtak az akkori eseményekkel.

A megnyitó utáni fogadáson sokat beszélgettünk Csete Örssel, és tőle tudhattuk meg, milyen szokatlan módon kezdett el foglalkozni a portré-fényképezéssel: „Egy októberi délután, 1992-ben, a forradalom egykori

helyszínén, a budapesti Corvin közben álldógtam. Körülöttem nagyrészt nálam idősebb emberek, a mozi lépcsőin rögtönzött színpad. A szeles idő ellenére folyamatosan érkeztek újabbak a Körút felől s a tömeg egyre növekedett. A mikrofonba egy asszony az életéről beszélt, hajdani reményeiről, jelen csalódottságáról. Az összegyűlt sokaság minduntalan félbeszakította – kiabáltak, tapsoltak, tovább hallgatták. Mintha szónok és közönsége valami különös párbeszédet folytatott volna egymással. – Ők lennének az egykori forradalmárok? – villant át rajtam. És azóta vagyok kíváncsi rájuk, a XX. századvég öregedő, hétköznapi forradalmáira.”

Ezen a kiállításon az átlagemberek, a hétköznapi hősök sorakoztak, akik – bár gyakran véletlenül lettek alakító részesei az eseményeknek – ott ragadtak mindörökké a történelemben. Szemükbe tekinthetünk, belehallgathatunk történetükbe, amely szerencsétlen és bizakodó, hétköznapi és rendkívüli, valóságos és vágyott egyszerre.

Kolléganómmal, Berencsikné Gedeon Hajnalkával miközben szögeztük fel a fotókat és „dameron lógattuk” be a kis táblákat, sokat találgattunk, hogy miről meséltek, mesélnek még ezek az arcok, vajon most milyen a sorsuk, és milyen lett volna, hogyan alakult volna, ha akkor és ott, nem pont úgy és nem pont ők vannak. Ezek a fotók azért is különlegesek, mert Csete Örs felkutatta (és kutatja) a névtelen résztvevőket, hősöket, és miközben beszélteti, mesélteti őket, kattoztatja fotóapparátját, így az arcokra tényleg kiülnek a pillanatnyi gondolatok a múltból, újra átélnek az eseményeket, leperegnek szemük előtt az akkori történések, önkéntelenül is árulkodnak a tudatalattiról. A gesztusok, mimikák hiteles gondolatébresztő közvetítőkké válnak. Ugyan az 56-os forradalomról nekünk is már csak szüleink meséltek, és diákjaink még távolabb állnak korban és gondolatban, de azt hiszem ez a portréorozat mindannyiunknak egyformán mesélt, egyformán hatott „kicsikre és nagyokra”.

A kiállításmegnyitón Bitskei Tibor színművész is fellépett.

Végezetül Csete Örs Vendégkönyvünkbe írt szavaival búcsúzik:

Összente örömmel adtam „kölcsön” néhány
hetre '56-os fotóim a Bolyai János Gimnázium
ifjúságának, kedves tanáraiknak, a kiállítás
látogatóinak.

Csete Örs
2020/12/05.

A 160 éves Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (TIT)
26. Salgótarjáni Nemzetközi Ifjúsági Nyári Egyeteme
2001

A MAGYARORSZÁGI KISEBBSÉGEK EURÓPÁBAN REMÉNYKEDNEK

Szászné
Molnár Zsuzsanna
némettanár

A Bolyai Gimnázium tanárainak és diákjainak aktív közreműködésével és részvételével került sor 2001 júliusában a 26. nyári egyetem megrendezésére, melynek témája az európai kisebbségi kérdés, a magyarországi különféle nemzetiségi, illetve a határon túli magyar kisebbségek problémája (a státusztörvény), valamint a romák magyarországi helyzete volt.

Az ország autodidakta roma festőinek kiállított képei és a zárónapi romantikus cigányzenei program méltó művészeti-érzelmi keretet adtak a rendezvény gondolati tartalmának.

Az előadások taglalták a kérdés politikai megközelítését, megoldási javaslatait. Főleg a státusztörvényt ismertették részletesen a meghívott politikus előadók. A határon túl élő magyarok problémái is világosan megjelentek, főleg Maya Biacsi, vajdasági szociológus előadásában.

A romák gondjairól a Roma Parlament elnökétől hallhattak a résztvevők megrázó helyzetelemzést. Mindenki előtt nyilvánvalóvá vált, hogy a romák problémájának megbeszélésére sokkal több időt kell szánni ugyanúgy, mint a városban a romákért dolgozók munkájának és napi harcainak megismertetésére, akik mint pl. Hranek Ferenc, a salgótarjáni Roma Önkormányzat vezetője, naponta szívósan küzdenek a megoldásokért.

A német résztvevő, Christiane Pape előadásában az észak-rajna-vesztfáliai szövetségi állam multikulturális társadalmának a bevándorlók integrációjával és az interkulturális tanulással kapcsolatos tapasztalatait adta át az érdeklődő magyar hallgatóságnak.

Számtalan előadásban megfogalmazódott az a remény, hogy a megoldás kulcsa Magyarország európai uniós tagsága lehet. Lényeges azonban, hogy ez a megoldás nem következik be automatikusan Magyarország Európai Unióba történő felvételével, sokkal inkább minden egyes ember gondolkodásának átállításával valósulhat meg, ami közismerten a legnehezebb. Álljon itt emlékeztetőül a nemrég Károly-díjjal kitüntetett Konrád György gondolata erről: *“Ellenségünk nem a másik ember, hanem saját értelmünk korlátoltsága. Ez az, ami akadályoz, nem a másság.”*

Reméljük, hogy a fiatal résztvevők, akik között egyre több számmal vannak jelen a Bolyai Gimnázium diákjai (többek között Salamon Katalin, az egyetemi újság szerkesztője) multiplikátorokként továbbadják az előadások és az igényesen levezetett szemináriumok humánus értékeit, gondolatait.

A nyári egyetem után személyes találkozásokra is sor került a SITI-n keresztül a salgótarjáni cigány fiatalokkal Hranek Judit segítségével, aki egy közös és egy családi ebédnél látta Christiane Pape-t. A német vendég látogatást tett a helyi Roma Önkormányzatnál, megismerkedett és elbeszélgetett a művészetről és a világ dolgairól Botos Zoltánnal, zagyvapálfalvai roma festőművésszel, megcsodálta festményeit, melyek közül kettőt a festő jó szívvel neki is ajándékozott.

Gimnazistáinknak a 25. nyári egyetem pályázatára készített műalkotásai jelenleg a dortmundi Gertrud-Bäumer-Realschule falait díszítik, Botos Zoltán salgótarjáni festő képei pedig a reáliskola tanárnője szobájának falát.

Dortmundban minden évben egy kicsivel több lesz jelen Salgótarjából, Magyarországból. Csak azt kívánhatjuk, hogy így legyen ezután is.

(Christiane Pape a “Der neue Pester Lloyd” 38. számában (2001. 9.19-9.25.) megjelent tudósítása nyomán és annak kiegészítéseként.)

„A repülést hagyd a madarakra!”

Juhász Zsuzsanna
ifjúságvédelmi felelős

A Magyar Köztársaság Kormánya 2000 februárjában megtárgyalta a kábítószer-probléma visszaszorítása érdekében készített Nemzeti Stratégiai Programot, melyet a szakértők és az érintett tárcák bevonásával az Ifjúsági és Sportminisztérium dolgozott ki. A dokumentumot a Magyar Országgyűlés 2000 decemberében nagy egyetértéssel elfogadta.

Iskolánk is bekapcsolódott az ISM által kiírt pályázatba, mely a középiskolás fiatalok körében a kábítószer-fogyasztás megelőzését célozta meg.

Ennek keretében először is állapotfelmérést végeztünk: a résztvevő diákoknak egy tesztet kellett kitölteniük (természetesen névtelenül).

Ezután elindult a tartalmi munka, melyben az Egészségügyi- Szociális Központ munkatársai voltak segítségünkre. Minden osztályban 4-4 órát fordítottak arra, hogy a fiatalok ismereteit bővítsék, készségeit fejlesszék. A bevezető foglalkozáson a 3 SZ (szer, személy, szociális környezet) hatásait taglalták.

A további órákon főleg tréninggyakorlatok, drámajáték segítségével, a pozitív megoldási módok felhasználásával kerestek lehetőséget az önismeret, a tolerancia, a segítségnyújtás, valamint kommunikációs képességük fejlesztésére.

Miután a képzés lezárult, újabb tesztet írtak a résztvevők. Ez a kiinduló állapottal való összehasonlítás révén a program hatékonyságát méri.

Az Egészségügyi- Szociális Központ munkatársai Telek Ervin vezetésével iskolánk tanárainak is tartottak továbbképzést e témában. Ismertették a Nemzeti Drogstratégia alapelveit, a megyei vizsgálatok adatait középiskolákra lebontva. Bemutatták a különböző szer típusait, hatásmechanizmusukat. Felvázolták a drogkarrier állomásait, és segítséget nyújtottak az iskolai drogstratégia elkészítéséhez.

Időközben az Ifjúsági és Sportminisztérium az általános iskolák 6., 7., 8. évfolyamán tanuló diákokra is kiterjesztette a programot. Ebben a mi hatosztályos gimnáziumunk is érintett. Hamarosan megkezdődik az érdemi munka.

Tisztában vagyunk azzal, hogy „egy képzés nem csinál nyarat”, és még sok-sok lépést kell megtennünk. Kérünk, hogy Te, aki most olvasod ezeket a sorokat, tedd meg az első lépést: olvasd el újból a címet...

Hospitálás iskolánkban

Viszoczky Gabriella
angoltanár

Minden tanév második félévének elején 2-3- tanárjelölt végzős diák kezd hospitálni, „kistanárként” tanítani iskolánkban. Lelkesedéssel, hittel teszik meg az első bizonytalan, félős lépéseket, de rövid idő alatt magabiztossá, határozottá válnak. A tanítási gyakorlat végén pedig sikerélményekkel gazdagodva, bizakodva néznek jövőjük elé.

Ezek a hetek tanulóink számára is egyfajta változottságot jelentenek a szürke hétköznapokban. Szemmel láthatóan más a magatartásuk, hiszen felelősnek érzik magukat azért, ami az órákon történik, tudják, hogy aktív részvételük segítheti vagy éppen ronthatja az órai munka minőségét, hatékonyságát, nem is szólva a hangulatról.

Íme néhány vélemény Nyíri Gabriella és Ádám Anikó angol nyelvi tanítási gyakorlatáról:

„Nagyon kedves volt, jó volt vele tanulni. Élvezetesen tanított, mindig elmagyarázta, ha valamit nem értettünk.”
(Horváth Eszter 8.c)

„Nagyon ötletesen, jól felkészülten, rendkívül közvetlenül adta le az órákon az anyagot.”
(Zéti Gábor 8.c)

„Nagyon tetszett az, hogy nem adott sok házi feladatot, és nem is volt nagy baj, ha elfelejtettük megcsinálni. Több játékos feladatot volt, így könnyebben megértettük és megjegyeztük az anyagot, és élvezetesebb is volt az óra.”

(Keszi-Petik Anna 8.c)

„Nem volt meg a tanár-diák távolság, talán mert a kora miatt közelebb állt hozzánk. Az órákon a légkör oldottabb volt.”
(Pásztor Judit 8.c)

„A gyakorló tanárral jól kijöttünk. Az elején egy picit szokatlan volt, de nagyon látszott, hogy bizonyítani akar.”
(Csonka Tamás 10.d)

„Részletesen megbeszéltünk mindent. Sokat foglalkozott a tanárnő azzal, hogy mit csinálunk az órán, mindig felkészülten jött be, hozott kiegészítő feladatokat.”
(Németh Márta 10.d)

„A gyakorló tanár megpróbálta érdekesebbé tenni az órákat, például mindig hozott valamilyen játékos feladatot. Az órák lazábbak voltak, mert nem igazán úgy tekintettünk rá, mint egy tanárra, sokkal inkább mint egy 'barátnőre'.”
(Balga Anita 10.d)

„...tudunk együtt haladni, jól átvettük az anyagot, figyelmes volt a gyakorló tanár. Szerintem ezeken az órákon értékes tapasztalatokat szerezhetett a tanításról.”
(Romhányi Péter 10.d)

A másik oldalon pedig ott állnak a „kistanárok”, akik még nem szakadtak el teljesen az iskolapadtól, de már nem is tartoznak oda. Hogyan látják ők ezeket az órákat, heteket?

Nyíri Gabriella, angol nyelv

„Az első órán volt a legnehezebb dolgom, mert még nem tudtam, hogy mire számíthatok. Bizonyítani akartam a tanulók és persze egykori tanáraink előtt. A kezdeti izgatottságon túl semmi nem zavart az órákon. A gyerekek kedvesek voltak, elfogadtak, és úgy éreztem, hogy szívesen dolgoznak velem. Minden csoportom segítette a munkámat. A tanulókkal szinte percek alatt sikerült összehangolódnom, jó érzés volt velük lenni. Végig azt éreztem, hogy mindenki megpróbál valamivel hozzájárulni az órához.

Az órákra próbáltam alaposan felkészülni, egy-egy tanítási órára kb. egy órás felkészülést vettem igénybe.

Sok kellemes élménnyel gazdagodtam az iskolában eltöltött hetek alatt. Tanárként az ember elmélyítheti a tudását és kipróbálhatja, hogyan tudja azt átadni.

Először furcsa volt, hogy tanárnőnek szólítottak a gyerekek, hiszen úgy éreztem, hogy én is csak egy vagyok közülük. Eszembe juttatták „bolyais” emlékeimet, egykori osztálytársaimat és az együtt töltött időt.”

Fajcsák Boglárka, francia nyelv

„Kezdetben természetesen nagyon izgultam. Az első órákon minden csoport szeret „vizsgáztatni”; végigmérnek, figyelik minden mozdulatomat. Kezdeti nehézséget okozott, hogy szinte alig ismertem a csoportokat.

A volt tanárom jelenléte egyáltalán nem volt zavaró, sőt inkább biztató.

Az órákra való felkészülés elég sokáig tartott. Négy osztályt tanítottam, ami négy különböző szintet és csoportot, valamint témát jelentett. Szerettem volna színvonalas órákat tartani: képekkel és egyéb segédanyagokkal illusztrálni a tananyagot. A napi 3-4 órára való felkészülés átlagosan kb. 2 órát vett igénybe. Otthon az egész órát megterveztem: mikor melyik feladatot csináljuk, mire kell figyelni, mire kell felhívni a figyelmet, és mindez mennyi időt fog igénybe venni.

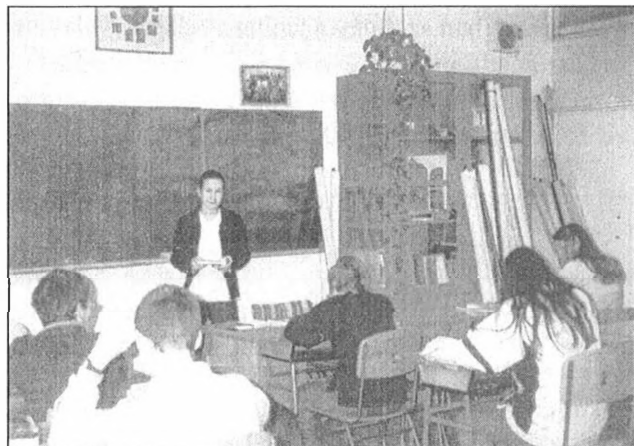
Az órákon nem éreztem semmi zavaró tényezőt, kivéve talán, amikor a diákok nem hajlandók beszélni: nehéz motiválni egy olyan csoportot, amelyik nem nagyon beszédes. Ilyenkor többet dolgozik a tanár: több erőfeszítést követel a részéről, hiszen mindenképpen igyekszik jó, „kerek” órát tartani.

A munkámat főleg a kisebbek igyekeztek segíteni, hiszen ők még nagyon lelkesek, motiváltak. A nagyobbakkal nehezebb megtalálni a megfelelő hangnemet.

Tanárnak lenni – szerintem – nagyon jó dolog. Jó érzés, hogy én irányíthatok egy egész csoportot, a diákok pedig elfogadják ezt, tisztelnek.”

Kotroczó Dóra, francia nyelv

„Egyszer az életben valamit, valakinek tanítanom kell. Nagyon régóta éreztem ezt, csak még a mit és ki-

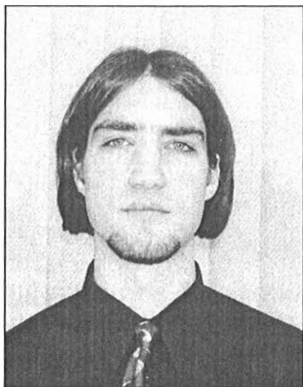
nek kérdésre nem találtam választ. Az életem aztán úgy hozta, hogy francia nyelvet általános és középiskolásoknak. Már csak a módszer hiányzott, erre viszont nem volt egyértelmű útmutatás.

Popper Péter mesélte egyik előadásán, hogy a nyolcvanas években ellátogatott egy svéd szakértő Magyarországra, hogy konzultáljon itteni kollégáival a tanítás helyzetéről és a különböző módszerekről. Az utazás kudarccal zárult, mivel a szakember esélytelennek látta a felek közötti kommunikációt, mert – ahogy mondta – nincs miről beszélni, amikor a magyar pedagógus ráordít a gyerekekre, ha az nevetgél az órán, míg egy svéd tanárt boldoggá tesz, ha látja, hogy a diáknak jó kedve van. Van ennek a látogatásnak egy mára már aktualitását veszített története is. A vendég tiszteletére ünnepséget rendeztek, úttörők sorfala fogadta őt, ahogy az szokás volt, ám ő amint belépett az épületbe, visszafordult, és az első géppel haza akart repülni. Az ok nagyon egyszerű volt: milyen előadást tarthat ő a gyerekekről, a nevelésről ott, ahol magukat a gyerekeket dekorációnak használják?

Ez volt a helyzet évtizedekkel ezelőtt. Ma már nem kell sorba állítani a gyerekeket zászlóval a kezükben, hogy díszítő elemei legyenek egy ünnepélyes összejövetelnek. Partner lehet a diák, és el kell fogadnunk, hogy mi vagyunk őértük és nem fordítva. Én például magam elé képzelek egy olyan franciaórát, amelyben valódi kommunikáció van, amelyben francia filmek vannak, francia irodalom és francia zene van. Ez a tanulás persze sokkal több áldozatot követel mind a tanár, mind pedig a gyerekek részéről. Nem állhatunk fel negyvenöt perc után, hogy a munkát befejeztük, nem, azt folytatni kell a negyvenhatodik, sőt az ezernegyvenhatodik percben is.

Így szeretnék tanítani, ha egyszer arra vállalkozom, hogy a pedagógusi pályát választom a főiskola elvégzése után, és a hónom alá veszem az osztálynaplót. Az igazság azonban az, hogy a tanítani valamit, valakinek vágyam már teljesült.”

Találkozás magunkkal

Szabó Miklós 10.c

Olvasótábor. Ha valaki meghallja ezt a szót, máris az jut az eszébe, hogy már megint olvasni kell. (Ráadásul nyári szünidőben.) Az a tábor, amelyet a salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár – mint minden nyáron – idén is megrendezett, azonban másról szólt. Nagyon rövi-

den a tábor lényege az, hogy a történelmi Magyarország minden – sajnos már nem az anyaországhoz tartozó – részéről gimnazista vagy már valamilyen felsőoktatási intézményben tanuló diákoknak találkozási lehetőséget teremtsen. A táborok minden évben a Nagy Magyarország különböző részein kapnak helyet. Az idén a mai Jugoszlávia területén lévő Tóthfaluban tölthetünk el csodálatos 12 napot. Én már négy évvel ezelőtt is voltam táborlakó, akkor az erdélyi Illyefalván jöhettek össze a magyar fiatalok. Emiatt idén sok ismerős arccal találkoztam.

A táborokat Gyetvainé Szorcsik Angéla szervezi. Idén a szakmai táborvezető Skoda Róbert volt. A vezetőik segédei az úgynevezett kiscsoportvezetők (megemlítem néhányukat: Jakab Gabriella, György Csaba, Oravec Péter, Deák István, Praznovszky Dániel, Kerekes Éva, Drevenka Edit, Rabecz István. Ők régi táborozók, már sokszor vettek részt ezekben a táborokban. Most főiskolán, egyetemen tanulnak).

Hogyan is zajlott le az idei rendezvénysorozat? Angélatól tudtam meg, hogy mikor lesz pontosan a tábor, elmesélt minden tudnivalót.

Július 26-án kb. 9 órakor indultunk el a Megyei Könyvtár elől. Itt már együtt volt a kárpátaljai és a felvidéki csoport. Első állomásunk Budapest volt, ahol ellátogattunk a Petőfi Irodalmi Múzeumba, és megnéztük a Hősök terét. Estére értünk Szegedre, ahol bemutatták nekünk a város nevezetességeit. Itt töltött a csapat egy éjszakát. Természetesen nem aludtunk, hanem ismerkedtünk, beszélgettünk, és barátságok kezdtek kialakulni.

Másnap megérkeztünk a jugoszláv határhoz, itt buszt váltottunk, átpakoltuk csomagjainkat, csatlakoztunk a vajdasági és szórvány-magyarországi társainkhoz. Az előző éjszakai virrasztás után kénytelenek voltunk a buszon aludni. Délután értünk Tóthfaluba. Itt még mindenki egy kicsit „furcsán” nézett a másikra, és ilyesfajta gondolatok kavargtak elcsigázott elménkben: Hogy menjek oda hozzá? Hogy szólítsam meg? Mit gondolhat rólam? Ezek az érzések aztán néhány óra múlva a semmibe veszttek, ugyanis egyszerre mindenki annyira feloldódott, hogy nem jelentett gondot senkinek sem a barátkozás, ismerkedés. A tábor első napjaiban sokat utaztunk a környéken. Voltunk Szabadkán, Zentán, Újvidéken, meglátogattuk a bácskai vidéket. Az első este megalakítottuk a kiscsoportokat. Véletlenszerűen került össze egy kiscsoport. A csoportok vezetői – stílusosan – a kiscsoportvezetők voltak, csoportonként két fő. Az így alakult társaságok szinte minden nap együtt

töltötték legalább 2-3 órát. Így jobban megismertük egymást, bizalomjátékokat játszottunk, és készültünk a zárónapi színdarabra.

Általában 7 és fél 8 között ébredtünk. Utána fél óránk volt a reggelire, ami után (ha olyan nap volt) buszra pattantunk és elindultunk. Általában az ilyen „kis” kirándulásainkról későn érkeztünk haza.

Ha nem utaztunk, hanem a letelepült életformát követtük, a napjaink a következő séma alapján alakultak: ébredés, reggeli, kiscsoportos foglalkozás, nagycsoportos összejövétel (ilyenkor beszélgettünk – főként a tábor céljairól, és különös figyelmet szenteltünk az „áldozat” fogalmának, ugyanis a tábor e körül forgott. Olyan téma volt ez, amelyet nem lehetett játékos úton megtanulni, elmagyarázni, mint például a nyelvtanulást. Ezt át kellett érezni. Filmet néztünk, amelynek mondanivalóját később megvitattuk. Szellemileg gazdagabban szaladtunk ebédelni, mivel ezután ennek jött el az ideje. Ebéd után kaptunk 3-4 óra szabadidőt. Ezt bármivel el lehetett tölteni: feltérképeztük a falut, meglátogattuk az úszómedencét, de lehetett focizni, zenét hallgatni, beszélgetni, vagy nemes egyszerűséggel akár aludni is. Kellott is az erő délutánra, mert a második nagycsoportos foglalkozás után táborüzet gyűjtöttünk, táncházat rendeztünk, és előadásokat hallgattunk a nyelvről, a helyi magyar történelemtől, a helyi költők, írók műveiről, gondolkodásmódjukról és megzenésített verseket vajdasági előadóktól.

A takarodó kb. 11-12 óra körül lett volna, ha nem kezdtünk volna bele hajnalig, reggelig tartó beszélgetésekbe.

Elérkezett az utolsó előtti nap estéje. A táborvezetők meghagyták, hogy 10-kor fekjünk le. Sejtettük, mi a tervük, és igazunk lett: az éjjel (kb. 3 órakor) mindenkit felkeltettek ötös, hatos csoportokban, hozzávetőlegesen negyedóra eltéréssel. Az volt a dolgunk, hogy a falu melletti réten a koromsötétben feladatokat oldjunk meg. Eleinte senkinek nem tetszett az ötlet, hiszen ki az, akinek kedve van hajnali 3-kor a sötétben szalad-

gálni? A végére, mikor mindenki megérkezett az utolsó állomásra, a hangulat szokatlanul kellemes volt. Táborüzet gyűjtöttünk, és megvártuk a napfelkeltét. Csodálatos volt, amikor a tiszta ég alján megjelent az –álmos napkorong. Ezután az egész délelőtt a miénk volt, de érdekes módon senki nem ment el aludni, mindenkit felfrissített ez a kora hajnali ébresztő.

Elérkezett a záró műsor napja, amelyet a tábor lezárásának gondoltunk. Meg akartuk mutatni, hogy kik vagyunk, miért jöttünk ide, mit csináltunk itt. Az előadás a helyi kultúrotthonban volt, az ottani közönség előtt adtuk elő műsorunkat, helyi kellékekkel. Azzal dolgoztunk, ami a kezünk ügyébe került. A téma az áldozat volt. Ehhez alapul a Kőműves Kelemen című balladát választottuk. A lényeg önmagunk megismerése volt: meddig tudunk elmenni, hol a határ, mi az a legnagyobb áldozat, amelyet vállalni tudunk az áhitott cél elérése érdekében. Az előadás nagyon jól sikerült, nem részletezem a színdarabot. (Ha valaki meg szeretné nézni, van rá lehetőség, mert videokazettára rögzítettük.)

Az utolsó napot „bulizással” és táborzárással folytattuk. A táborvezetők értékelték az elmúlt együtt töltött 12 napot. Mindenki egy emléklapot és egy tóthfalusi címet ábrázoló pólót kapott. Megpróbáltuk kihasználni a még megmaradt időt, és reggelig beszélgettünk.

Reggel bepakoltunk a buszba, hiszen indulnunk kellett haza. Indulás előtt tartottunk egy kiscsoportos foglalkozást. Itt megvitattuk a tábor programját és elköszöntünk. Hazafelé az első állomásunk Zenta volt, ahol leszálltak a vajdasági és szórvány-magyarországi társaink. Búcsúzkodtunk, kezdtünk fogyatkozni.

Ezután Szolnokon elváltunk a kárpátaljai csoporttól. Hazafelé már szinte üres volt a busz, de mi tele voltunk gyönyörű élményekkel.

Délután érkeztünk haza Salgótarjánba. Fáradtak voltunk, de megérte ez a majdnem két hét együttlét. Megígértük egymásnak, hogy jövőre ugyanitt, ugyanekkor ismét találkozunk.

Újragondolt dokumentumok

Székyné Sztrémi Melinda
igazgató

A 2000-2001. tanév az iskolai dokumentumok újragondolásának, módosításának éve volt a magyar oktatásügy történetében.

1998-ra készültek el a rendszerváltást követő törvényi módosítások követelményeként az iskolák belső életét közvetlenül szabályozó dokumentumok. A jogszabályok is hosszabb előkészítő szakaszt határoztak meg, hiszen a pedagógus-

társadalomnak Magyarországon nem volt gyakorlata a nevelő-oktató munkát közvetlenül szabályozó dokumentumok összeállításban, megírásában.

A felhasználható segédanyagok is meglehetősen szegényesnek bizonyultak, így az iskolák tapasztalataikat, napi gyakorlatukat, mindennapi életüket mintául véve, igen hiányos tanterv- és dokumentumkészítői módszertani kultúrával felvértezve fogtak hozzá a helyi szabályozók és tantervek megírásához. Igazi előnye ennek a folyamatnak az volt, hogy a pedagógusok megtanultak egy új szakmát, a tanterv-írás és pedagógiai programkészítés „tudományát”.

A 90-es években szerzett tapasztalatokkal felvértezve már nem jelentett akkora problémát 2000-ben a fenti dokumentumok módosítása. A közoktatásról szóló törvény 1999-es módosítása, a kerettantervek bevezetéséről szóló kormányrendelet megalkotása, a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló kormányrendelet módosítása, Salgótarján városának közoktatás-fejlesztési terve meghatározta azt az irányvonalat, melynek mentén belső dokumentumainkon elvégeztük a megfelelő módosításokat, igazodva természetesen az intézményben bekövetkezett változásokhoz is. A munkában nagy segítséget jelentett az, hogy iskolánk kapcsolódott a Comenius 2000 minőségfejlesztési programhoz. A projekt keretében feltárt kérdések, problémák, a realizált erősségek, gyengeségek, javítandó, erősítendő területek nagyban hozzájárultak célkitűzéseink, fejlesztési irányvonalaink biztos körvonalazásához és meghatározásához.

Első lépcsőben a Pedagógiai program Nevelési programjának módosítása történt meg. A nevelőtestület kis csoportokban team-munkában végezte az egyes fejezetek módosítását. A módszer természetesen itt is követ-

te a minőségfejlesztési partnerközpontúság elvét: amennyiben a Diákönkormányzat és a Szülői Munkaközösség véleményét figyelembe véve készültek az egyes részek.

A korábban elfogadott Pedagógiai programban már meglévő fejezeteket a napi gyakorlathoz, a megváltozott iskolai élethez igazítottuk. A legnagyobb munkát az új fejezetek megalkotása jelentette, azon új fejezeteké, melyet a jogszabályi módosítások tettek kötelezővé. Közülük is kiemelkedik a Taneszközjegyzék elkészítése, hiszen ilyen összefoglaló korábban nem volt az iskolák birtokában. A szakmai munkaközösségek által összeállított tervezetet az iskolavezetés foglalta rendszerbe igazodva a Közoktatási törvény kötelező és funkcionális taneszközjegyzékében foglaltakhoz, illetve a város Közoktatás-fejlesztési tervében elfogadott és három évre ütemezett taneszközjegyzékéhez.

Ugyancsak új fejezetként jelent meg a minőségfejlesztésben végzett munka összefoglalása és az ezzel összefüggő stratégiai célok meghatározása, valamint az iskola célrendszerét jól áttekinthető és használható táblázatba foglalása.

Nagyobb teret kapott a személyiség- és közösségfejlesztési tevékenységgel kapcsolatos program, figyelembe véve azokat a változásokat, amelyek az elmúlt években tendenciaként megfigyelhetők voltak.

Az egységes szerkezetbe foglalt Pedagógiai programról a Szülői Munkaközösség Választmánya 2001. március 5-én tartott megbeszélésén fogalmazta meg véleményét és elfogadásra javasolta, a Diákönkormányzat pedig 2001. április 4-én tartott ülésén véleményezte programunkat.

A nevelőtestület tagjai is megismerték a teljes anyagot, több munkaértekezleten megvitattuk, majd a 2001. április 10-én tartott nevelési értekezletünkön fogadtuk el a végleges változatot.

A város Oktatási- Kulturális és Sport Bizottsága 13/2001. (VI.19.) OKSB. sz. határozatával a szakértői vélemény alapján 2001. június 19-én hagyta jóvá iskolánk Pedagógiai programját. A program szakértője Szabó Péter volt, aki az egrí Wigner Jenő Műszaki és Informatikai Középiskola igazgatója, oktatásügyi szakértő.

A nevelési program készítésével egy időben a munkaközösségek dolgoztak az időközben megjelent (28/2000.(IX.24.) Om. r. a kerettantervekről) kerettantervek helyi tantervvé igazításán, a tanterv 80%-át kitevő központi kerettantervi anyaghoz 20%-nyi lehetőség volt a helyi igények és specialitások figyelembe vételére. A hagyományos négyosztályos képzésre, valamint az újként 2002-ben induló angol-magyar két tanítási nyelvű

képzésre készítettük el helyi tanterveinket. A hatosztályos képzés programjának akkreditálására 2003-ban kerül sor.

Az óraszámok „alkuja” után fogtak hozzá a szakmai munkaközösségek az egyes tantárgyak helyi tantervének megalkotásához. Új elemként, úgynevezett modulként jelent meg a tánc és dráma, a társadalomismert és a mozgókép és médiaismeret az irodalom, a történelem és a rajz tantárgyak ismeretanyagát szélesítendő.

A teljes tantervi anyag elfogadása is a 2001. április 10-én tartott nevelési értekezleten történt meg a szakmai program elfogadásával együtt. A 13. évfolyam (idegenvezető és hostess OKJ szám: 54 7872 02, illetve idegenforgalmi ügyintéző OKJ szám: 51 7872 01) szakmai programját a központi tantervek alapján alakítottuk ki. Ez alkotja a Pedagógiai program 3. részét.

Az új helyi tantervek alapján a 2001-2002-ben induló 9. évfolyamon kezdtük el a tanítást úgy, hogy az őket majd érintő, a kimenetet igencsak befolyásoló érettségi követelmények még nem állnak rendelkezésre. A 2005-ben bevezetendő úgynevezett kétszintű érettségiről még csak a viták fázisában tartunk...

A Pedagógiai programmal párhuzamosan, annak megfelelően fogalmaztuk újra az iskola belső életét, mindennapjait konkrétan szabályozó Szervezeti és Működési Szabályzatot a hozzá kapcsolódó számtalan melléklettel együtt. Közülük legfontosabb az iskola Belső Ellenőrzési Szabályzata és Házirendje.

További szabályozók még: a Munkavédelmi Szabályzat, a Tűzvédelmi Szabályzat, a dolgozók Munkaköri leírásai, az Ügyeleti Szabályzat, a Kollektív Szerződés, a Könyvtár Működési és Gyűjtőköri Szabályzata, stb.

A Szervezeti és Működési Szabályzat és a Házirend elkészítésénél ugyanazt az utat jártuk be, mint a Pedagógiai program esetén, a tantestület munkacsoportjai elkészítették a tervezetet, az osztályok megfogalmazták véleményüket, melyet a Diákönkormányzat összeített, ugyanígy jártak el a szülők képviselői is.

Nagy mozgáster és önállóság azonban e két dokumentum készítésekor nem jutott az iskolának, hiszen a központi jogszabályi keretek igen szűkre szabják a lehetőségeket. A legnagyobb gondot az jelentette – s ezt a szülők is szóvá tették –, hogy a Házirendben – a tanulói és gyermeki jogok talán kissé túlértelmezése következtében – már csak igen kevés terület szabályozható. Ezért is merült fel több oldalról is annak igénye, hogy diák-tanár-szülő hármasa alkossa meg a Bolyai János Gimnázium úgynevezett Etikai kódexét, amely az iskola egyéni arculatát, sajátosságait, elvárásait, szelle-

miségét jobban tükrözné, mint a személytelenné vált Házirend. Ez azonban már a következő tanév feladata.

Talán az olvasó számára is elképzelhetővé vált a 2000/2001. tanév embert próbáló munkája, az a kemény, időigényes munka, melyet nevelőtestületünk a napi oktató-nevelő munkája mellett végezni kényszerült.

Ami megkönnyítette ezt a folyamatot, az a Diákönkormányzat és a Szülői Munkaközösség segítő hozzáállása, partneri segítsége. Ezúton is köszönet érte.

Hitünk szerint a közös akaratból jó dokumentumok születtek; olyanok, melyek nem a valóságtól elrugaszkodott elveket tartalmaznak, hanem az iskola életét valóban hűen leképezik. Tükrözik azt a színvonalas munkát, a bolyais szellemiséget és mentalitást, amely iskolánkat jellemzi.

Minőségfejlesztés a Bolyai János Gimnáziumban

*Bulyovszkyné Borók Edit
minőségfejlesztési
programfelelős*

Iskolánk sikeres pályázat útján – az elsők között – kapcsolódott be a Comenius 2000 minőségfejlesztési programba. Az ennek keretében elkészített, 2002 márciusáig szóló munkatervünk első négy szakaszát a 2000-2001-es tanévben teljesítette.

A minőségfejlesztési munkába való bekapcsolódás a tantestület és az iskola vezetés közös elhatározása volt. A hét fős minőségfejlesztési csoport vezetésével először elkészítettük nyitott önértékelésünket, azaz egyfajta helyzetfelmérést végeztünk: hol tartunk most, honnan indulunk. A tantestület és a munkatársak véleménye alapján készített feltáró-értékelő elemzés a belső intézménykép kialakítását célozta.

A „Partnerközpontú működés” modell lényegéből adódóan meg kellett ismernünk közvetlen partnereinkről alkotott véleményét is.

Ehhez először meghatároztuk, hogy az „iskolahasználók” közül, azaz közvetlen és közvetett partnereink közül kiknek a véleményére vagyunk első körben kíváncsiak. Ezután történtek meg a partneri elégedettség- és igényfelmérések. Ezek során kérdőíves felmérés formájában a diákok és a szülők véleményét kérdeztük

meg, összegeztük és elemeztük. Az iskola fenntartójának, a Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának néhány képviselőjével szóbeli interjút készítettünk, majd véleményüket összegeztük. Az elkészült elemzésekről természetesen tájékoztattuk partnereinket, akiknek ezúton is köszönjük munkánkat segítő együttműködését.

A következő munkaszakaszban az igények elemzése alapján meghatároztuk céljainkat és ezek megvalósítására Intézkedési tervet készítettünk. Ebben valamennyi felmerült „problémára”, azaz fejlesztendő területre határoztunk meg feladatokat. Ezek végrehajtására úgynevezett „minőségi köröket”, kiscsoportokat hoztunk létre, így a minőségfejlesztési munkába a dolgozók kb. kétharmadát bevontuk.

Megkezdődött a konkrét, kisebb-nagyobb feladatok elvégzése, azaz az Intézkedési terv végrehajtása. Természetesen csak olyan célokat és feladatokat tűzhetünk magunk elé, amelyek megvalósítása rajtunk múlik, a mi kompetenciánk.

Ezenkívül számos olyan fejlesztési elképzelés és ötlet is felmerült, amely rajtunk kívülálló, illetve anyagi eszközök hiányában sajnos nem vállalható fel (pl. iskolánk évek óta tanteremhiánnyal küzd, az intézmény felújítása – nyílászárók, tornaterem – régóta várat magára).

Az Intézkedési tervünkben felvállalt rövid- és középtávú feladatok nagy részét meg tudtuk valósítani. Jóllehet, hogy ezek csak apró lépések, de mi örülünk az elért eredményeknek.

A minőségfejlesztési munka a 2001/2002-es tanévben is tovább folytatódik, a bevezető szakasz 2002 márciusában zárul. Az elkezdett munkát azonban folytatni akarjuk, mert iskolánk továbbra is szeretne megfelelni a társadalmi elvárásoknak, és szeretné eddigi szellemiségét, az elért eredményekkel kivívott rangját a jövőben is megőrizni.

Hisszük és valljuk Arisztotelész gondolatait, amelyet küldetésnyilatkozatnak választottunk:

**„Azok vagyunk, amit ismétlődően teszünk.
A kiválóság ezért nem egy egyszeri cselekvés,
hanem magatartás.”**

A szakképzés bővülése a 13. évfolyamon: Idegenforgalmi ügyintéző képzés

*Dembrovszky Zsuzsanna
tagozatvezető*

Iskolánk a 2000/2001-es tanévben – az igényekhez alkalmazkodva – bővítette szakképzési kínálatát a 13. évfolyamon. Továbbra is az idegenforgalomhoz kapcsolódva, az Idegenvezető és hostess képzés mellett meghirdettük az Idegenforgalmi ügyintéző szakképzést is. A két képzés párhuzamos indítása azért is volt lehetséges, mivel a szakmai tárgyak nagy része közös,

s csak egy kisebb hányada saját tantárgy. Így a 30 fős 1/13. osztály a közös tantárgyakat együtt, a szakma specifikus tantárgyakat szakma szerinti bontásban tanulja. Kiemelt helyet kap e képzésben is az idegen nyelvek oktatása, hiszen a szakvizsga letételének feltétele alapfokú nyelvvizsga.

Természetesen nélkülözhetetlen a szakmai gyakorlat, melyet tanítványaink a szakmai tárgyakat oktató Korill Ferenccé és Kőkény Józsefné irányításával az IBUSZ Utazási Irodában tettek le. Szakképzési alapunk lehetővé tette, hogy idegenforgalmi szaktantervet alakítsunk ki.

Nézzük részletesen e képzés tantárgyi programját, mely ugyancsak Szakképzési Intézet által kiadott központi tantervre épül.

1. Az idegenvezető szakképzéssel közös tantárgyak:
Idegenforgalmi és vendéglátó ismeretek
Szállodai ismeretek
Idegenforgalmi rendezvények és kongresszusok szervezése
Kommunikáció
Társadalmi ismeretek
Idegenforgalmi földrajz
Marketing
Informatika
2. Saját tantárgyak:
Referenci ismeretek
Banktevékenységi ismeretek
Menetjegy-értékesítés
Idegenforgalmi ügyintézői gyakorlatok
Szakmai idegen nyelv

A szakmai vizsga részei:

- 180 perces írásbeli vizsga központi tétel alapján

- Szóbeli elméleti vizsga a szakmai tantárgyakból

A képzés során a tanulók megismerik:

- a nemzetközi turizmusban érvényesülő tendenciákat, a hazai idegenforgalom célkitűzéseit, fejlesztési elképzeléseit;
- a vendéglátás és a szállodaiipar, valamint az utazási irodák szerepét az idegenforgalomban;
- az idegenforgalmi munka során használt dokumentumokat, a turistákat érintő vám- és devizasabályokat;
- az utazási irodában alkalmazott technikai eszközök használatát, a számítógép, szövegszerkesztő használatát;
- az idegenforgalmi ügymenetét, ügyviteli és adminisztrációs előírásait;

- a megrendelői igények szerint tudnak programjavaslatokat összeállítani.

Referensként a végzett tanulók:

- bel- és külföldi, egyéni és társasutazásokhoz tudnak útvonal-, program- és árajánlatot kidolgozni;
- különböző szolgáltatásokat tudnak szervezni és biztosítani (pl. szállás, étkezés, utazás);
- foglalkozhatnak marketing és értékesítési tevékenységgel.

Pultos ügymintézésként foglalkozhatnak:

- bel- és külföldi utazások szervezésével, értékesítésével és közvetítésével;
- utazási vállalkozások egyéb szolgáltatásainak közvetítésével, értékesítésével.

A képzést követően a tanulók elhelyezkedhetnek túraszervezőknél, utazási irodákban, ügynökségekben, valamint idegenforgalmi szolgáltató és információs irodákban.

Lexikon Kft.

Salgótarján, Szerpentin út 3.

**Tel.: 32/317-333,
Tel./fax: 32/316-329**

Teljeskörű nyomdai kivitelezést, pontos szállítási határidőt és minőségi szolgáltatásokat kínálunk az alábbiakban felsorolt nyomdaipari termékekre:

- ügyviteli nyomtatványok, számlagarnitúrák,
- szórólapok, levélpapírok,
- egy- és többszínnyomott borítékok,
- bélyegzők,
- öntapadó címkék íves és tekerceses nyomott és nyomatlan kivitelben,
- METO, TIXO típusú árazógépszalagok,
- öntapadó computer címkék,
- vegykezelt papírból készült számítógépes leporellók 1-6 pld-ig,
- igényes színes nyomtatványok, képeslapok, termékismertetőik.

Vállalunk bérlevilágítást, szedést, grafikai munkákat.

***Forgalmazunk irodai és fénymásoló papírokat, valamint nyomdák részére általánosan használatos alapanyagokat:
(ofszet-, műnyomó- vegykezelt papír, levlap karton stb.)***

**Régi elképzelések, új utak
(Az angol-magyar két tanítási nyelvű képzés indításának előkészületei)**

*Székyné Sztrémi Melinda
igazgató*

2001. – Nyelvek Európai Éve. Talán jelképes, hogy ebben az évben kapta meg az engedélyt intézményünk az idegennyelv-oktatás új fejlesztésére: az angol-magyar két tanítási nyelvű képzés indítására.

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének 1/2001. (I.29.) Öh.sz. határozata engedélyezi a képzés bevezetését a 2002/2003. tanévtől, egyben ennek

megfelelően módosítja az iskola Alapító Okiratát.

A 2000/2001. tanév tehát a program konkrét előkészítésének éve volt, melyet megelőzött az elméleti és gyakorlati tapasztalatok gyűjtése: a rendelkezésre álló jogszabályi és képzési anyagok megismerése és tanulmányozása, a kétnyelvű képzés különböző változatait folytató intézményekkel a kapcsolat felvétele, információszerező tapasztalatcserék szervezése (Budapest Karinthy Frigyes Gimnázium, Szolnok Varga Katalin Gimnázium, Budapest Bokay János Egészségügyi Szakközépiskola és Gimnázium).

Közben kértük felvételünket a Kétnyelvű Iskolákért Egyesület tagjai sorába, ahol ismét hasznos és fontos információk birtokába jutottunk.

Fejlesztési szándékunkat az iskola középtávú fejlesztési tervében fogalmaztuk meg, melyet a fenntartó elfogadott és beépített saját közoktatás-fejlesztési tervébe. A fejlesztési elképzelések kialakításakor is megfogalmaztuk, hogy nem újszerű és megalapozatlan elképzeléseket tűztünk célul, hanem olyan programot kívánunk megvalósítani, amely pontosan és világosan eredményezhető iskolánk hagyományaiából, tehetséggondozó nyelvi kísérleteiből, projektjeiből és egy többlépcsős távlati fejlesztés egyik elemeként szervesen illeszkedik jövőképünkbe. Tehát egy több évtizedes, egyenes vonalú fejlődés és tudatos fejlesztés egyik állomása.

Éveken keresztül dolgoztunk tagozatos rendszerben, kipróbáltuk a tömbösített idegennyelv-oktatást, indítottuk a haladó idegen nyelvi csoportokat magas óraszámokban, a hatosztályos képzés bevezetésével két idegen nyelv oktatását valósítottuk meg 7. osztálytól, a 13.

évfolyamon Idegenvezető és hostess képzést indítottunk kiemelt óraszámú (14 óra) nyelvi képzéssel, harmadik éve veszünk részt a minisztérium úgynevezett portfóliós kísérletében francia és német nyelvből.

Ebből a folyamatból nő ki iskolánk új idegen nyelvi programja: egy hosszú távú idegen nyelvi képzést segítő, új módszereket felvonultató idegen nyelvi program, melynek első lépcsője a két tanítási nyelvű képzés bevezetése a közeljövőben (2002-2003. tanév), ennek többirányú kipróbálása esetleg több nyelvből is (angol, német).

Második lépcsőben a kisgyermekkorai portfólióból kinövő csoport más irányú fejlesztését igénylő módszer kidolgozása.

Harmadik lépcsőben az ebből kifejlesztett nemzetközi érettségi bevezetése mint távlati cél.

A fejlesztési elképzelések megfogalmazását követte az igények felmérése a város általános iskoláiban. A 2000 szeptemberében végzett „közvélemény-kutatás” megerősítette szándékunkat, jelezvén a tanulók és szülők igényét ilyen jellegű képzés indítására a városban (108 hatodik osztályos és 78 hetedik osztályos jelezte részvételi szándékát egy induló két tanítási nyelvű képzésben).

A tantestület tagjai folyamatosan ismerték meg az iskolavezetés által összegyűjtött anyagokat, dokumentumokat, a felmérések és a tapasztalatcserék eredményeit; majd két egymást követő munkaértekezleten zajlott a végleges koncepciót kialakító tervezet vitája.

A 2000. október 24-én tartott munkaértekezleten vitatta meg a nevelőtestület a képzés konkrét kérdéseit, fogadta el a fenntartó elé terjesztendő javaslatot, amely a képzés különböző változatait, azok előnyeit és hátrányait tartalmazta.

A tantestület két változatot preferált: nagyobb arányban a négyéves gimnáziumi képzést támogatta, melyet kétéves előkészítő vezet be, néhányan az ötéves képzési forma mellett szóltak. A két változat előnyeinek és hátrányainak megvitatása után a nevelőtestület döntő többséggel a négyéves gimnáziumi képzést szavazta meg. Döntésében azt a tényt figyelembe véve, hogy az általános iskolai tanulók igen magas százaléka tanulja az angol nyelvet minimum négy évig. Van tehát előképzettségük, nem volna helyes, ha ezt a megszerzett tudást figyelmen kívül hagynánk és az öt éves képzésben gyakorlatilag a nulláról indítanánk a programot. A rásegítést, a szintre hozást a délutáni előkészítő tanfolyamon tervezzük megvalósítani.

Közben az angol munkaközösség kidolgozta a képzés előkészítőjének tervezetét, melyet a nevelőtestület a 2000. november 28-án tartott értekezletén fogadott el, egyben megerősítette a Gagarin Általános Iskolával való kapcsolat és együttműködés lehetőségét.

Még 2000 októberében felterjesztésre került a képzés bevezetésének szakmai indoklása, elkészült a költségvetés-tervezet.

2000 novemberében megtörtént az egyeztetés a fenntartó és a két iskola igazgatója között, elkészült a képzés bevezetésének ütemezése. Ezzel már megindult az engedélyezési eljárás, melynek keretében 2001. január 16-án vitatta az anyagot az Oktatási- Kulturális és Sport Bizottság pedagógus csoportja. Javaslatukra 2001. január 21-én fogadta el a Bizottság a programot; majd Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése 2001. január 29-én tárgyalta a felterjesztést és egyhangúlag elfogadta, s megalkotta a 2001. év 1.sz. Önkormányzati határozatát.

Mi jelképesnek érezzük ezt a véletlen egybeesést: a Nyelvek Európai Évét Salgótarján városa egy olyan határozattal nyitotta, melyben engedélyezi a Bolyai János Gimnáziumban a négy évfolyamos angol-magyar két tanítási nyelvű képzés indítását. Ezzel új perspektívát nyitva az iskola előtt, új lehetőségeket teremtve a város, a megye, a térség tanulói számára.

Kezdődhetett tehát a gyakorlati megvalósítás, a program teljes kidolgozása.

Első lépcsőben az előkészítő tervezése történt meg, melyet iskolánk és a Gagarin Általános Iskola angol munkaközösségei dolgoztak ki a fenntartó támogatásával és a Nógrád Megyei Pedagógiai Intézet segítségével.

Megtörtént az érdeklődő 6. és 7. osztályos tanulók jelentkezése az előkészítő tanfolyamra, a szintfelmérő megírása, a felvettek kiválasztása. A város 60-60 Salgótarjánban és kistérségében tanuló diáknak kínálta ingyenesen a nyelvi tanfolyamot, mindkét évfolyamról 68 tanuló jelentkezett, közülük 59-58 kisdíák érte el a meghatározott szintet és kezdhette meg a tanfolyamot a következő tanévben: 7. évfolyamon 2-2 csoportban a Gagarinban és a Bolyaiban, a 8. évfolyamon 4 csoportban a Bolyaiban.

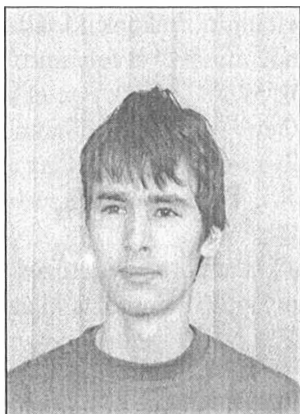
2001 nyarán készítette el a két angol munkaközösség az előkészítőhöz a segédanyagokat, dolgozta ki az augusztusi tábor tematikáját.

A 2001/2002. tanév a képzés anyagának konkrét kidolgozását és a Pedagógiai program módosítását jelentette.

Hosszú folyamat, kemény munka áll még előttünk, amíg bizonyítani tudjuk a kimeneti mutatók (érettségi, felvételi eredmények) alapján, hogy érdemes volt vállalkozni erre az új fejlesztésre. Most még csak hitünk erősít abban, hogy az évtizedek alatt kitaposott ösvény, a nyelvtanításban szerzett tapasztalatok és felmutatott eredmények biztosítékot jelentenek, s hogy a két tanítási nyelvű képzés indítása új perspektívát nyit nemcsak iskolánk, hanem városunk fejlődése számára is, s hogy ennek a folyamatnak a végeredményeként egy évtizeden belül a Salgótarján városában tanuló diákok is szerezhetnek majd nemzetközi érettségit helyben, hogy az itt élők sem rekesztődnek ki a közös Európából.

Jövönk tehát valóban elkezdődött.

Interjú Herold László tanár úrral, iskolánk volt igazgatójával. Az interjút készítette: Bodócs Péter.

Bodócs Péter 8.oszt.

2000. november 22-én a Gyermekek Jogainak Hete városi rendezvény-sorozatának keretében iskolánk vendége volt Herold László tanár úr, aki a klasszikus értékekről, azok életünkben betöltött szerepéről beszélgetett a diákokkal. Benyomásairól, a gyerekekkel folytatott tartalmas eszmecsere-ről kérdeztük Laci bácsit.

- Az első kérdésem az, hogyan érezte magát a beszélgetésen, és mi a véleménye a mostani diákokról?

- Nagyon jól érzem magam, egyébként mindig nagy élmény, ha a Bolyiba megyek, hiszen 19 évig voltam az intézmény vezetője. Ez egy ténykérdés; a másik, ami igazán érdekes és ott a beszélgetésen is némileg kiderült az az, hogy a ma ifjúsága, tehát a 21. század elejének ifjúsága is jelentős részben, azt hiszem, hogy nagyon értékes. Legalábbis akikkel ott találkoztam, azokról ez volt a véleményem. Maga az a tény, hogy olyan egyetemes emberi értékekről beszélgettünk, amelyeknek meg kell határozniuk egy értelmes életet, azokra nagyon gyorsan visszajött a kérdés, a válasz, és ki-ki kifejtette a maga gondolatát, és ez nagyon jó volt így.

- Laci bácsi miben látja ezeket az értékeket, s mennyiben változtak ezek a régi időkhöz képest, amikor Laci bácsi volt az igazgató?

- Én azt hiszem, hogy az értékek mindig értékek maradnak, ezek 1000 éves értékek. Ami változott, az nyilvánvaló, az valahogy összefüggésben van a világ változásával. Mondjuk a becsület, a jellem, a tiszta gondolkodás, az értelem, a nemes érzelmek, ezek örök értékek. De nyilvánvaló, hogy ezek ma teljesen másképp jelentkeznek. Például a 70-es, 80-as évek végéig szinte alapvetően meghatározó volt az életre való felkészülés mint érték. Ez nagyon sok esetben meghatározta a pályaválasztást. Például aki a pedagóguspályát választotta élete hivatásának, az mindig tudta, hogy belőle gazdag ember nem lesz. Aki például közgazdásznak ment, az vagy azért ment közgazdasági egyetemre, mert ez a téma érdekelt, vagy azért, mert anyagilag jobban akart élni. Ma amit tapasztalok az az, hogy ennek a jövőbe

nézésnek meghatározó eleme a gazdasági elem, tehát az, hogy az ember minden más értékét igazán akkor tudja megélni, kibontani, ha gazdaságilag, anyagilag biztos bázison áll. Az én személyes véleményem az, hogy nagyon fontos, hogy valamennyire jól éljen az ember, de a meghatározó tényező mégiscsak az, amire én az életemet rá akarom tenni, amiért érdemes élni. Nagyon fontosnak tartom, hogy egy szellemileg nagyon értékes ifjúság meghatározó elem ebben az országban. Van egy szubkultúra, azt tegyük félre, mindig is volt, lehet, hogy most nagyobb, mint máskor, de az biztos, hogy van egy igen-igen széles érdeklődésű ifjúságunk. Ez az ifjúság olyan gazdag információáradatnak a hullámai közt van, amelyben el kell tudni igazodni, tehát ki kell tudni úszni a partra, hogy aztán nyugodtan vissza tudjak nézni az áradatra és rendbe tudjam tenni azt, hogy mi mit ér. A probléma talán az, hogy olyan fantasztikusan nagy az információrengeteg, hogy nehezebb eligazodni. Azt hiszem, ebben az iskola is hibás, mert szerintem a kevesebb sokszor több lenne, ha az mélyebbre menne. Az iskola ma rengeteg olyan dolgot is megtanít és megkövetel, aminek, azt hiszem, az emberré válás szempontjából nincsen alapvetően jelentősége, másrészt pedig válogatnia kellene tudnia nemcsak az iskolának, hanem a felnövekvő ifjúságnak is abban, hogy mit keres és mit akar megtalálni. A magam aktív korszaka és a mostani közti egyik lényeges különbség az, hogy az Internet, ami egy csodálatos dolog, valamint elsősorban az elektronikus média úgy betört az emberek, a családok, a fiatalság életébe, hogy háttérbe szorult a szellem és az ember érzésgazdagságának megismerése a 'Guttenberg-galaxis' illetően, tehát az olvasás terén. Úgy tűnik, hogy ma lényegesen kevesebbet olvasnak ifjak és felnőttek egyaránt, elsősorban azt a szépirodalmat, amely örök emberi értékeket fogalmaz meg. Tudom, hogy rengeteget olvas ma is az ifjúság, de főleg szakkönyveket, viszont ez nem azonos a szépirodalom emberformáló, lélekformáló világával. Sajnálatosnak tartom azt, hogy a könyvkereskedelem sok vonatkozásban piacorientált, így a könyvesboltokat elárasztják a kevés szellemiséget sugárzó, gondolkodásra nem készítő úgynevezett 'sikerkönyvek'. A másik szomorú dolog az, hogy vannak diákok, akik a kötelező olvasmányokat sem eredetiben, hanem lerövidített változatukban olvassák el.

- Mi a véleménye a tudásról mint értékről?

- Az információ mennyisége az utóbbi időben jelentősen megnőtt. Nagyon sokat kell tudni, de a tudásnak anélkül, hogy annak fölhasználási, szellemi háttere ne legyen, nincs értelme.

Rendkívül fontos az erkölcsi, emberi háttér. Nem mindegy, hogy például a klónozás bizonyos betegségek gyógyítását szolgálja, vagy pedig a Huxley-féle 'szép új világot', ahol embergyárat lehet előállítani. Az a véleményem, hogy a tudás mögött mindig emberi értékeknek kell állniuk. Rendkívül lényeges, hogy az ember élete hivatásába milyen erkölcsi háttérrel megy. Például egy pedagógusnál nagyon fontos, hogy emberileg tudjon adni valamit, ki tudja cserélni a gondolatait a diákkal. Ha a diák elmegy a pedagógushoz a problémáival, ha a pedagógus elmondja az ő gondolatait, ahogyan ő a világot látja, akkor mindjárt emberibb tartalma lesz az egésznek, akkor az az emberpalánta erkölcsileg fog megerősödni és olyan felnőtt lesz, aki tudja mit miért csinál az életben, legyen mérnök, orvos vagy bármi.

- Szerintem a barátság is a legfontosabb emberi értékek közé tartozik; jó, ha mindig van egy barát, aki tud segíteni. Erről mi Laci bácsi véleménye?

- Az embernek van egy csodálatos életigénye, mégpedig az, hogy – megőrizve a személyiségét, tehát azt, hogy én autonóm ember vagyok – találjak olyan társra, akivel meg tudom osztani önmagam. Ez alapvetően megtalálható a barátságban és a szerelemben. A barátságnak nagyon nagy szerepe van a serdülőkorban, hiszen a tizenévesek elsősorban már nem a szülőkhöz kötődnek, hanem saját kortársaikhoz, mivel közösek a problémáik otthon, a tanulásban, a pályaválasztásban és az emberi kapcsolatokban.

- Végezetül mit értünk klasszikus értékeken?

- Nagyon fontos érték szerintem az, hogy én ember vagyok, én az a lény vagyok, aki gondolkodik, érez, kapcsolatokat tart – ezt hívják személyiségnek – és én a személyiségem autonómiáját, tehát önértékét mindenképpen meg tudjam őrizni. Tehát ne legyek kiszolgáltatva senkinek, ne lehessen engem megalázni, de én se alázzak meg senkit, tehát legyek autonóm ember, éppen ma, a fogyasztói társadalom egyre keményebb körülményei között. A másik, ami ehhez szorosan kapcsolódik: a közösség. Én autonóm ember vagyok, de közösségben élek. Ez pedig valamiféle alkalmazkodást, kompromisszumkészséget jelent. A közösségben – legyen az egy kis közösség, például a barátság és a család, vagy egy nagy közösség, a nemzet – az embernek hivatása van. A hivatásom az – Kölcseyre utalva – hogy bár csak egy pici lángocska, egy kis mécses, gyertyácska vagyok, én csak kicsi területet tudok megvilágítani, de sok kicsi mécses meg tud nagy területet világítani, akár egy egész nemzet területét.

Diákközgyűlés

Gebhardt Zsuzsanna
DÖK elnök

A tavalyi tanévben rendeztük meg másodszer iskolánkban a diákközgyűlést. Mindössze egy olyan osztály volt, amely nem képviseltette magát, a többi osztályból legalább egy-két fő megjelent. A beszélgetés – mert tulajdonképpen az volt – eleinte nehezen indult. Az ülést Batki Arnold tanár úr nyitotta meg, majd Lakatos Katalin tartott rövid beszámolót a diákönkormányzat tavalyi munkájáról. A közgyűlés elején két „meghívás” is elhangzott, a 26. Ifjúsági Nyári Egyetem és a „Hangya-boy” Ifjúsági Szervezet részéről.

Témáink, hasonlóan az előző üléshez, az iskolai életéről szóltak. Kérdéseink, javaslataink többnyire sporttal, drogokkal, a menzával, az iskolarádióval és –újsággal, a mosdókkal és a számítástechnika terem felszerelésével voltak kapcsolatosak. Ezekre a kérdéseinkre Székyné Sztrémi Melinda igazgatónő, Pálfalvai Zoltán tanár úr és Juhász Zsuzsanna tanárnő adott érdemi választ.

A „családias hangulat” kialakultával több tanuló is hangot adott gondolatainak. Íme egy példa:

Pilinyi Attila: „Egy viszonylag hosszú gyűlésen vehettem részt, melyen elég sok téma előkerült a számítástechnika terem ügyeletességétől kezdve a kábítószerig. Hatásos volt ez a pár óra, mert örömmel tapasztaltuk, hogy megoldódott a gyerek ügyelet a számítástechnika teremben, és a foci pályát is elkezdték felújítani, s már csak a kerítést kell felszerelni, hogy használni lehessen a pályát. Mivel 8 órám volt, én lemaradtam az első néhány dologról, de amit hallottam, az mind olyan probléma és téma volt, amely érintett engem is, és hozzá tudtam szólni. Szerintem a rossz az volt benne, hogy elég kevesen voltunk és nem biztos, hogy minden úgy visszajutott a többiekhez is, mint ahogy akkor tudtak volna róla, ha eljönnek... De egyébként hasznos volt, mert elmondhattuk a véleményünket!”

Köszönöm mindazoknak, akik tavaly eljöttek erre a bolyaisok számára (is) fontos gyűlésre és remélem, jövő tavasszal újra találkozunk veletek és még sok új taggal is.

A 24 órás foci

Híves Zsolt 11. d

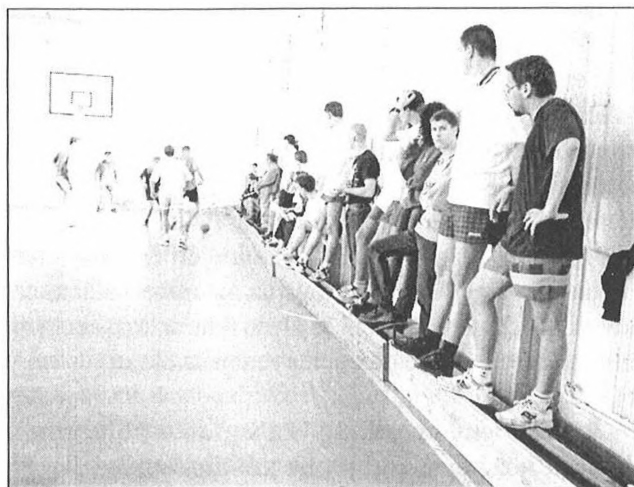
2001. március 23-24-én a Bolyai János Gimnázium tornaterme 24 órás teremlabdarúgó bajnokságnak adott otthont. Az iskola alapításának 35. évfordulója alkalmából rendeztük ezt a tornát. Mivel a foci a tanárok és diákok körében is népszerű, úgy döntöttünk, hogy így tiszteljük iskolánk előtt.

Az osztály komoly szervezőmunkába kezdett. Tagjai bevetették rokoni-baráti kapcsolataikat (így intéztük el az orvosi felügyeletet is), és ennek köszönhetően számos olyan céget találtunk, amelyik szívesen támogatta a rendezvényt anyagilag, illetve ajándéktárgyakkal (például a győztesnek járó kupa, a gólkirálynak járó óra, a különdíjak, stb.). A pénzből a dobogósok számára érmeket vásároltunk, és persze enni- és innivalót minden résztvevőnek.

A tornán egykori és jelenlegi bolyais diákok vehettek részt, 6 fős csapatokban. 4 lány és 15 fiú csapat nevezett (a lányok és a fiúk külön bajnokságban szerepeltek), a lebonyolítás körmérkőzéses rendszerben történt. Nagy örömünkre – barátságos mérkőzéseken – a tanári csapatok is bekapcsolódtak a játékba, és izgalmas meccseket játszottak a szervezőkkel és az ex-bolyaisokkal. Egy mérkőzés 10 percig tartott, egy csapatból egyszerre hárman lehettek a pályán. Természetesen a győzelem 3, a döntetlen 1 pontot ért. A meccsek a fair-play szellemében zajlottak, bírói közbeavatkozásra csak ritkán volt szükség. Minden csapat lelkesen és maximális erőbedobással küzdött, de egy ilyen hosszú megmérettetésen természetes, hogy előfordul holtpont. Ez kb. szombaton 4 és 7 óra között volt, a végére azonban újra megélnékültek az események, és a fergeteges hajrában a fiúknál a Tizenkettő/kettő Dezső csapata szerezte meg az első helyet, a lányoknál pedig az Angels végzett az élen. A gólkirály Hegedűs Gergely (Tizenkettő/kettő Dezső, 32 gól), a gólkirálynő Décsey Emese (Gólörömlányok, 15 gól) lett, azonban nem is annyira a győzelem, sokkal inkább a részvétel volt a fontos, és az, hogy mindenki elmondhatja magáról: „játszottam a 24 órás focin”.

Amikor megszületett ez az ötlet, a hagyományteremtés célja is vezérelt minket, és szerencsére úgy tűnik,

hogy sikerült ezt elérnünk, hiszen van olyan osztály, amelyik vállalná a következő bajnokság megszervezését.

Végeredmény:

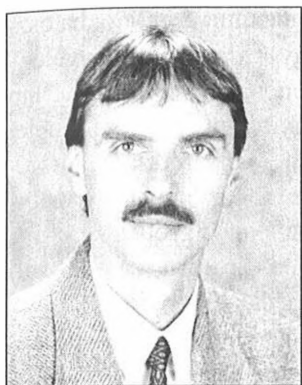
<i>Fiúk:</i>	1.	Tizenkettő/kettő Dezső
	2.	Arany Ászok
	3.	Borz-alom
<i>Lányok:</i>	1.	Angels
	2.	Gólörömlányok
	3.	Vad libák

Támogatóink voltak:

- Palócbrot Rt.
- Borostyán Patika
- RubaVill Kft.
- SAC Rt.
- Garancia Biztosító Rt.
- Nógrádvín Rt.
- Bolyai Alapítvány
- Diákönkormányzat
- Sodexho

Köszönjük!

„Jó tanuló, jó sportoló” tanulóink

Pálfalvai Zoltán
igazgatóhelyettes

Több évtizedes hagyomány városunkban, illetve megyénkben, hogy az előző tanévben jól tanuló és kiemelkedő sporteredményeket elért diákok kitüntetésüket vehetnek át a városi és megyei önkormányzat vezetőitől. Iskolánkból minden alkalommal több tanuló is részesülhetett ebben az elismerésben. A díj értékét emeli az a tény is,

hogy a Bolyai János Gimnáziumban 4,5 feletti tanulmányi eredményt csak igen kemény munkával lehet elérni.

A tanulás mellett komoly edzőmunkát kell végeznünk diákjainknak és rangos versenyeken kell bizonyítaniuk felkészültségüket.

Valamennyiünknek meg kell becsülnünk azokat a gyerekeket, akik vállalják ezt a sok lemondással járó sportmunkát és emellett a tanulásban is szép eredményeket érnek el.

a 2000-2001. tanévben a „Jó tanuló, jó sportoló” címet elnyerő tanulóink

Megyei és egyben városi kitüntetettek:

Miklós Péter 10.d

tanulmányi eredmény:
sportág:
eredményei:
testnevelője: Czene Éva
edzője: Pálfalvai Zoltán

5
atlétika
Országos Bajnokság
100m síkfutás 1. hely
200m síkfutás 1. hely
Ifjúsági Világbajnokság
100m síkfutás 30. hely

Nágel Annamária 12.b

tanulmányi eredmény:
sportág:
eredménye:
testnevelője: Cserkúti Edit
edzője: Szilágyi Tibor

5
atlétika
Országos Bajnokság
1500m 3. hely

Városi kitüntetettek:

Gubán Dorottya 10.d

tanulmányi eredmény:
sportág:
eredményei:
testnevelője: Cserkúti Edit
edzője: Póka Márta

4,8
Ritmikus sportgimnasztika
Ritmikus sportgimnasztika
Országos Diákolimpián a 4.
helyezett csapat tagja

Póka Andrea 11.c

tanulmányi eredmény:
sportág:
eredményei:
testnevelője: Cserkúti Edit
edzője: Póka Márta

4,7
Ritmikus sportgimnasztika
Ritmikus sportgimnasztika
Országos Diákolimpián a 4.
helyezett csapat tagja

Rusz Dániel 12.d

tanulmányi eredmény:
sportág:
eredménye:
testnevelője: Pálfalvai Zoltán
edzője: Máté Csaba

4,9
Atlétika
Országos Diákolimpia
800m síkfutás 5. hely

Es lohnte sich...

Bolla Karolina 10.b

2001 nyara több szempontból is feledhetetlen marad számomra. Ezek közül az egyik (és kétségkívül a legmaradandóbb) emlék a PAD-ösztöndíj elnyerése, melynek révén négy hetet töltöttem Németországban.

A PAD (Pädagogischer Austauschdienst) egy olyan szervezet, amely számos országot kapcsol össze, és többek között lehetőséget

nyújt a diákoknak, - így nekem is -, hogy hosszabb-rövidebb időre kijussanak Németországba a nyelv tanulása és gyakorlása céljából.

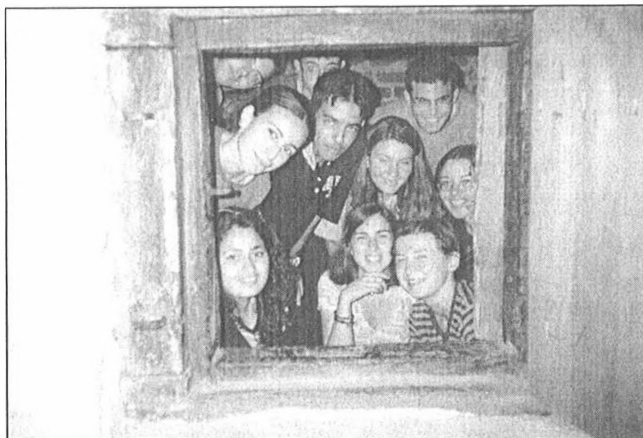
A négyhetes út esetében a családi tartózkodás csupán egy érdekes részét képezte a teljes utazásnak. Két hétig családomnál voltunk elhelyezve, akikkel még a kiutazás előtt felvehettük a kapcsolatot. Pontosabban, a kezdeményezés az ő részük-ről történt, mivel Németországban a megfelelő embereket választották ki az ösztöndíjasok számára, hogy ki-ki a neki legmegfelelőbb vendéglátó családhoz kerüljön. Én Mühlдорfban (München közelében, Bajorországban) laktam és a családom - a Rigam-család - igazán kedvesnek bizonyult.

A fogadótestvérekkel együtt iskolába is jártunk, ám nekünk, szerencsés módon, csak három előírt óránk volt naponta, utána pedig választhattunk, milyen órát szeretnénk látogatni (latin, földrajz, matek, hittan stb.). Mühlдорfi élményeimhez tartozik Németország legmagasabb pontjára, a Zugspitze-re tett kirándulás; utazás a Chiemsee-hez, Burghausenbe és Passaubá; sétarepülés az Alpok hegyláncai felett; részvétel egy igazi rallyen oldtimerekkel, azaz 1910-es és '20-as évjáratú autókkal; és a grillpartykat sem hagyhatom ki. Sok szempontból tanulságos marad utunknak ez a része: bepillantást nyerhettünk és véleményt formálhattunk a német családi életéről, emellett számos élményben volt részünk.

Az utazás másik, mozgalmasabb szakaszát Németország négy városának meglátogatása jelentette: összesen

két hetet töltöttünk Kölnben (bonni kirándulással), Münchenben, illetve a fővárosban, Berlinben. Azért a többes szám, mert az egyes országok tanulóit csoportokba osztották a szervezők, így egy-egy nemzetközi "egyveleg" jött létre. A hatos számú csoport két mexikói, három macedón, két görög, három egyiptomi és engem is beleértve három magyar diákból állt (Magyarországról összesen nyolc tanuló nyert négyhetes ösztöndíjat). Csoportunk kísérői gondoskodtak róla, hogy egyetlen percre se unatkozzunk; a program minden városban színes és változatos volt, a szünetekben pedig többnyire az egyik metrótól a másikhoz rohantunk. Alvásra sem sok idő maradt, de senki nem bántódott emiatt.

Németország rengeteg látnivalót kínál: a kölni Dóm, az Alexanderplatz Berlinben, a müncheni Olympia-Park a legnevezetesebbek közé tartozik. Eddig csupán olvastam ezekről a helyekről, vagy fotón láttam őket, és olyan hihetetlennek tűnt, hogy egyszeriben ott vagyok és magam láthatom a történelmi helyszíneket.

Az én szívemhez Berlin áll a legközelebb minden fény- és árnyoldalával együtt. Hatalmas, nyüzsgő, sokszínű, tele emlékhelyekkel és múzeumokkal, amelyek mind a második világháborúra és annak következményeire emlékeztetnek. Mintha valamiféle kollektív büntudat gyötörné az embereket. De ez már történelem. Talán hihetetlenül hangzik, de Berlin egy kicsit Budapestre emlékeztetett. Otthon éreztem magam a német fővárosban.

Nem az a célom, hogy részletesen elmeséljem, mit láttam. Azt hiszem, ez néhány szóban nem is lehetséges. Sokkal inkább arra buzdítanék mindenkit, aki nem közömbös a német nyelv iránt, netán érez is magában némi ambíciót, hogy tegyen próbát a PAD-ösztöndíj elnyerésére, mert a négy hét feledhetetlen élményt nyújt, és rengeteg tapasztalatot szerez az ember, legyen szó a német nyelvről, a beszédkészségről, az emberi kapcsolatokról vagy akár a mindennapi életéről.

Idegen nyelven kellett boldogulnom idegen emberek között, akik később a barátaim lettek - jöjjenek akár El Salvadorból, Izlandról vagy Macedóniából -, és ez egyfajta önbizalmat adott a továbbiakhoz, ami eddig hiányzott belőlem. Örülök, hogy részt vehettem ezen az úton.

PAD-ösztöndíjjal Németországban

Horváth Angelika 11.d

2001 nyarán gimnáziumunkból hárman utazhattunk Németországba három, illetve négy hétre a PAD-ösztöndíjjal.

Erre az ösztöndíjra minden évben lehet pályázni. Általában egy tanmesével kapcsolatban kell leírni gondolataidat és mindezt egy kollázsban megjeleníteni. A beadott munkák alapján az iskolából 3-4 tanuló jut tovább a szóbeli fordulóra, amely a meséhez kapcsolódó beszélgetés. Így végül az országból 36 tanuló vehet részt a háromhetes ösztöndíjon.

Később három csoportra osztottak minket. A csoportok három különböző városba kerültek, mégis egy buszon utaztunk. Az út során volt időnk arra, hogy megismerjük egymást.

Én 11 társammal együtt Hofgeismarban tölthettem el felejthetetlen heteket. A család, amelynél laktam, nagyon kedves volt és szinte a második családommá vált. Hétfévenként még most is felhívnak és levelezünk is! De nemcsak a család fogadott minket ilyen kedvesen, hanem a polgármester, az iskola igazgatója, a tanárok és a diákok is. Rengeteg érdekes programot szerveztek nekünk. Kirándultunk Kasselbe, Detmoldba,

Weimarba és Buchenwaldba. Megismertük a várost és környékét, annak történetét, szokásait. Ha nem kirándultunk, akkor iskolába jártunk. Külön óráink voltak: német irodalom, ahol verseket írtunk; nyelvtan és a kedvencünk: tesi. Délutánonként a búcsúestre készültünk: énekeltünk, játszottunk és táncoltunk. Ha jó idő volt,

strandoltunk, ha rosszabb, akkor bowlingoztunk a polgármester vendégeiként. És persze minden este együtt buliztunk (magyarok és németek) a Charly's-ban, szabadtéri diszkókban vagy szülinapokon.

Bár az elején mindannyian féltünk egy kicsit, hiszen minden új volt számunkra (az emberek, az életvitel...), azonban a jót hamar megszoktuk.

Ez alatt a három hét alatt megszerettem a német nyelvet, sok mindent kipróbáltam, sok élménnyel gazdagodtam, és igaz barátokra is találtam.

Három hét három ország határán

Prokai Réka 10.b

A 2001-es nyár különösen emlékezetes számomra. Ugyanis idén augusztusban felejthetetlen három hetet tölthettem Németországban a PAD-ösztöndíj egyik nyerteseként. Mindenkinek, aki nyelvet tanul, nagy dolog, ha megadatik a lehetősége annak, hogy tudását az adott országban is kipróbálhassa, illetve azt ezáltal fejlessze.

Augusztus 12-én indult a 39 fős csapat Budapestről Németországba, amelyet már korábban felosztottak

három 12 fős csoportra. Én a merzigi csoportba kerültem. Miután a másik két csoport leszállt, már mindannyian legszívesebben visszafordultunk volna. De aztán jól összerázódott a csoport, így mire Merzigbe értünk, már nem is izgultunk annyira. Mikor megérkeztünk, a családok már vártak minket. A formaságok elintézése után mindenki „hazautazott” a maga családjával. Ezen a napon és a rákövetkezőn nem találkoztunk egymással mi magyarok, így hamar megszoktam, hogy állandóan németül kell beszélnem.

A számunkra összeállított program igen sűrű volt, s ennek köszönhetően számos érdekes és gyönyörű helyen voltunk. Jártunk Trierben, Strassbourgban az Európa Parlamentben és Saarbrüchenben, a tartomány székhelyén. A három hét alatt három hivatalos találko-

zón is részt kellett vennünk. Többek között találkoztunk a polgármesterrel is, aki nagyon szimpatikus volt: nem tartott hosszú beszédet, inkább ránk volt kíváncsi. Arra kért minket, hogy meséljünk Magyarországról és magunkról. Ez nagyon kedves volt tőle és mindannyian örültünk, hogy így érdeklődik a mi kis országunk iránt. Még ajándékokat is kaptunk tőle!

A programot úgy állították össze, hogy a legtöbb időt mégis a családokkal tölthessük. Szerencsésnek mondhatom magam, mert egy nagyon kedves családhoz kerültem, ahol mindenkivel nagyon jól kijöttem. A „fogadott tesómmal” voltak olyan napok, mikor órákon át beszélgettünk.

Ez pedig szerintem szuper, hogy valakivel, akivel még sosem találkoztunk, úgy tudunk beszélgetni, mintha már évek óta ismernénk egymást.

A „családom” igyekezett minél többet megmutatni Saarland tartományból, valamint a szomszédos Franciaországból és Luxemburgból. Így rengeteg csodálatos helyen járhattam. Persze nemcsak városnézésből és családi programokból állt a három hét a tanulás mellett, hanem sokat buliztunk is, hiszen Merzig a fesztiválok városa...

Ezt a három hetet sosem fogom elfelejteni, s mindenki, aki csak teheti, pályázza meg az ösztöndíjat, hiszen az minden szempontból óriási lehetőség!

15 éves a megye legrégebbi külföldi ifjúsági cserekapcsolata

Szászné Molnár Zsuzsanna
némettanár

Fergeteges táncot jártak magyar népzenere a német diákok október 31-én este a Bolyai Gimnázium aulájában. Vigan csapkodták bokájukat a fiúk, kacagva sörögtek a lányok. Megtanulták a híres magyar csárdást, s vígan kiabálták: „Csardas, csardas!”

A mulatságnak alig akart vége szakadni.

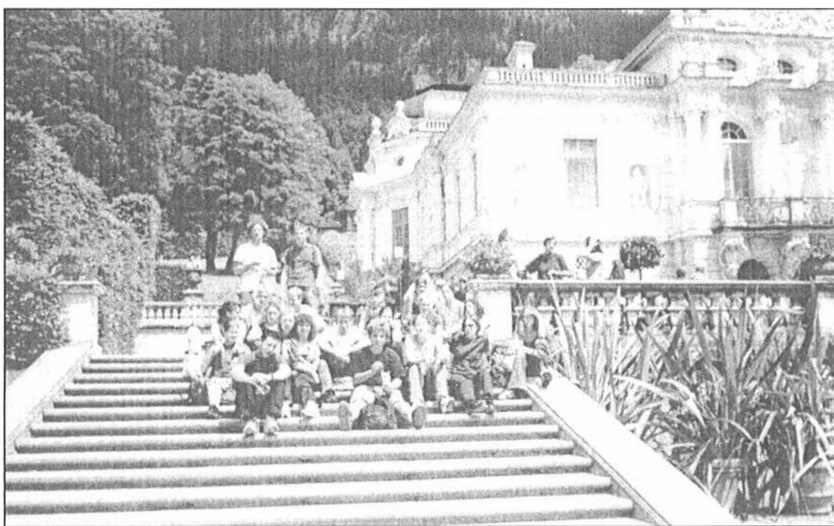
Nem csoda, hiszen a barátok búcsúzása mindig nehéz, és a barátokká lett bajorországi königsbrunni diákok és a salgótarjáni bolyaisok immár a 15. találkozás búcsúestjén ünnepeltek, az utolsó órákat töltötték együtt, amikor már különösen nehéz az elválás és minden percet teljes szívvel él át az ember.

E búcsúestet Székyné Sztrémi Melinda nyitotta meg köszöntőjével, melyben méltatta az elmúlt 15 évet. Az igazgató asszony kiemelte e kapcsolat jelentőségét és fontosságát a nyelvhasználat, a nyelvgyakorlás és egymás kultúrájának megismerése szempontjából.

A Bolyai János Gimnázium alaposan kidolgozott, 15 éve kipróbált és jól bevált pedagógiai tervének köszönhetően teljesültek és teljesülnek is az említett célok. Számptalan diák tett és tesz azóta is minden évben sikeres nyelvvizsgát a németországi út után, hiszen három héten át vannak és élnek együtt vendéglátó családjaik körében a német és a magyar diákok, amikor a közös nyelv a német. Ennek során tanulják és megismerik egymás országát, annak nevezetességeit, kultúráját, történelmét és szokásait. Nagyon gyakran életre szóló barátságok szövődnek. Ez az a hozadék, ami kiegészíti a tanórákat, amit az iskolai

oktatás, bármilyen jó is legyen az, természetéből adódóan nyújtani nem tud.

Gazdag országismereti és kulturális programot állítottak össze a két gimnázium tanárai cserepartnereik számára. 2001 júliusában a korszerűen felszerelt, modern königsbrunni gimnázium bemutatása után óralátogatásokon vehettek részt a Bolyai Gimnázium diákjai. Megtekinthettek egy csodálatos musicalt is a német gimnazisták előadásában. Beutazhatták Bajorországot, bejárhatták II. Lajos bajor király gyönyörű várait és kastélyait, Neuschwansteint és Linderhofot. Bepillanthattak a “mesekirály” életének rejtelseibe, megcsodálhatták Oberammergau házainak vadászjeleneteket és a természetet ábrázoló freskóit, elámultak az Alpok fenséges havas hegycsúcsait látva, fényképeken és videón örökíthették meg Ulm dómját és jellegzetes favázas házait, a felső várfalról bepillantottak a városlakók alatt fekvő kis virágos kertjeibe. Elüldögélhettek a Duna keskeny bajorországi folyama partján, végigsétáltak München főterén, majd a monumentális müncheni Olympiastadionon, barangolhattak és vásárolhattak Augsburg középkori levegőjű városközpontjában, meg-

bámulták a wieskircheni fehér-aranyba öltözött barokk templomot.

A hétfégi családi programok során még lovagi- és várjátékokra, a helybeli búcsúra és vidámparkba is eljutottak diákjaink.

A magyar program sem volt szerényebb. Először a Bolyai Gimnáziummal ismerkedtek a német diákok.

Két nap alatt 10 tanóráat látogatott meg a 12 diák és a tavalyi csoport két kísérőtanára, *Dorothee Schmitz* és *Annette Gräfenstein*, akik azt kérték iskolájuktól, hogy az idén is ők kísérhessék a diákcsoportot Magyarországra, mert annyira jól érezték magukat nálunk. A vendégek részt vettek az elsősök, a “golyák” vidám avatásán s az azt követő bálon. A következő napokban először Salgótarjannal ismerkedtek. Megtudhatták, milyen nehéz volt az egykori bányászors Európa második legnagyobb földalatti bányamúzeumában, és betekinthe-

tek az üvegfúvás és -gyártás embert próbáló mesterségének titkaiba az Öblösüveggyárban. Érdeklődő kérdéseikre mindenhol szíves válaszokat kaptak.

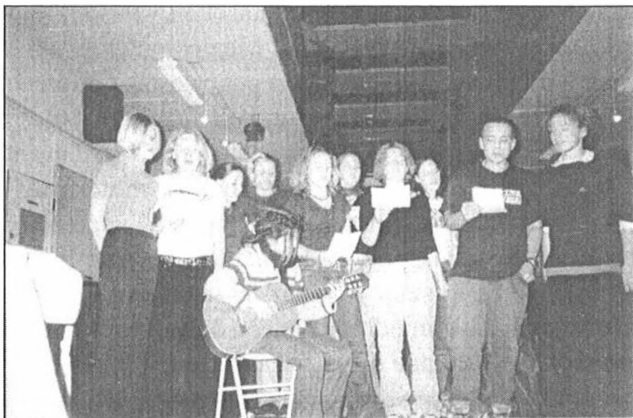
Sok egyéb mellett elvárásolta német vendégeinket az egri várrom és a belváros; a budapesti városnézés során a belváros és a Váci utca, a Gerbaud-cukrászda, a Halászbástya és a Mátyás-templom, a Duna és hídjai,

a Parlament, a visegrádi panoráma, Szentendre meghitt kisvárosi hangulata, az esztergomi dóm, Hollókő öreg-modern falujának világörökségi együttese; a bujági patrióták vendégszeretete és a falu híres művészenek, Glatz Oszkárnak remek alkotásai, a falu Szent-Györgyi Albertről elnevezett Általános Iskolája, mai is élő népművészete, a buják közeli üdülőközpont, majd a sziráki kastély és lovasprogramjai. Ehhez járult hozzá természetesen vendégfogadó családjaink szokásos és messze földön híres magyaros vendégszeretete, melynek köszönhetően a német vendégek valóban fantasztikusan érezték magukat.

A búcsúesten a magyar diákok értékes, magyar népművészeti motívumokkal festett hollóházi porcelántányérvakkal, bögrékkel, s a 15. évfordulóra a königsbrunni gimnáziumnak szánt magyar népviselet-

be öltöztetett porcelán asszonyszobrocskával ajándékozták meg német partnereiket és tanáraikat.

S hogy e szép élményekben a 24 fiatalnak része lehetett, annak köszönhető, hogy 15 évvel ezelőtt a Bolyai Gimnázium jelenleg már nyugdíjas tanára, *Dr. Antal Elemérné* egy megyei küldöttséggel Münchenbe utazott és a *Bayerischer Jugendring* ajánlatai közül a *Gymnasium Königsbrunn*t választotta. Ott megtalálta *Stefan Jánosit*, a magyar származású angoltanárt, aki a gimnázium igazgatója, *Dietrich Lauchner* támogatásával és idén nyugdíjba vonult igazgatóhelyettese, *Emma Sprenzinger* és a tantestület aktív részvételével 15 éve fáradhatatlanul dolgozik együtt *Bulyovszkyné Borók Edittel* és a Bolyai Gimnázium tanáraival a két gimnázium diákcserkapcsolatának ápolásán és fejlesztésén.

Őszintén reméljük, hogy a könnyes búcsú után november elsején hazautazott német diákok nemcsak jó hírünket vitték magukkal, hanem jövőre is és felnőttként, családjukkal együtt is visszatérnek majd hozzánk, s hogy az elmúlt és jövő 15 év hozzájárul ahhoz, hogy fiataljaink felnőtt barátokként legyenek otthon majdani közös Európánkban.

Hogyan is kezdődött a Königsbrunni cserekapcsolat

dr. Antal Elemérné

Dr. Antal Elemérné, gimnáziumunk nyugdíjas némettanárának a búcsúesten elhangzott beszéde

Tisztelt Vendégek, Kedves Kollégák, Barátaim!

Én voltam az, aki 15 évvel ezelőtt felvettem a kapcsolatot a königsbrunni gimnáziummal, ezért szeretnék valamit a kezdetekről mesélni.

Ez nem az első próbálkozásom volt arra, hogy a német tanulókkal cserekapcsolatot létesítsek. Már 28 évvel ezelőtt, 1973-ban voltam a Bolyai Gimnázium egy diákcsoportjával az akkori NDK-ban, Thüringiában. De ez teljesen magánkezdeményezés volt, ami tanulóim biztatására történt.

Az egyik bolyais tanítványomnak, egy diáklánynak volt egy barátnője a Weimar és Jéna között fekvő kisvárosban, Apoldában. A két lány rendszeresen levelezett egymással. Innen támadt diákunknak az az ötlete, hogy szervezzünk egy külföldi csereutazást az NDK-ba. A német kislány levelezőpartnereket keresett a magyarok számára, akik nagyon szerettek volna a cserében részt venni.

Elkezdődött a levelezés. A német osztályfőnök is írt nekem, erre aztán meglátogattam őt Apoldában, és akkor közösen átgondoltuk és megbeszéltük a lehetősé-

geket. Akkoriban egyáltalán nem volt magától értetődő dolog, hogy egy iskola diákjai külföldre utazhatnak, mindenhol akadályokba ütköztünk. Különösen a német partnernek volt nehéz a dolga. Nem volt útlevelük, különböző engedélyeket, papírokat kellett beszerezniük a hatóságoktól. Támogatást sem kaptunk senkitől, mindent egyedül kellett beszerezniük és megszervezniük. Én egyedül kísértem a csoportot, s a nyári szünetünkben utaztunk Apoldába. A program remekül sikerült, a családok nagyon barátságosan fogadtak minket, s mindent megtettek, hogy jól érezzük magunkat. Aztán a német barátainkkal együtt utaztunk vissza Magyarországra, és ők is 10 napot töltöttek el itt nálunk. Így tanulóinknak lehetőségük nyílt és rá is kényszerültek arra, hogy majd három héten át németül beszéljenek. Nyelvtudásuk észrevehetően javult.

Ez a csereút sajnos nem ismétlődött meg, mert a szervezés nehézségekbe ütközött, de a partnerek még sokáig leveleztek, és néhányan kölcsönösen meg is látogatták egymást, nem is egyszer. Én magam a német tanárnőben jó barátnőre találtam. Barátságunk ma is él, családjainkkal azóta is gyakran meglátogattuk egymást. Utoljára ezen a nyáron voltunk náluk: lányuk esküvőjére, aki ma már orvos, szolt a meghívásunk.

Mint említettem, első külföldi utunknak nem volt folytatása, de annál nagyobb az örömöm, hogy ez a partnerkapcsolat veletek már 15 éve tart. Véleményem szerint egy országot, s az ott élő emberek életét csak akkor lehet igazán megismerni, ha az ember egy bizonyos időt családoznál tölt el, még akkor is, ha ez az idő nagyon rövid.

A turisták megtekinthetik egy idegen országban a legfontosabb nevezetességeket, gyönyörködhetnek a tájak szépségében, megismerhetik a hoteleket, de az állampolgárok mindennapi életéről nem kaphatnak képet.

15 évvel ezelőtt már könnyen utazhattunk külföldre, és ekkorra már nyugaton is, különösen Bajorországban nagy érdeklődés támadt a magyarok iránt. Gazdasági, társadalmi és kulturális kapcsolatok jöttek létre országaink között. A müncheni Jugendring (Ifjúsági

Kör) elindította a bajor-magyar középiskolák közötti kulturális kapcsolatok kiépítését. Így jutottam el egy megyei delegációval Münchenbe azzal a megbízással, hogy információkat szerezsek a diákcseréről. A Jugendring már sok iskolát ismert és ajánlott nekem, amelyek szívesen részt vettek volna egy cserekapcsolatban. Én ezek közül Königsbrunnat választottam. Ezután a Jugendring elvitt engem Königsbrunnba, ahol Emma Sprenzinger asszony fogadott. Keresztülvezetett engem az iskolán, mely csodálatosan szép és modern volt már akkor is, majd hosszú és részletes megbeszélést folytattunk vele a cseréről, mert ő volt az, aki a tanulók külföldi utazásainak ügyében illetékes volt. Mindent pontosan, a részletekbe menően megterveztünk és rögzítettünk: többek között például a kiutazások időpontját, a résztvevők számát, a szállást és az ellátást, a programokat, a kirándulásokat. Később bemutattak az igazgató úrnak és néhány tanárnak is, mindenekelőtt Jánosi úrnak.

A legjobb benyomásokkal tértem haza.

Itthon informáltam az iskolavezetést a tapasztalataimról, majd felvettük a kapcsolatot, úgyhogy 15 évvel ezelőtt utazhatott Königsbrunnba az első diákcsoport. Ezen az úton nem én vettem részt, de tudom, hogy nagyszerű volt, s tanulóink sok szép élménnyel tértek haza. Nagyon barátságosan fogadták őket a königsbrunni családok, sok szépet és érdekeset láttak, barátokra találtak.

Remélem, hogy a két iskola testvéri kapcsolata a jövőben is megmarad, és gyermekeink sok új barátot szereznek. Sprenzinger asszony volt olyan kedves, és elküldte nekem a gimnázium évkönyvét. Tudom, hogy nyugdíjba ment, de biztosan vannak még a königsbrunni gimnáziumban tanárok, akik a cserekapcsolat ápolásában segíteni fognak.

Ebben a reményben kívánok a kedves vendégeknek szerencsés hazaérkezést. Meséljék el otthon - remélhetőleg jó - élményeiket. Remélem, hogy a következő években is, akár turistaként is, ellátogatnak majd Magyarországra.

Az 5. francia-magyar diákcseré

Lékóné Lantos Zsuzsanna
franciaatanár

A 2000-2001-es tanévben került sor az 5. francia-magyar diákcserére, melyben iskolánkból 30 tanuló vett részt (6 különböző osztályból). A kiutazás, az előzetes levélváltás megszervezése, a vendégek fogadása, a programok, kirándulások lebonyolítása, a műsor összeállítás, betanítás, fordítás – ezek azok a feladatok (a teljesség igénye nélkül), amelyet a két kísérő tanár (Konti Csilla és Lékóné Lantos Zsuzsanna) vállalt azért, hogy a francia nyelvet tanuló bolyaisták eljussanak Franciaországba, s ott megismerkedjenek Pontarlier városával, s annak környékével, valamint „testvériskolánk”, Lycée Xavier Marmier hétköznapjaival is.

A kint tartózkodásunkról, ottani programunkról a helyi sajtóban megjelent cikk is tanúskodik, melynek fordítását Vojtek Szandra készítette.

Les Hongrois en visite à la ferme musée du Montagnon

Mardi après midi, Denis Querry s'est fait guide pour accueillir le groupe d'élèves hongrois du lycée Xavier-Marmier de Pontarlier en visite à la ferme-musée du montagnon de Fournets-Luisans, hameau de Grandfontaine.

Depuis dix ans, le lycée Xavier-Marmier participe à un échange, avec le lycée Bolyai János de Salgotarjan (Hongsie). Lors de la semaine de visite des Hongrois, les enseignants leur ont montré les caractéristiques de notre région.

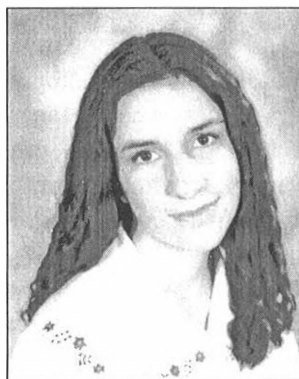
La géologie, l'industrie horlogère, l'architecture des fermes du haut Doubs et le mode de vie, l'important passé du sel en Franche Comté, la visite de Besançon, et le château de Joux.

Une visite à la ferme du Montagnon permet d'aborder à la fois, le mode de vie, l'architecture et la gastronomie.

Les élèves Hongrois ont déjà étudié pendant 3 à 6 ans le Français. Cette visite leur permet bien évidemment d'enrichir leurs connaissances linguistiques, mais également de connaître nos traditions, notre mode de vie. Habitant dans une famille toute la semaine, les élèves sont immergés dans notre culture.

Denis, les guide à travers les différentes pièces de la ferme « le cœur à commencer par une ferme comtoise datant de 1736 dans une pièce que l'on appelle le tué, ce qui veut dire en patois le « tuyau ».

A magyarok látogatóban a montagnon-i tanya-múzeumban

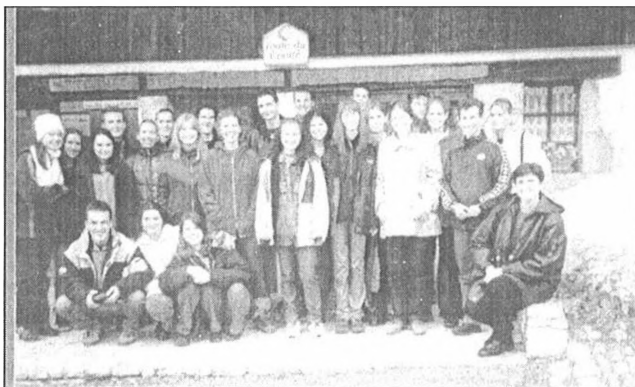
Vojtek Szandra 12.d

Kedd délután Denis Querry fogadta a magyar tanulók csoportját a pontarlier-i Xavier-Marmier gimnáziumból, akik a montagnon-i tanya-múzeumot látogatták meg Fournets-Luisans-ban, a grandfontaine-i tanyán.

A Xavier-Marmier Gimnázium 10 éve vesz részt cserekapcsolatban a salgótarjáni (Magyarország) Bolyai János Gimnáziummal. A magyarok látogatásának hete alatt a tanárok bemutatták nekik régióink arculatát: a földtörténetét, az óramúzeumot, a felső Doubs vidékét, a farmok életmódját, a só múltbeli jelentőségét Franche Comtéban, Besançon és Joux várárt. A montagnon-i farm meglátogatása lehetővé teszi a betekintést az ottani életmódba, a farm felépítésébe és a gasztronómiába.

A magyar diákok már 3-6 éve tanulják a franciát. Ez a látogatás természetesen lehetővé teszi nyelvi ismereteik

gazdagítását, ugyanakkor megismerik hagyományainkat, életmódunkat. Azzal, hogy egész héten egy családnál laknak a tanulók, kultúránkból is ízelítőt kapnak.

Cette « cuisine » des habitants de l'époque était toujours située au centre de la maison sans fenêtre ni porte sur l'extérieur et permettait l'accès à toutes les autres pièces, y compris les écuries qui portes ouvertes étaient source de chaleur animale.

La vie en hiver était intense dans cette seule pièce pavée de dalles en pierre permettant un nettoyage à grandes eaux.

On y exécutait tous les gros travaux ménagers du moment; la lessive sur une planche à laver dans une seille en bois pleine d'eau chaude (ou baquet), les pains et gâteaux dans le four à pain; le fromage de comté dans un grand chaudron en cuivre. Les salaisons pour conserver la viande en la salant et en la séchant; la goutte avec quelques fruits du pays (domestiques ou sauvages) et principalement la gentiane dans l'alambic.

A la fin de la visite les jeunes Hongrois ont été très impressionnés par le nombre de jambons pendus au-dessus de leurs têtes, et très surpris qu'un jambon passe une année à sécher, en perdant 1/3 de son poids initial.

Une dégustation de saucisse cuite froide fabrication de la maison Myotte Noël, a été la bienvenue, et tous l'ont fortement appréciée, avant de repartir vers d'autres découvertes de la région.

Denis a farm különböző részein vezette őket keresztül: „Az 1736 óta létező comtois-i farm szíve egy helyiség, melyet „tué”-nak hívnak, amit tájszóval „tuyau”-nak (=kémény) ejtenek. Abban az időben a „konyha” mindig a ház közepén helyezkedett el ablak és kijáratú ajtó nélkül, és ez lehetővé tette az összes többi helyiség

megközelítését, ide érve az istállókét is, ahonnan az állatok melege áradt be. Télen az élet igen intenzív volt ebben az egyetlen kőlapokkal kövezett helyiségben volt, amelyet bő vízzel fel lehetett mosni. Itt végezték az összes aktuális házimunkát: a meleg vízzel teli fadézsában való mosást; a kemencében itt sütötték a kenyeret és a süteményeket; itt csinálták a Comté sajtot egy

nagy rézüstben. Itt végezték a besózást, a húskonzerválását és szárítását. Itt főzték a pálinkát az ország természetéből vagy vad gyümölcséből, főleg a tárnicsból.

A látogatás végén a fiatalokat nagyon érdekelte a sonkák száma, melyek a fejük fölött függtek, és nagyon meglepődtek, hogy egy sonka egy évig is szárad, miközben súlyának 1/3-át elveszíti.

Végül a búcsúzáskor - mielőtt a régió további felfedezésére indultak volna - a Myotte Noël ház által gyártott kolbászt kóstolták meg, amit mindenki nagyon értékelt.

A lengyel csere

Godó Gábor 10.b

2001. év márciusának egyik napján...

Ahogy kellett beálltunk párosával a sorba óra előtt, s vártuk – nagyobb izgalommal annál, amit az emberek általában izgalomnak neveznek – Siklósi Zoltán tanár urat. Az óra elkezdődött, a szokásos formások után leültünk és vártuk, hogy kinek nem lesz ma kegyelem. E helyett tanár úr nem kezdte lapozgatni a

naplót, hanem egy közérdekű információba vágott bele, mely a **lengyel cserekapcsolat** címet viselte.

Tudatott velünk néhány dolgot az úttal kapcsolatban, majd padtársammal összenéztünk és mondtuk halkán: „Jó lenne menni!” Tanár úr megkérdezte, hogy

érdekel-e valakit a program és páran jelentkezünk. Az idő haladt és egyre több részletet tudtunk meg a cserekapcsolatról, majd befizettük a pénzt. Nekünk jelentkezőknek egy rövid jellemzést kellett írni magunkról angolul, amit elküldtek a **czestochowai** iskola minket fogadó diákjainak.

Máris április 22. Az eső esett. A reggeli órákban felszálltunk a buszra és elindultunk a sok kalandvágyó, ismeretlenbe utazó társainkkal Lengyelországba. Elkezdődött...

Utazásunk első megállóhelye a Szlovákiában található Besztercebánya volt. A város főterén sétáltunk néhány percet, majd folytattuk utunkat. A Tátra vonulatát mindannyian megcsodálhattuk, s sokan meg is örökítették néhány lenyűgöző, a köddel szinte egybemosódó hegyet. 14⁴⁴-kor Chyzne-nél átléptük „rövid várakozás után” a szlovák-lengyel határt, s máris Lengyelország területére értünk. Az eső csökönyösen és komoran esett, de a bennünk egyre jobban fokozódó izgalom minden cseppjét eltüntette, s mi vidámak maradtunk a felhőszakadás ellenére is.

Ebben, e teljesen más világban hagytuk magunk után a kilométereket, s a „szárguldás átka”: el is tévedtünk.

A hely, ahová kilyukadtunk (nem lett volna jó, ha kb. 56 évvel ezelőtt lyukadtunk ki ott) Birkenau (Brzezinka) volt. Itt útbaigazítást kértünk és folytattuk a „lengyel kalandot”. Már nem álltunk meg többet egészen az iskoláig. Czestochowában vagyunk az iskola előtt.

Bent egy nagy teremben fogadtak minket. Szembetűnő volt, hogy csak egyetlen fiú volt a „fogadó bizottságban”. (Ennek mi fiúk örültünk.) Itt az előre elküldött levelek alapján kiválasztottak minket és mindenkinek elkezdődött az egy hét az „új családjával”, s nekik „új gyermekükkel”...

Felébredtem egy másik ágyon, másik szobában, másik utcában, másik városban, másik országban, más családdal, ahol magyar beszéddel nem sokra mentem volna. Láttam előre, hogy ez az egy hét nyelvkurzus is egyben (így is lett).

Az első, teljesen Lengyelországban töltött hétfői napunk kezdetén megismer-

kedtünk a partneriskolánkkal, a Henryk Sienkiewicz Líceummal. Az iskola épületét tekintve inkább egy „minden extrával ellátott, bejárhatatlan, labirintusszerű tanoda” jellegét tükrözte. Hogy miért? A gimnázium több épülettel, sportsarnokkal, konditeremmel, szaunával, szoláriummal, uszodával, stb. rendelkezett. Ezután a nagy hírű kolostoregyüttesbe, a Jasna Gorába látogattunk el. Itt egy atya tartott nekünk előadást magyar nyelven. Elmondta (büszkeségünkre), hogy az első szerzetesek és templomépítők magyarok, a pálos magyar szerzetesek voltak ebben a városban. Itt láthattunk imádkozó lengyeleket, katolikusokat, gyönyörű templomokat és egy híres festményt, a Fekete Madonnát. Azt hiszem mindenki élvezte a látogatást. Délután az iskolában tesi óra volt, ahol megmozgattuk az utazástól ellustult izmainkat, és kitartóan szurkoltunk a magyar és lengyel lányok által játszott röplabda meccsen. Jó volt a hangulat.

Kedden Varsóba, Lengyelország fővárosába utaztunk. Az eső még vasárnap óta nem aludt. Buszunk a Nemzeti Színházról nem messze parkolt le. Legelőször megtekintettük az Ismeretlen katona síremlékét, aztán az Óváros felé vettük az irányt. Kaptunk szabadidőt és

a zuhogó eső ellenére mindenki járta a még számára ismeretlen. Lehetőségünk volt megnézni a Királyi Palotát, ahol annak idején a lengyel uralkodók laktak. A székesegyházba sajnos nem tudtunk bemenni, de utunkat folytatva egy olyan templomhoz értünk, ahol egy Popieluszko nevű pap (akit meghurcoltak és meggyilkoltak) tartotta annak idején miséit. Az időjárás drasztikusra fordult és kénytelenek voltunk „hazamenni”.

Szerdán a Krakkói-Chestochowai-fennsíkra látogattunk el. Eljutottunk egy mészkősziklával tarkított vidéken Nagy Lajos két lovagvárába. Délután az iskolában a drogokról folytattunk eszmecserét több-kevesebb sikerrel, valamint a lengyelek egy filmet is készítettek nekünk (angol nyelven) ezzel kapcsolatban.

Az eső rengeteg kávét ihatott, ugyanis még csütörtökön sem jött álom szeméire. Ez a nap sűrűnek ígérkezett. Krakkó az első helyszín, a lengyelek által nagyon szeretett város (nem véletlenül).

Wawel mindenki számára felejthetetlen élményt nyújtott. Egyesek keringőztek a reneszánsz palota ud-

varában. A katedrálisban és a hozzá tartozó gyönyörű környezetben azt hiszem mindenki közel érezhette magához Istent. Magyar vonatkozásokban sem volt hiány szerencsére (későbbiekben sajnos): magyar királyok márványból készült síremlékei, Hedvig (Jadwiga) magyar királyné, Báthory István... síremlékei után büszkék lehettünk, hogy magyarok vagyunk!

Amire utaltam pár sorral feljebb: Auschwitz. A történelem egyik legborzasztóbb színhelyére érkeztünk. Félelem, csönd, fegyelem, sajnálat és egyúttal kíváncsiság uralkodott rajtunk. „Oh, Istenem! Miért kellett ez?” – kérdezte mindenki a belső hang.

Itt szintén magyar idegenvezetőt kaptunk. A nagy területet múzeumná nyilvánították. Amikor benn a táborban eljutottunk a cinikus feliratot (Arbeit macht frei) közrefogó kapuhoz, hirtelen mindenki elfelejtett levegőt venni. A barakkokat sorra jártuk és mindenhol a vitrinekben tárolt szomorú történelemmel találkoztunk. Hihetetlen volt számomra bemenni egy-egy gázkamrába, krematóriumba és odaállni a kivégző falhoz. Itt végigtapostuk a történelem szomorú, de igaz nyomait...

Péntek. Az eső ágyba bújt. Myrowban napsütés, kolbászsütés és lovaglás ajándékozott meg minket. A

levegő friss, a hangulat remek, a kolbász kellőképp zsíros volt. Alkalmunk volt látni Siklósi Zoltán tanár urat lovagolni. Itt igazán belegondolt mindenki, hogy mindjárt vége, és ezért este – nem tagadom – együtt elmentünk szórakozni. Jó volt...

A szombati napon mindenki a „családjával” teremtett programot. Én, személy szerint meg voltam elégedve az ottaniakkal. Próbáltak mindenben kedvembe járni (bár a lengyel ételek terén voltak problémák), és ezen a napon tudtam venni néhány ajándékot az otthoniaknak. Este találkoztunk a többiekkel, és egy szórakozóhelyen még egy utolsót buliztunk. A „nem-várt” elavulás mégis megtörtént...

Vasárnap reggel mindenki elköszönt „családjától”, és ott szerzett barátaitól. A könnyek sem maradtak el. Rengeteg élménnyel megtelve tértünk haza.

A lengyelek szeptember végén jelentek meg városunkban. Az érkezésük napján – mondanom sem kell – az eső esett. Sajnos nem tudtunk velük tartani minden kirándulásukon, de a budapesti túrán többen is részt vettünk. Első teljes napukon Salgótarján nevezetességeit tekinthették meg, majd a többi napokon ellátogattak Magyarország nagyobb városaiba. El kell mondanom azonban, hogy az ittlétük alatt – szinte 180 fokkal – megváltozott egyesek viszonya a partnerével. Ennek nem örültem, de hát mit lehet tenni? Már ők is visszatérek...

Köszönet: Csank Lacinak

ODK 2001.

Gazsi Orsolya 9.b

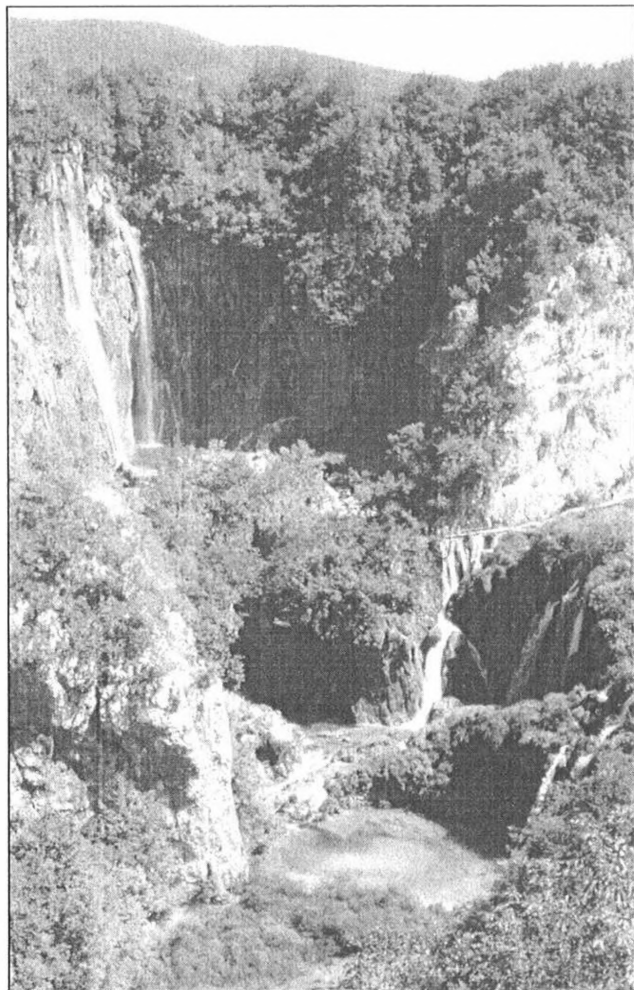
Rádi Mariann 10.c

Mint az utóbbi években, tavaly is lehetőségünk adódott, hogy az ODK-túra keretein belül ellátogassunk Európa egyik legvarázslatosabb helyére.

2001 júliusában indult el egy lelkes kis társaság a gimnázium elől, hogy egy másfél hetes körutazás alkalmával minél több felejthetetlen élményt szerezzen,

és megismerje a horvát tengerpartot. Kísérő tanáraink Széky Miklós és Paróczai Csaba tanár urak voltak.

Legelőször a szlovéniai Postojnai cseppkőbarlangot csodáltuk meg, ahol még egy 2 km-es földalatti vona-

Plitvicei-tavak

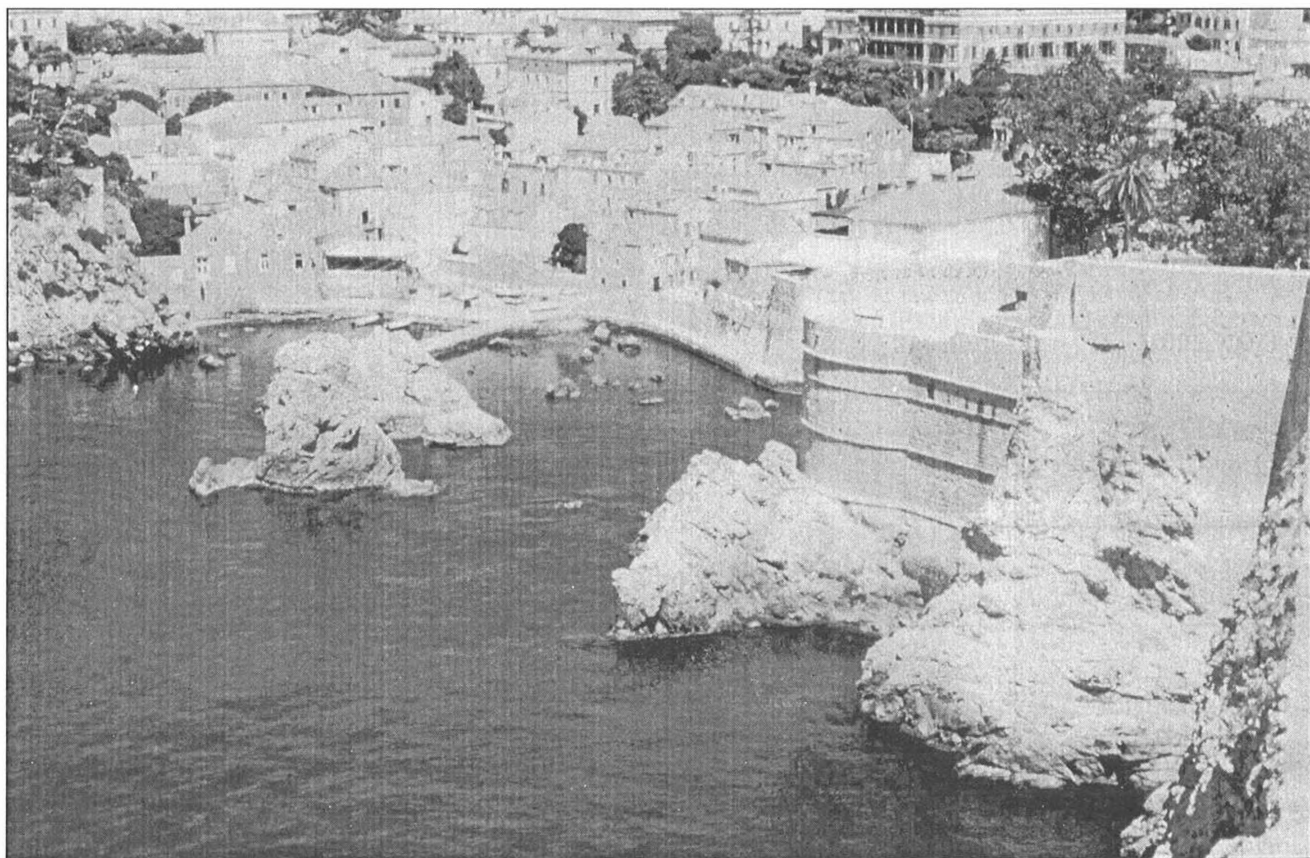
tozást is tettünk. Utunk első állomása az Adria egyik legforgalmasabb városában, Rovinjban volt. Itt végre kipihenhetjük a buszon töltött éjszaka és a nap fáradalmait. Kempingünk rendkívül kedvező helyen volt, alig 50 m-es séta után elértük a tengerpartot. Másnap a környék két nagyvárosának, Pulának és Rovinjnak a nevezetességeit néztük meg. A 4. nap továbbindultunk a Krk-szigetre. Útközben egy kiadós sétát tettünk Finnében (Rijeka). A kempingünk Punatban volt, ahol a délutáni sátorverés után mindenki, mintha parancs lett volna, a tengerbe „vetette magát”. Punat egy kis, hangulatos turistaközpont. A nappali hőség elmúltával mintha feléledt volna a város. Mindenki elindult nézelődni,

vásárolgatni. Az egyik délutánra Széky tanár úr még egy fakultatív programot is talált nekünk: néhányan hajókiránduláson vettünk részt, melynek során elhaladtunk a Madarak-szigete mellett is, ami egyesekben már Hitckok filmjéhez hasonló félelmet keltett. Még több tíz méter után is sirályok tucatjai kísérték a hajónkat. A kirándulás fénypontja a bűvárkodás volt egy közeli öbölben. A kapott bűvárfelszerelésben órákig gyönyörködünk a tenger élővilágában.

A következő napon továbbindultunk. Utunk során megtekintettük Trogír városát, majd pedig Sibenik híres templomát. A katedrális falát 74 kőportré díszíti. Fél napi buszozás után újra felvertük sátrunkat, most Makarska egyik kempingjében. A hely érdekessége, hogy előttünk a végtelennek tűnő tenger, mögöttünk pedig a hatalmas sziklahegyek húzódtak. Aki Horvátországban jár, annak érdemes ellátogatnia Dubrovnikba. A városnak igazi történelme van. Az óvá-

ros falain még ma is látható golyólövések jelzik, hogy Dubrovnik már sok mindent megélt.

Hamarosan elérkezett a visszaindulás pillanata. Útközben betértünk Splitbe, Horvátország legforgalmasabb kikötőjébe. A városnézés után, utolsó úti célunk, a Plitnicei-tavak felé indultunk. Az esti sátorbontás után izgatottan vártuk milyen új, izgalmas élményeket szerez e varázslatos táj. Nem ért minket csalódás. Az égszínkékv tavak és vízesések között egy egész napos gyalogtúrát tettünk. A túra után talán már legbelül mindenki azt várta, hogy a saját ágyikójában egy jó nagyot alhasson. Egy utolsó, a buszon töltött éjszaka után ugyanis másnap hajnalban a lelkes csapat megérkezett Salgótarjánba, ahol már a szülők nagyon vártak bennünket. Nagyon örültünk, hogy ilyen kalandokban lehetett részünk, és ilyen felejthetetlen élményt jelentett ez a túra. Reméljük, a következő években is ilyen jól fognak sikerülni az ODK-túrák.

Dubrovnik

Kitüntettek

dr. Dobány Irén
Bolyai Emlékérem

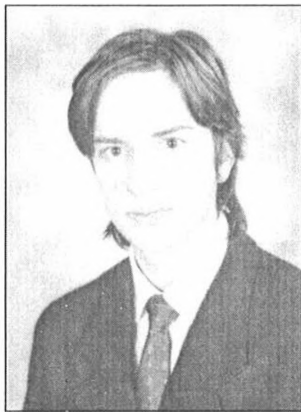
Juhász Zsuzsanna
Bolyai Emlékplakett és Díszokirat

Kancsulik Attiláné
Bolyai Emlékplakett és Díszokirat

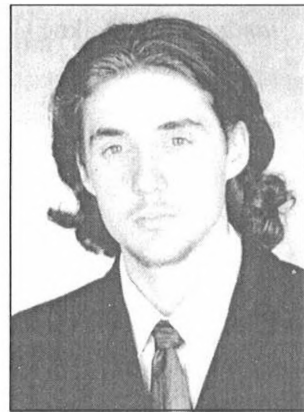
László Szilvia 12.a
*Elismerő Oklevél és
Bolyai Emlékérem*

Csank László 12.d
Elismerő Oklevél

Agócs Gergely 12.a
Elismerő Oklevél

Deák István 12.a
BÖDE-díj

BOLYAI NAPOK 2001
ORSZÁGOS VERSENYEKEN KIEMELKEDŐ EREDMÉNYEK

Tanulmányi versenyek

CSEH GABRIELLA 12. A 7. helyezett
Francia nyelvű OKTV
II. kategória országos döntőben
tanára: Dembrowszky Zsuzsanna

LÁSZLÓ SZILVIA 12. A
Kazinczy-érmét kapott
Édes anyanyelvünk verseny
országos döntőjében (5. helyezett)
tanára: Lékóné Lantos Zsuzsanna

MIHELLER TIBOR 8. D 2. helyezett
Dr. Less Nándor Országos Földrajzverseny
döntőjében
tanára: Berencsikné Gedeon Hajnalka

PINTÉR GERGŐ 8. D 11. helyezett
Dr. Less Nándor Országos Földrajzverseny
döntőjében
tanára: Berencsikné Gedeon Hajnalka

CSANK CSABA 12. D 28. helyezett
Matematika OKTV országos döntőjében
tanára: Rozgonyi István

RACS MARIANNA 11.D 5. helyezett
Országos Környezet-és Egészségvédelmi Verseny
döntőjében
tanára: Bagyinszki Boglárka

TÓTH NÓRA 10. A 6. helyezett
Országos népdaléneklési verseny
tanára: Siklósi Zoltán

RUSZ DÁNIEL 11. D 13. helyezett
Mit tudsz a NATO-ról országos verseny
tanára: Árpád Sándor

Sporteredmények

MIKLÓS PÉTER 9. A

Országos Diákolimpia 1. helyezett

100 m –es síkfutás

felkészítő tanára: Czene Éva és Pálfalvai Zoltán

NÁGEL ANNAMÁRIA 11. B

Országos Diákolimpia 1500m 2. helyezett

Országos Diákolimpia 800 m 3. helyezett

Ifjúsági országos bajnokság 1500m 8. helyezett

Ifjúsági országos bajnokság 800m 6. helyezett

a Magyar Köztársaság 2001. évi fedettpályás junior bajnoksága

1500m 3. helyezett

a Magyar Köztársaság 2001. évi fedettpályás bajnoksága 1500m 7. helyezett

Országos mezei diákolimpia egyéni csapat 7. helyezett
16. helyezett

felkészítője: Szilágyi Tibor

RUSZ DÁNIEL 11. D

Országos Diákolimpia 800m 3. helyezett

Országos Bajnokság 800m 2. helyezett

Országos Mezei futóbajnokság 2000. 6. helyezett

felkészítője: Máté Csaba

NÁGEL TAMÁS 9. B

Országos diák mezei futóbajnokság 3. helyezett

Kismaratonai országos futóverseny 3. helyezett

Országos futóbajnokság 4. helyezett

Országos mezei futóbajnokság 2. helyezett

felkészítője: Szilágyi Tibor

GOLYÁN PÉTER 9. B

Országos bajnokság 1000 m akadályfutás 2. helyezett

Országos diákolimpia

mezei futóbajnokság 17. helyezett

felkészítője: Király Zoltán

SÁFÁR SÁNDOR 11. B

Országos diákolimpia

110 m-es gátfutásban 8. helyezett

Országos diákolimpián távolugrásban 8. helyezett

felkészítő tanára: Pálfalvai Zoltán

KISS NIKOLETTA 11. A

BALYA ÁGNES 11. D

PÓKA ANDREA 10. C

BARNA JUDIT 10. A

Ritmikus sportgimnasztika országos diákolimpia csapat 1. helyezettjei

felkészítője: Póka Márta

PÁDÁR ZSÓFIA 9. D

VARGA VIVIEN 9. D

GUBÁN DOROTTYA 9. D

KÖRMENDY ADRIENN 9. D

Ritmikus sportgimnasztika országos diákolimpia csapat 7. helyezettjei

felkészítője: Póka Márta

PALKONYAY SZILVIA 9. D

BAKOS ANNA 9. B

PAZONYI BOGLÁRKA 10. A

ONDRÉK ZSANETT 10. D

Mezei diákolimpia csapat 16. helyezettjei

felkészítő tanára: Cserkúti Edit

Országos döntőbe jutottak

Kémia OKTV - n		Irinyi János kémia versenyen	
CSANK CSABA	12. D	KESZI-PETIK ANNA	9. C
		MOLNÁR MÁTÉ	10. C
A Kazinczyról elnevezett Szép Magyar Beszéd versenyen		Népdaléneklési versenyen	
TÓTH NÓRA	10. A	PALKONYAY SZILVIA	9. D
A „Nyelvünkben élünk” versenyen		„A magyar kereszténység 1000 esztendejéről” vetélkedő országos 11. helyezettei	
ÚJVÁRY ÁRON	8. D	BAKSA ANNA	11. D
		KOVÁCS ERZSÉBET	11. D
Arany Dániel matematikaversenyen		KOVÁCS IMRE	10. D
KESZI-PETIK ANNA	9. C		
TÁCS MIKLÓS	9. C	Sakk diákolimpián	
		PÓKA ANDREA	10. c
Gordius matematikaversenyen		KESZI-PETIK ANNA	9. C
MOLNÁR MÁTÉ	10. C	TÓTH SZILVIA	9. C
Kitaibel Pál Biológiai és Környezetvédelmi versenyen		Pályázat	
PAZONYI BOGLÁRKA	10. A	FODOR MIRIAM	10. D
		BALOGH ANITA	10. D
		TOLMÁCSI FANNI	10. D
		CSONKA MARTINA	10. D

Tantárgyankénti területi és megyei eredmények

Magyar nyelv és irodalom		Fizika	
Arany János megyei versmondó versenyen	<u>1. helyezést</u>	OKTV II. fordulóra jutott	
PETROVICS ZSUZSANNA 8. D		KIRISICS ANDRÁS	12. A
Történelem		Mikola Sándor fizika verseny megyei fordulóján	<u>1. helyezett</u>
Nagy Iván megyei honismereti pályázaton	<u>1. helyezés</u>	KOVÁCS I. GERGELY	10. B
BOCSI ENIKŐ 12. D		KESZI-PETIK ANNA	9. C
Matematika		Biológia	
Dr. Peák István megyei matematikaversenyen	<u>1. helyezettei</u>	OKTV II. fordulójába jutottak	
CSANK CSABA	12. D	AGÓCS GERGELY	12. A
MOLNÁR MÁTÉ	10. C	BARRAK SZAUSZÁN	12. A
BARNA SÁNDOR	11. A	RACS MARIANNA	11. D
KESZI-PETIK JÁNOS	11. D	KISS ALEXA	11. D

Megyei Egészségnevelési csapatverseny

	<u>1. helyezettei</u>
RACS MARIANNA	11. D
KOVÁCS MIRIAM	11. B
PÓCZOS KITTI	11. D
VARGA TAMÁS	11. B

Kémia

OKTV II. fordulóra jutott

AGÓCS GERGELY	12. A
---------------	-------

Német nyelv

PAD ösztöndíjat nyert
(4 hetes németországi ösztöndíj)

BOLLA KAROLA	10. B
--------------	-------

(3 hetes németországi ösztöndíj)

HORVÁTH ANGELIKA	11. D
PROKAI RÉKA	10. B

Francia nyelv

OKTV II. fordulóra jutott

VÉGH SZABOLCS	12. D
---------------	-------

Ének-zene

Országos operaverseny megyei fordulóján 1 helyet szerzett csapat tagjai

11. B osztályos tanulók

BALOGH ORSOLYA
DALLOSI ÁGNES
DEÁK JÚLIA
SEBJÁN BEÁTA
TÓTH ZSUZSANNA
KOVÁCS MIRIAM

Rajz

Új évezred és az ifjúság

– Millenniumi rajzverseny	<u>1. helyezett</u>
VOJTEK SZONJA	12. D

Sporteredmények

Kosárlabda diákolimpia

V. kcs. fiú csapat megye

	<u>1. helyezett</u>
Bagyinszki Gyula	9. D
Horváth Gábor	9. D
Petrucsik Géza	9. D
Homoga Máté	10. A
Kemencei Péter	10. B
Dániel Ádám	10. D
Győri Dániel	9. C
Holecz Dániel	9. B
Molnár András	10. D

CSÖRGE RITA	11. D
NAGY JUDIT	11. D
LAKATOS KATALIN	11. D
GEBHARDT ZSUZSANNA	10. D
NÉMETH MÁRTA	10. D
JANUSEK ANITA	10. D
LIPTÁK ZSÓFIA	9. A
DARANCÓ ÉVA	10. D
PÓKA ANDREA	10. D
SZOÓ NIKOLETT	10. B

Röplabda diákolimpia

V. kcs. leány csapata megyei

	<u>1. helyezett</u>
LAKATOS KATALIN	11. D
GEBHARDT ZSUZSANNA	10. D
NÉMETH MÁRTA	10. D
JANUSEK ANITA	10. D
LIPTÁK ZSÓFIA	9. A
DARANCÓ ÉVA	10. D
PÓKA ANDREA	10. D
SZOÓ NIKOLETT	10. B

Atlétika

Megyei középiskolai diákolimpia

	<u>1. helyezettei</u>
MIKLÓS PÉTER	9. D
100m-es síkfutás	
NÁGEL ANNAMÁRIA	11. B
1500m-es síkfutás	
800m-es síkfutás	
RUSZ DÁNIEL	11. D
1500m-es síkfutás	
800m-es síkfutás	
ONDRÉK ZSANETT	10. D
400m-es síkfutás	
PÁLFALVAI ESZTER	10. A
távolugrás	

Röplabda diákolimpia

VI. kcs. leány csapata megyei

	<u>1. helyezett</u>
--	---------------------

Sporteredmények

SÁFÁR SÁNDOR	11. B	Megyei diákolimpia mezei	
távolugrás		futóbajnokság csapatverseny	<u>1. helyezettjei</u>
200m-es síkfutás		NÁGEL ANNAMÁRIA	11. B
		ONDRÉK ZSANETT	10. D
SÁFÁR SÁNDOR	11. B	BAKOS ANNA	9. B
4x100m-es váltófutás		PAZONYI BOGLÁRKA	10. A
CSONKA ÁDÁM	11. D	PALKONYAY SZILVIA	9. D
PINTÉR DÁNIEL	12. D	REGŐS ZSANETT	9. D
MIKLÓS PÉTER	9. D		
RUSZ DÁNIEL	11. D	Megyei diákolimpia mezei futóbajnokság	
		egyéni verseny	<u>1. helyezettjei</u>
4x400m-es váltófutás		NÁGEL ANNAMÁRIA	11. B
DEÁK VIKTOR	11. D	NÁGEL TAMÁS	9. B
SÁRI CSABA	11. D		
GOLYÁN PÉTER	9. B		

7. D osztály – hatosztályos képzés
osztályfőnök: Tolnai Gábor

Létszám: 35

Lány: 18

Fiú: 17

1. Bakallár Ágnes	26. Kovács Viktor
2. Bakos Zsuzsanna	27. Miheller Balázs
3. Cene Annamária	28. Molnár Balázs
4. Dániel Bence	29. Ponyi Eszter
5. Digner István	30. Rádi Gábor
6. Domján Brigitta	31. Sándor Boglárka
7. Dudás Szabolcs	32. Sárosi Csilla
8. Fehér Andrea	33. Sulyok István
9. Fodor Tímea	34. Szederjesi Anna
10. Gedőczy Zoltán	35. Telek Bálint
11. Gerecz Zsuzsanna	
12. Godó Kitti	
13. Gubán Ákos	
14. Gyurácz Dávid	
15. Hajdú Kitti	
16. Hegyi Zoltán	
17. Hoffer Ádám	
18. Horváth Boglárka	
19. Janovicz Andrea	
20. Kasza Karola Katalin	
21. Kebiche Nabila	
22. Kerekes Csaba	
23. Képes Ágnes	
24. Knizse Péter	
25. Kocsis Kornél	

8. D osztály – hatosztályos képzés
osztályfőnök: Árpád Sándor

Létszám: 35

Lány: 17

Fiú: 18

1. Bada Klaudia	26. Oravecz Bertold
2. Bakos Anita	27. Pásztor Veronika
3. Bakos Zsófia	28. Petrovics Zsuzsanna
4. Csank László	29. Pintér Gergő
5. Csányi Julianna	30. Sándor Gina
6. Csemer Ibolya	31. Sőregi Bettina
7. Deme Sára	32. Szederjesi Tímea
8. Décsey Emese	33. Ujváry Áron
9. Dormán Péter	34. Vass Péter
10. Földi Norbert	35. Verebélyi Gábor
11. Gacsályi Ádám	
12. Gembiczki Attila	
13. Győri Ákos	
14. Holes Annamária	
15. Horváth Valentin	
16. Imre Dávid	
17. Ipolyi Máté	
18. Juhász Brigitta	
19. Kelemen Tímea	
20. Kiss Eszter	
21. Kovács László	
22. Kovács Vilmos	
23. Maczkó Ádám	
24. Miheller Tibor	
25. Mrakics Nikoletta	

9. A osztály – négyosztályos képzés
osztályfőnök: *Batki Arnold*

Létszám: 30
Lány: 19
Fiú: 11

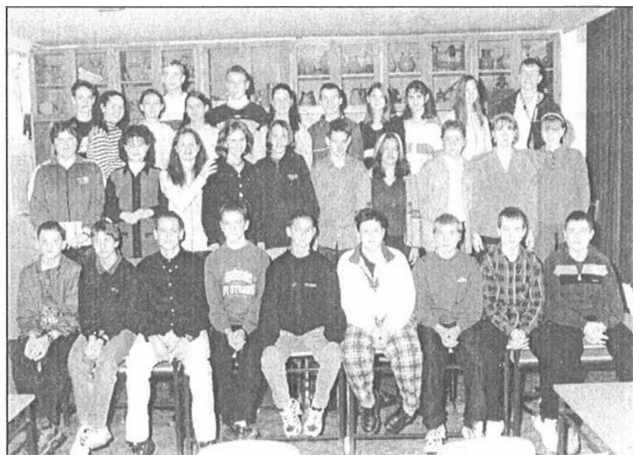
Haladó angol

1. Albnovics Helga
2. Bátfai Gábor
3. Géczy Attila
4. Hajas Katinka
5. Horváth Rita
6. Koruhely Nikoletta
7. Kusza Katalin
8. Lékó Veronika
9. Lipták Zsófia
10. Noszky Gábor
11. Pálmai Zsolt
12. Péter Dániel
13. Pilinyi Zsolt
14. Pintér Lilla
15. Radics Judit
16. Sándor Bernadett
17. Sásdi Balázs
18. Telek Noémi
19. Varga Dániel

Haladó német

1. Bakos Orsolya
2. Cibilka Viktor Sándor
3. Fülöp Erna
4. Kacsur László
5. Kócs Szilvia
6. Kovács Péter
7. Molnár Brigitta
8. Oravecz Zsuzsanna
9. Szabó Veronika
10. Tamás Réka
11. Tóth Katalin

9. B osztály – négyosztályos képzés
osztályfőnök: *Árpádné Vincze Marietta*

Létszám: 32
Lány: 15
Fiú: 17

**Emelt óraszámú
magyar és történelem**

1. Bakos Anna
2. Bócsó Nikoletta
3. Fekete Tímea
4. Földi Ádám
5. Hanczik Noémi
6. Holecz Dániel
7. Lászlók Lilla
8. Nágel Tamás
9. Nagy Szabina
10. Unger Adrienn
11. Veresová Tímea

**Emelt óraszámú
matematika és történelem**

1. Balás Nikolett
2. Balogh Andrej
3. Dudás Veronika
4. Encsi Zoltán
5. Gál István
6. Gazsi Orsolya
7. Kéri István
8. Kovács Ádám
9. Maksi Krisztina
10. Paulovits Balázs
11. Tóth Veronika

**Emelt óraszámú
számítástechnika**

1. Ádám Tamás
2. Boeszkai Gábor
3. Fejes Katalin
4. Golyán Péter
5. Medve László
6. Méhes Bence
7. Soltész Gergely
8. Somoskői Nelli
9. Szondi György
10. Zapartan Cristian

9. C osztály – hatosztályos képzés
osztályfőnök: Dembrovszky Zsuzsanna

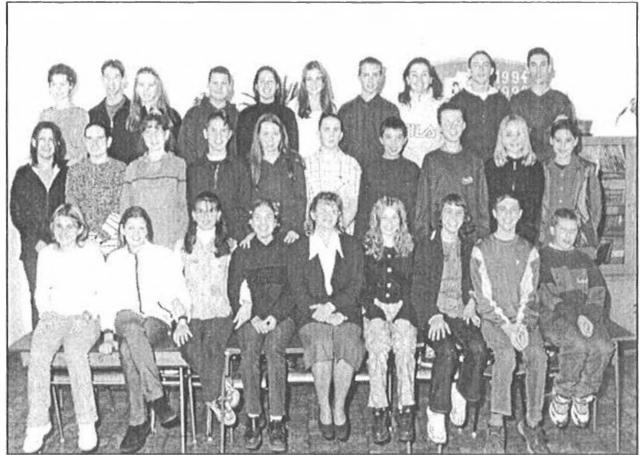
Létszám: 24

Lány: 15

Fiú: 9

1. Antal Gergő
2. Antal Péter
3. Deme Ruth
4. Egyed Andrea
5. Fehér Olga
6. Gáspár Bálint
7. Győri Dániel
8. Györki Nikoletta
9. Holes Ádám
10. Hóváth Eszter
11. Hőgyes Klaudia
12. Kasza Krisztián
13. Kese Lilla
14. Keszi- Petik Anna
15. Makula Edina
16. Pásztor Judit
17. Rozgonyi Katalin
18. Sojnóczki Judit
19. Tács Miklós
20. Tóth Katalin
21. Tóth Szilvia
22. Varga Edina
23. Varga Renáta
24. Zéti Gábor

9. D osztály – hatosztályos képzés
osztályfőnök: Zsiveráné Fekete Borbála

Létszám: 28

Lány: 16

Fiú: 12

1. Angyal Eszter
2. Bagyinszki Gyula
3. Borbás Gyöngyi
4. Gubán Dorottya
5. Harmos Andrea
6. Horváth Gábor
7. Horváth Zoltán
8. Kaszala Rita
9. Kocsis Katalin
10. Körmendy Adrienn
11. Laczkó Sándor János
12. Leskó Georgina
13. Máté Zsuzsanna
14. Miklós Péter
15. Németh László
16. Pádár Zsófia
17. Palkonyay Szilvia
18. Petróczy Attila
19. Petrucsik Géza
20. Racs Csaba
21. Regős Zsanett
22. Serfőző Georgina
23. Szigedi Tamás
24. Szincsák István
25. Tóth Krisztina
26. Utasi Barbara
27. Varga Vivien
28. Zumkó Tamás

10. A osztály – négyosztályos képzés
osztályfőnök: Batkiné Tótok Katalin

Létszám: 25

Lány: 18

Fiú: 7

Emelt humán

1. Balás Boglárka
2. Barna Judit
3. Bolla Szilvia
4. Czégény Sándor
5. Feledi Gábor
6. Harmos Melinda
7. Kis Melinda
8. Kiss Ildikó
9. Seszták Zsanett
10. Tóth Andrea

Haladó angol

1. Bartus Zoltán
2. Fekete Dávid
3. Gácsi Anett
4. Gyürki Beatrix
5. Holló Anna
6. Homoga Máté
7. Ispán Zsolt
8. Nemes Anita
9. Pálfalvai Eszter
10. Pazonyi Boglárka
11. Somoskői Nóra
12. Szabó Olivér
13. Tari Mária
14. Tóth Nóra
15. Zagyi Renáta

10. B osztály – négyosztályos képzés
osztályfőnök: Tóth Géza

Létszám: 25

Lány: 12

Fiú: 13

Emelt német

1. Bolla Karolina
2. Juhász Szilvia
3. Juhász Zsófia
4. Kovács Péter
5. König Helga
6. Langa Boglárka
7. Lécz Izabella
8. Miklós Rea
9. Ozsvárt János
10. Prokai Réka
11. Simon Tamás
12. Szoó Nikolett
13. Tóth Bence Ákos
14. Ullmann Eszter

Emelt matematika

1. Bátonyi Helga
2. Bózvári József
3. Dávid Richárd
4. Godó Gábor
5. Hegedűs Erika
6. Jakus István
7. Kelemen Csaba
8. Kemencei Péter
9. Kovács Imre Gergely
10. Ruzsinszki Gergő
11. Tózsér Zoltán

10. C osztály – hatosztályos képzés
osztályfőnök: Bajnóczi Éva

Létszám: 28

Lány: 19

Fiú: 9

1. Balázs Beáta	26. Szederjesi Attila
2. Barta Orsolya	27. Ujj Eszter
3. Darancó Éva	28. Varga Katalin
4. Fejes Melinda	
5. Gacsályi Péter	
6. Gubán Miklós	
7. Kaszás Klaudia	
8. Képes Gyula	
9. Kocsis Anita	
10. Kovács Sándor	
11. Ladóczki András	
12. Lantos Ágnes	
13. Molnár Máté	
14. Müller Orsolya	
15. Nagy Kinga	
16. Nagy Tímea	
17. Patakfalvi Márta	
18. Póka Andrea	
19. Pusztai Petra	
20. Rádi Marianna	
21. Reszel Kata Veronika	
22. Salamon Katalin	
23. Susán Szilvia	
24. Szabó Miklós	
25. Szabó Sebestyén	

10. D osztály – hatosztályos képzés
osztályfőnök: Bagyinszki Boglárka

Létszám: 30

Lány: 19

Fiú: 11

1. Bakos Gergely	26. Szűcs Attila
2. Balga Anita	27. Tolmácsi Fanni
3. Balogh Ádám	28. Tóth Balázs
4. Bódi Csaba	29. Tóth Petra
5. Csonka Martina	30. Zolnai Ibolya
6. Csonka Tamás	
7. Dániel Ádám	
8. Filkor Kata Veronika	
9. Fodor Marianna	
10. Gebhardt Zsuzsa	
11. Gyöngyösi Eszter	
12. Győri Andrea	
13. Ivádi Alexandra	
14. Janusek Anita	
15. Kacsák Tamás	
16. Kovács Enikő	
17. Lengyel Eszter	
18. Molnár András	
19. Molnár Laura	
20. Nagy Balázs	
21. Németh Márta	
22. Ondrék Zsanett	
23. Romhányi Péter	
24. Romhányi Natália	
25. Rozgonyi Zsóka	

**11. A osztály –négyosztályos képzés
osztályfőnök: Rozgonyi István**

Létszám: 34

Lány: 17

Fiú: 17

1. Andó Viktória	26. Molnár Péter
2. Árvai Balázs	27. Német Eszter
3. Barna Sándor	28. Nyilas Zsuzsanna
4. Bánkúti Brigitta	29. Petróczy Gergely
5. Bolyki Anna Gréta	30. Pilinyi Attila
6. Braun Dávid	31. Romsics Máté
7. Budai Péter	32. Varga Máriaó Imre
8. Csatlós Krisztina	33. Varga Zsófia
9. Deme Anna	34. Vojtek Szonja
10. Gazsi Eszter	
11. Godó Mónika	
12. Gyányi Andrea	
13. Hajas Hedvig	
14. Kaszás Máté	
15. Kaszás Zoltán	
16. Kiss Gábor	
17. Kiss Nikoletta	
18. Kobolák Bence	
19. Kovács Bodor Máté	
20. Mariányi Bianka	
21. Mármarosai Ivett	
22. Menczel Dániel	
23. Miklós Adrienn	
24. Miklós Gábor	
25. Molnár Károly	

**11. B osztály – négyosztályos képzés
osztályfőnök: Siklósi Zoltán**

Létszám: 33

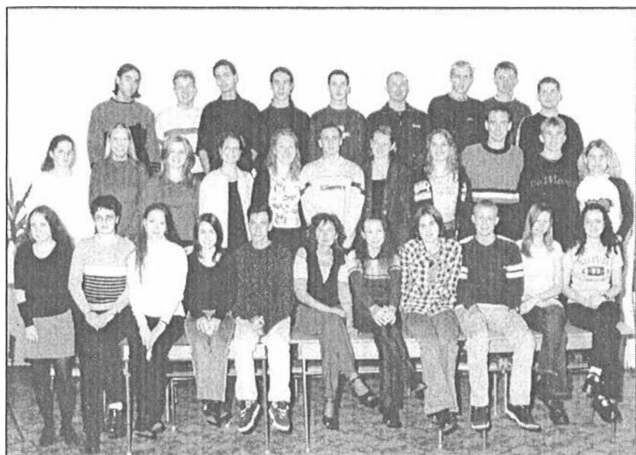
Lány: 23

Fiú: 10

1. Ádám Rita	26. Szivák Tünde
2. Balogh Orsolya	27. Széplaki László
3. Bartha Veronika	28. Tóth Katalin
4. Csernák Andrea	29. Tóth Zsuzsanna
5. Dallosi Ágnes	30. Tózsér Evelin
6. Deák Júlia	31. Vanó Réka
7. Fekete György	32. Varga Tamás
8. Fekete István	33. Zuckermann Albertó
9. Füzesi Szabolcs	
10. Győri Gabriella	
11. Hajdú Linda	
12. Herczeg Renáta	
13. Kaszás László	
14. Kovács Miriam	
15. Kovács Viktória	
16. Licskó Hajnalka	
17. Márta Alíz	
18. Michna Gabriella	
19. Molnár Dénes	
20. Nágel Annamária	
21. Nyakas Zsuzsa	
22. Róth Zsanett	
23. Sáfár Sándor	
24. Sebján Beáta	
25. Szabó Attila	

11. D osztály – hatosztályos képzés
osztályfőnök: Szabóné Básti Csilla

1/13. évfolyam
osztályfőnök: Árpád Sándor

Létszám: 30

Lány: 16

Fiú: 14

1. Baksa Anna Márta
2. Balya Ágnes Viktória
3. Bodnár Péter
4. Bostai Gabriella
5. Csonka Ádám
6. Csörge Rita
7. Deák Viktor
8. Gaál Tamás
9. Galanits Orsolya
10. Gordos Helga Judit
11. Győri Csaba
12. Gyurkó Adrienn
13. Híves Zsolt
14. Horváth Angelika
15. Keszi-Petik János
16. Kiss Alexa
17. Kovács Erzsébet
18. Laczkó Éva
19. Lakatos Katalin
20. Lenkó Péter
21. Maász Viktor
22. Nagy Balázs
23. Nagy Judit
24. Póczos Kitti
25. Racs Marianna
26. Rusz Dániel
27. Sári Csaba
28. Szöllős Zsolt
29. Varga Rita
30. Zeke Vilmos

Létszám: 26

Lány: 21

Fiú: 5

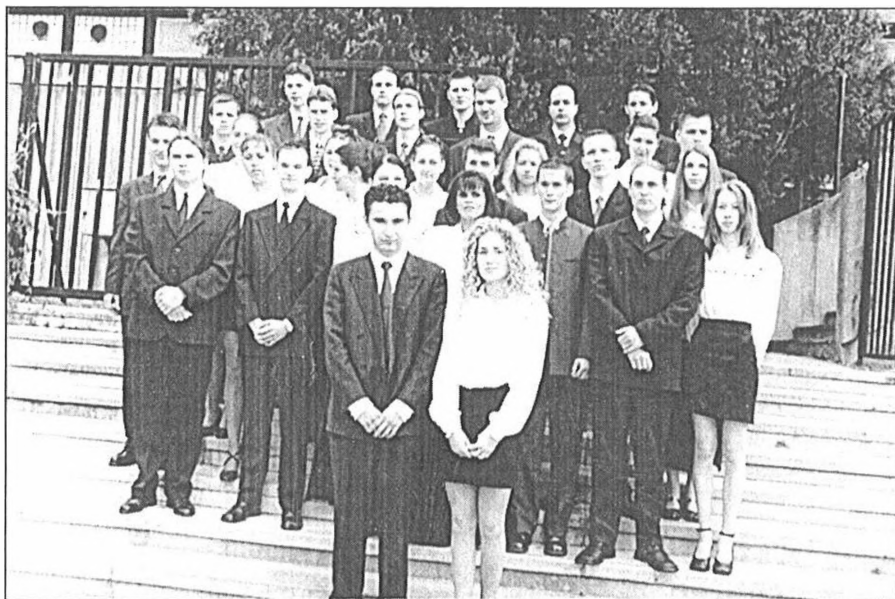
Idegenvezető és hostess

1. Balogh Renáta
2. Bandúr Laura
3. Béres Zsuzsanna
4. Csigai Szandra
5. Kiss Orsolya
6. Kurunczi Andrea
7. Nagy Edina
8. Paluch Andrea
9. Radics Vilmos
10. Ricler Judit
11. Susán Éva
12. Szabó Rita
13. Szilágyi Ágnes
14. Szklenár András
15. Tóth Tímea

Idegenforgalmi ügyintéző

1. Géczi Mária
2. Ivánkovics Kinga
3. Lászlók István
4. Mariányi Márton
5. Mlinkó Szilvia
6. Muzsik Laura
7. Séra Krisztina
8. Somogyi Anikó
9. Tóth Erika
10. Tőkés Tamás
11. Verbói Edina

*12. A osztály – négyosztályos képzés
osztályfőnök: Konti Csilla*

Létszám: 29

Lány: 11

Fiú: 18

1. Agócs Gergely	16. Kovács Krisztián
2. Áfra Miklós	17. Lakatos Ágnes
3. Barrak Szauszán	18. László Szilvia
4. Bartus Gábor	19. Nagy Anita
5. Boros István	20. Nagy Csilla
6. Bózvári Eszter	21. Rábaközi Dóra
7. Cseh Gabriella	22. Sirkó Gábor
8. Deák István	23. Soltész Anna
9. Deme János	24. Sulcz Gábor
10. Fodor Gábor	25. Szabolcsi István
11. Fürjész Ádám	26. Szalkai-Szabó Zoltán
12. Homoga István	27. Sziva László
13. Ispán Ádám	28. Szőke Dóra
14. Kerényi Judit	29. Takaró Tamás
15. Kirisics András	

*12. B osztály – négyosztályos képzés
osztályfőnök: Gedőcziné Berger Mária*

Létszám: 30

Lány: 24

Fiú: 6

1. Ale Veronika	16. Nagy Lejla
2. Balogh Beáta	17. Pál István
3. Blázi Ágnes	18. Pető Borbála
4. Budai Péter	19. Prezenszki Beáta
5. Chmell Péter	20. Puskás János
6. Csécesei Márta	21. Ríz Adrienn
7. Csonka Nikoletta	22. Romhányi Veronika
8. Dénes Judit	23. Sály Veronika
9. Fodor Viktória	24. Simon Erzsébet
10. Geregai Marietta	25. Skrabák Ildikó
11. Gracza Zsuzsanna	26. Szerencsi Adrienn
12. Halama Veronika	27. Szlávik Attila
13. Huczka Péter	28. Tavasz Éva
14. Medve Éva	29. Valecsik Zsófia
15. Nagy Annamária	30. Vánicsa Bernadett

*12. D osztály – hatosztályos képzés
osztályfőnök: Széky Miklós*

Létszám: 28

Lány: 16

Fiú: 12

1. Barta Judit	15. Nagy Andrea
2. Bocsi Enikő	16. Niedermüller Vanda
3. Bujtár Gábor	17. Pintér Dániel
4. Csank Csaba	18. Plachi Petra
5. Fodor Judit	19. Richweisz Ádám
6. Gál Tímea	20. Szőke Andrea
7. Hegedűs Gergely	21. Tajti Róbert
8. Horváth Eszter	22. Talon Gábor
9. Ivák Eszter	23. Tóth Ádám
10. Járosi Eszter	24. Tóth Eszter
11. Kajtor Beáta	25. Varga András
12. Kaszás Veronika Réka	26. Végh Szabolcs
13. Katona Liliána	27. Virág Gyula
14. Kis Norbert	28. Vojtek Szandra

Nyelvvizsga eredmények

Összesen:

- 2 felsőfokú
- 56 középfokú
- 14 két nyelvből
- 1 három nyelvből

	összesen		négyosztályos		hatosztályos	
	szám	fő	szám	fő	szám	fő
Érettségizett		87		59		28
Potenciális nyelvvizsga	174			118		56
Felsőfokú 'C' tip. nyelvvizsga	2	2	2	2	–	–
Ebből: angol nyelvből német nyelvből	2	2	2	2	–	–
Középfokú 'C' tip. nyelvvizsga	56	41	23	19	33	22
Ebből: angol nyelvből			16	16	20	20
német nyelvből			5	5	8	8
francia nyelvből			1	1	4	4
latin nyelvből			1	1	–	–
olasz nyelvből					1	1
Két nyelvvizsgával rendelkezik		14	–	5	–	9
Három nyelvvizsgával rendelkezik		1		–		1

12. A osztály

- 2 db felsőfokú „C” típusú nyelvvizsga angol nyelvből
- 15 db középfokú „C” típusú nyelvvizsga
 - angol nyelvből: 12 db
 - német nyelvből: 1 db
 - francia nyelvből: 1 db
 - latin nyelvből: 1 db
- két nyelvből szerzett nyelvvizsgát: 3 fő

12. B osztály

- 8 db középfokú „C” típusú nyelvvizsga
 - angol nyelvből: 4 db
 - német nyelvből: 4 db
- két nyelvből szerzett nyelvvizsgát: 2 fő

12. D osztály

- 33 db középfokú „C” típusú nyelvvizsga
 - angol nyelvből: 20 db
 - német nyelvből: 8 db
 - franciából: 4 db
 - olasz nyelvből: 1 db
- két nyelvből szerzett nyelvvizsgát: 9 fő
- három nyelvből szerzett nyelvvizsgát: 1 fő

12. A osztály

Felsőfokú „C” típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Batki Arnold tanítványai:

Cseh Gabriella
Barrak Szauszán

Középfokú „C” típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Viszoczky Gabriella tanítványai:

Agócs Gergely
Sirkó Gábor
Szalkai-Szabó Zoltán

Batki Arnold tanítványai:

Fodor Gábor
Fűrjész Ádám
Homoga István
Ispán Ádám
Kerényi Judit
Kirisics András
László Szilvia
Sulcz Gábor
Sziva László

Német nyelvből:

Szászné Molnár Zsuzsanna tanítványa:

László Szilvia

Francia nyelvből:

Dembrowszky Zsuzsanna tanítványa:

Cseh Gabriella

Latin nyelvből:

magán úton:

Agócs Gergely

Két nyelvből szereztek nyelvvizsgát:

Agócs Gergely
Cseh Gabriella
László Szilvia

12. B osztály

Középfokú „C” típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Szabóné Básti Csilla tanítványa:

Medve Éva

Viszoczky Gabriella tanítványai:

Skrabák Ildikó
Szerencsi Adrienn
Tavaszi Éva

Német nyelvből:

Turcsányi Marianna tanítványai:

Csécsei Márta
Medve Éva
Ríz Adrienn
Skrabák Ildikó

Két nyelvből szereztek nyelvvizsgát:

Medve Éva
Skrabák Ildikó

12. D osztály

Középfokú „C” típusú nyelvvizsgát szereztek

Angol nyelvből:

Szabóné Básti Csilla tanítványai:

Barta Judit
Bocsi Enikő
Fodor Judit
Gál Tímea
Horváth Eszter
Járosi Eszter
Kaszás Veronika
Katona Liliána
Niedermüller Vanda
Pintér Dániel
Tóth Eszter
Varga András
Végh Szabolcs
Vojtek Szandra

Holesné Csige Ilona tanítványai:

Hegedűs Gergely
Kajtor Beáta
Kis Norbert
Nagy Andrea
Plachi Petra
Szőke Andrea

Német nyelvből:

Székyné Sztrémi Melinda tanítványai:

Csank Csaba
Gál Tímea

Horváth Eszter
Nagy Andrea
Niedermüller Vanda
Plachi Petra
Szőke Andrea
Talon Gábor

Agócs Gergely, Cseh Gabriella, Fodor Gábor,
Kerényi Judit, Kirisics András, László Szilvia,
Sirkó Gábor
Jeles eredmény:
Bartus Gábor, Nagy Anita, Sziva László

Francia nyelv:

Lékóné Lantos Zsuzsanna tanítványai:
Barta Judit
Bocsi Enikő
Fodor Judit
Végh Szabolcs

B osztály

Osztályfőnök: Gedőcziné Berger Mária
Érettségi elnök: Oravecz Lászlóné
Létszám: 30 fő
Szóbeli feleletek száma: 106
Nyelvvizsga: 8 db

Olasz nyelv:

Magán úton:
Végh Szabolcs

Kitűnők: Balogh Renáta

Jeles eredmény:
Medve Éva, Ríz Adrienn, Skrabák Ildikó, Tavaszai Éva

Két nyelvből szerzett nyelvvizsgát:

Barta Judit
Bocsi Enikő
Fodor Judit
Gál Tímea
Horváth Eszter
Nagy Andrea
Niedermüller Vanda
Plachi Petra
Szőke Andrea

D osztály

Osztályfőnök: Széky Miklós
Elnök: Hadusovszky Judit
Létszám: 28 fő
Szóbeli feleletek száma: 71
Nyelvvizsga: 33 db

Három nyelvből szerzett nyelvvizsgát:

Végh Szabolcs

Kitűnők: Bocsi Enikő, Csank Csaba, Fodor Judit, Gál Tímea Judit, Szőke Andrea, Vojtek Szandra
Jeles eredmény: Kaszás Veronika Réka, Nagy Andrea, Niedermüller Vanda, Pintér Dániel, Plachi Petra, Richweisz Ádám, Talon Gábor, Végh Szabolcs

**Érettségi Eredmények
2000-2001.**

A osztály

Osztályfőnök: Konti Csilla
Érettségi elnök: Rozsnyainé
Eszményi Tünde
Létszám: 29 fő
Szóbeli feleletek száma: 80
Nyelvvizsga: 17 db

Kitűnők:

**Felvételi eredmények
2000-2001.**

érettségizett: 87 fő
jelentkezett: 85 fő

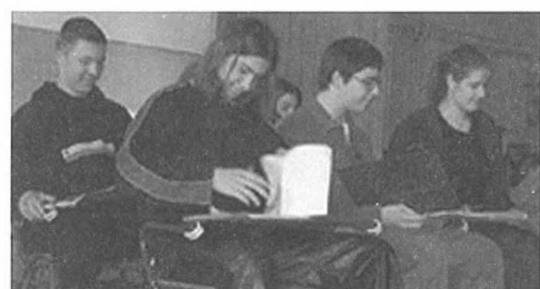
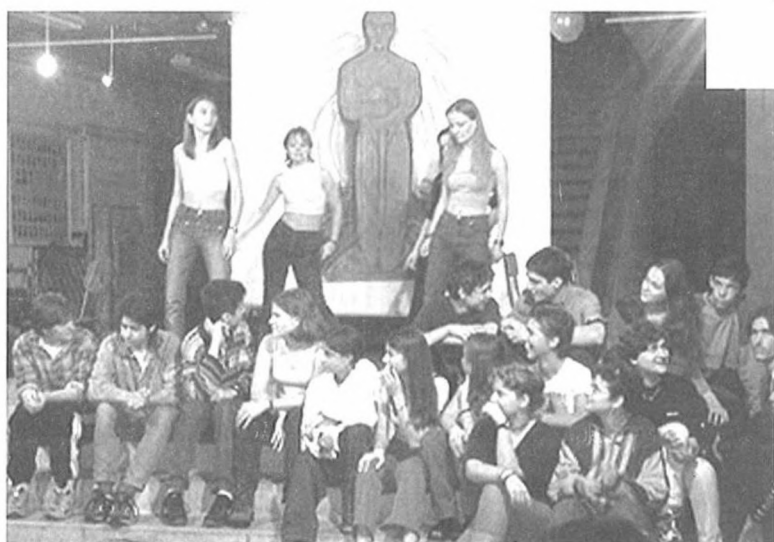
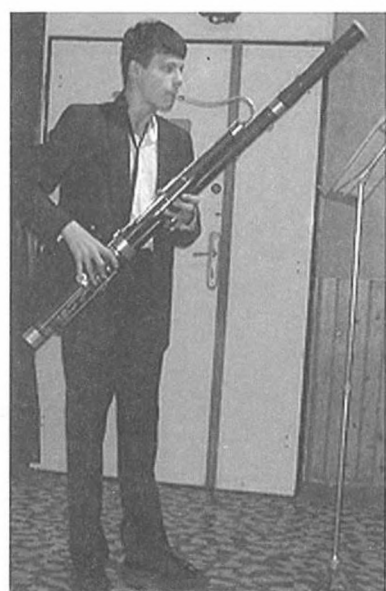
felvett:	78 fő	>	90 %
12. a	29	>	25
12. b	28	>	25
12. d	28	>	28
hatos: 100%			

6423737

Handwritten musical notation in a stylized, calligraphic script, consisting of several lines of notes and symbols.

Képek az iskola életéből

